

ekonomsko ogledalo

maj 2011, št. 5, let. XVII

Ekonomsko ogledalo
ISSN 1318-3818

št. 5 / letnik XVII / 2011

Izdajatelj: UMAR, Ljubljana, Gregorčičeva 27

Odgovarja: mag. Boštjan Vasle, direktor

Glavni urednik: Jure Brložnik

Prispevke so pripravili:

Matevž Hribernik (Mednarodno okolje); Janez Kušar, dr. Ivo Lavrač, dr. Jože Markič, mag. Tina Nenadič, Mojca Koprivnikar Šušteršič (Gospodarska gibanja v Sloveniji); Tomaž Kraigher, Mojca Lindič, MSc, mag. Ana T. Selan (Trg dela); Slavica Jurančič, Miha Trošt (Cene); dr. Jože Markič (Plačilna bilanca); Marjan Hafner (Finančni trgi); Jasna Kondža, Dragica Šuc, MSc (Javne finance), Matevž Hribernik (Svetovna konkurenčnost Slovenije po IMD 2011), Matjaž Hanžek (OECD kazalniki blaginje), dr. Valerija Korošec (Študija Eurostata o možnih indikatorjih blaginje), Judita-Mirjana Novak (Poslovanje gospodarskih družb in zadrug v letu 2010), mag. Mateja Kovač (Proračunske podpore kmetijstvu)

Uredniški odbor: Lidija Apohal Vučkovič, mag. Marijana Bednaš, Lejla Fajič, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Janez Kušar, mag. Boštjan Vasle

Priprava podatkov, oblikovanje grafikonov: Bibijana Cirman Naglič, Marjeta Žigman

Oblikovanje: Katja Korinšek, Pristop

Računalniška postavitev: Ema Bertina Kopitar

Tisk: Tiskarna _____ d.o.o.

Naklada: 170 izvodov

Kazalo

Aktualno	3
Tekoča gospodarska gibanja	5
Mednarodno okolje	7
Gospodarska gibanja v Sloveniji	9
Trg dela	14
Cene	17
Plačilna bilanca	19
Finančni trgi.....	21
Javne finance	23
Izbrane teme	27
Svetovna konkurenčnost Slovenije po IMD 2011	29
OECD kazalniki blaginje	30
Študija Eurostata o možnih indikatorjih blaginje	32
Poslovanje gospodarskih družb in zadrug v letu 2010.....	32
Proračunske podpore kmetijstvu	34
Okvirji	
Okvir 1: Pomladanska napoved EK in OECD	8
Okvir 2: BDP v prvem četrtletju 2011	10
Okvir 3: Trg nepremičnin v Q1 2011	12
Okvir 4: Anketa o delovni sili (ILO) - prvo četrtletje 2011	15
Okvir 5: Trošarine v letu 2011	17
Okvir 6: Gibanje prihodkov iz davka na dohodek pravnih oseb.....	23
Statistična priloga	37

S 1. januarjem 2008 je v državah članicah Evropske unije začela veljati nova klasifikacija dejavnosti poslovnih subjektov NACE Rev 2., ki je nadomestila prej veljavno klasifikacijo Nace Rev. 1.1. V Republiki Sloveniji je v veljavo stopila nacionalna različica standardne klasifikacije, imenovana SKD 2008, ki v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti, hkrati pa jo tudi dopolnjuje z nacionalnimi podrazredi. V Ekonomskem ogledalu vse analize temeljijo na SKD 2008, razen ko izrecno navajamo staro klasifikacijo SKD 2002. Več informacij o uvajanju nove klasifikacije je dostopnih na spletni strani SURS http://www.stat.si/skd_nace_2008.asp.

Vsi desezonirani podatki za Slovenijo v publikaciji Ekonomsko ogledalo so preračuni UMAR, če ni drugače navedeno.

Aktualno

Gospodarska rast v evrskem območju se je v prvem četrtletju pospešila, BDP pa je bil medletno večji za 2,5 %. Rast BDP v evrskem območju se je predvsem zaradi visoke rasti v Nemčiji in Franciji v prvem četrtletju okrepila (0,8 %, desezonirano), medletno pa je bil BDP večji za 2,5 %. Skladno s pričakovanji mednarodnih institucij vedno pomembnejši dejavnik rasti postaja domače povpraševanje, predvsem investicije v stroje in opremo, saldo menjave s tujino pa ohranja pomemben prispevek k rasti. Kratkoročni kazalniki gospodarske aktivnosti in kazalniki razpoloženja pa, skladno z napovedmi mednarodnih institucij, nakazujejo upočasnitev rasti tekom leta. Razmere so še naprej najslabše v državah z največjimi javnofinančnimi težavami, za katere so se maja znova povečale donosnosti na državne obveznice. Cene surovin so se maja znižale, a ostajajo precej višje kot v enakem obdobju lani.

V Sloveniji se je v prvem četrtletju nadaljevalo izvozno spodbujeno okrevanje gospodarstva, BDP pa je bil medletno večji za 2,0 %. Rast gospodarske aktivnosti v Sloveniji se je, za razliko od evrskega območja, upočasnila, saj se je BDP povečal za 0,3 % (desezonirano) glede na zadnje lansko četrtletje, ko se je povečal za 0,5 %. Na medletni ravni k okrevanju gospodarstva še naprej največ prispeva izvoz, ki je bil realno večji za 10,6 %, rast uvoza (11,1 %) pa je bila še večja, tako da je bil prispevek salda menjave s tujino negativen (-0,2 o. t.). Rast domače potrošnje je zopet pomembno zaznamovalo gibanje zalog, ki so k medletni rasti BDP prispevale 2,3 o. t. Medletna rast potrošnje gospodinjstev (1,2 %) in države (2,2 %) je bila nižja, medletna rast investicij v stroje in opremo se je po pričakovanjih ohranila na visoki ravni (17,5 %), gradbene investicije pa so še naprej beležile močan medletni upad (-22,6 %). Med dejavnostmi je bila medletna rast dodane vrednosti znova največja v predelovalnih dejavnostih (10,0 %), najslabše rezultate še naprej beležijo v gradbeništvu (-19,9 %), znakov okrevanja pa prav tako še ni v finančnih in zavarovalniških dejavnostih.

Razmere na trgu dela so se po izrazitem poslabšanju konec lanskega leta po januarju letos stabilizirale. Povprečno število delovno aktivnih po statističnem registru se je v prvem četrtletju nadalje zmanjšalo (-1,0 %, desezonirano), kar je bila predvsem posledica izrazitega zmanjšanja decembra lani, v prvih treh mesecih letos pa se je število delovno aktivnih ohranilo približno na doseženi, sicer nizki, ravni. Podobno velja za število registriranih brezposelnih oseb, ki se je ob koncu lanskega leta in v začetku letošnjega še povečevalo, marca in aprila pa zmanjševalo. Kljub temu je bilo konec aprila število brezposelnih oseb (111.561) še vedno precej večje kot v enakem mesecu lani (12.245 oz. 12,3 %).

Povprečna bruto plača se je marca povečala manj od dolgoletnega povprečja, medletna rast pa se je zmanjšala na raven pred lanskim dvigom minimalne plače. Letošnje marčevsko povečanje v zasebnem sektorju je bilo skromnejše kot običajno, saj so večino izrednih izplačil za poslovno uspešnost v preteklem letu izplačali že s plačami za februar. Delno zaradi tega, še bolj pa zaradi lanskega dviga minimalne plače se je izrazito upočasnila medletna rast plač v zasebnem sektorju (s 5,8 % februarja na 1,8 % marca). V javnem sektorju so plače tudi marca ostale približno nespremenjene.

Cene življenjskih potrebščin so se maja povišale za 0,8 %, medletna inflacija pa se je povišala na 2,2 %. Gibanje cen je bilo maja večinoma posledica običajnih sezonskih nihanj, bolj kot pričakovano pa so se povišale cene sadja, kar je k inflaciji prispevalo 0,3 o. t. Na rast cen v prvih petih mesecih letos (2,4 %) odločilno vplivajo cene hrane (prispevek 1,1 o. t.) in energentov. V evrskem območju je medletna inflacija maja znašala 2,7 %.

Obseg kreditov domačih nebančnih sektorjev, najetih pri domačih bankah, se je po dveh mesecih upadanja aprila okrepil, a je bila rast skromna. Obseg kreditov se je tokrat okrepil tudi podjetjem in NFI, največ pa so h krepitvi prispevala gospodinjstva, a tudi njihov obseg zadolževanja je ostal nizek. V prvih štirih mesecih so nebančni sektorji neto odplačali za 10,5 mio EUR kreditov, najetih pri domačih bankah, kar je bila posledica neto odplačevanja s strani države, gospodinjstva so se neto zadolžila za le slabo desetino, podjetja in NFI pa le za dobra 2 % vrednosti iz enakega obdobja lani. Slednji so se v prvih treh mesecih letos, za razliko od enakega obdobja lani, neto zadolževali v tujini, kjer so prvih treh mesecih najeli za 116,5 mio EUR kreditov. Bančni viri so ostali precej omejeni, saj so banke aprila še neto odplačevale tuje vloge in kredite v višini slabih 300 mio EUR, odliv vlog države je bil skoraj na ravni neto priliva v predhodnem mesecu, neto odlivne so bile znova tudi vloge gospodinjstev.

Po podatkih konsolidirane bilance MF je primanjkljaj javnih financ v prvih dveh mesecih letos znašal 503 mio EUR, kar je 14,9 % več kot v enakem obdobju lani. Prihodki so bili v prvih dveh mesecih medletno

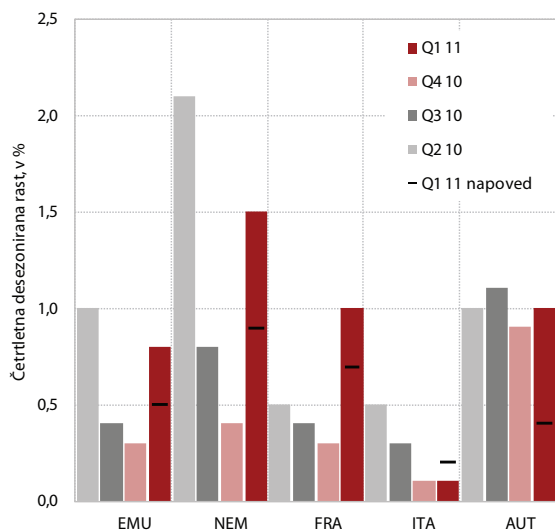
večji za 3,7 %, odhodki pa za 5,5%. Medletno večje so bile vse kategorije odhodkov, razen izdatkov za investicije in investicijske transfere (-20,3 %), katerih upad je predvsem posledica njihove visoke ravni v enakem obdobju lani, najbolj pa so se medletno povečali odhodki za obresti (36,9 %).

tekoča gospodarska gibanja

Mednarodno okolje

V prvem četrletju letos se je okrevanje gospodarstva v ključnih trgovinskih partnericah nadaljevalo, rast pa je bila višja od pomladanske napovedi EK. Po prvi oceni Eurostata se je BDP v evrskem območju povečal za 0,8 % (desezonirano), medletno pa je bil večji za 2,5 %. Četrletno povečanje BDP je bilo v večini naših pomembnejših trgovinskih partnericah večje od pomladanskih napovedi EK, raven BDP pa je v nekaterih že preseгла predkrizno raven iz tretjega četrletja 2008 (Nemčija, Avstrija, Francija). Po drugi strani je rast še naprej nizka oz. BDP pada v državah, ki imajo največje javnofinančne težave. Po pričakovanjih vedno pomembnejši dejavnik rasti v večini držav postaja domače povpraševanje (predvsem investicije v stroje in opremo), saldo menjave s tujino pa ohranja pomemben prispevek.

Slika 1: Gospodarska rast v izbranih pomembnih trgovinskih partnericah

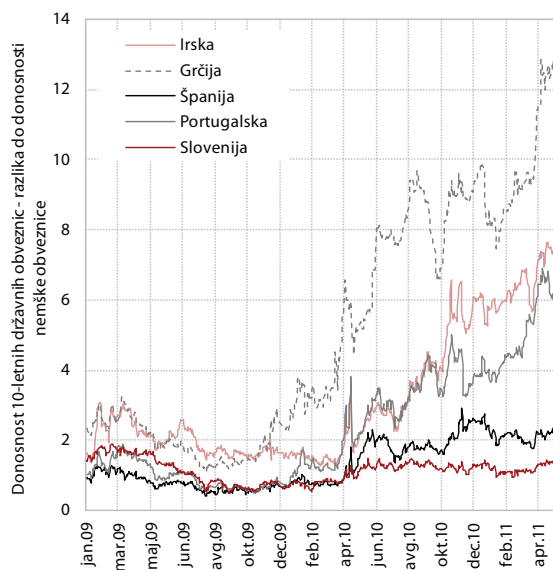

Vir: Eurostat, napoved EK (maj 2011).

Kratkoročni kazalniki gospodarske aktivnosti in kazalniki razpoloženja pa nakazujejo upočasnitev gospodarske rasti v evrskem območju. Marca so se v evrskem območju znižali obseg industrijske proizvodnje predelovalnih dejavnosti, nova naročila v predelovalnih dejavnostih, prihodek v trgovini na drobno in tudi obseg opravljenih gradbenih del. Po pomladanskih napovedih mednarodnih institucij sicer pričakovano upočasnitev rasti tekom letošnjega leta nakazujejo tudi kazalniki razpoloženja, saj se je povečevanje njihove vrednosti v zadnjih mesecih umirilo (lfo) oz. so se celo rahlo znižale (ESI).

Medbančne obrestne mere v evrskem območju so se maja znova povišale, a ostajajo precej pod dolgoročnim povprečjem, razmere na trgih državnih obveznic pa so se ponovno zaostriale. Vrednost 3-mesečnega EURIBOR-a se je

Slika 2: Donosnost državnih obveznic

Vir: Eurostat, preračuni UMAR.

Tabela 1: Primerjava napovedi gospodarske rasti mednarodnih institucij in predpostavk, uporabljenih v UMAR Pomladanski napovedi gospodarskih gibanj 2011

	2011					2012				
	UMAR mar 11	IMF apr 11	EK maj 11	CONS maj 11	OECD maj 11	UMAR mar 11	IMF apr 11	EK maj 11	CONS maj 11	OECD maj 11
EMU	1,5	1,6	1,5	1,7	2,0	1,7	1,8	1,8	1,7	2,0
EU	1,7	np	1,7	1,7	np	1,9	np	2,0	1,8	np
DE	2,5	2,5	2,2	2,8	3,4	2,0	2,1	2,0	1,9	2,5
IT	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,3	1,4	1,1	1,6
AT	2,2	2,4	1,7	2,2	2,9	2,0	2,3	2,1	1,9	2,1
FR	1,6	1,6	1,6	1,6	2,2	1,8	1,8	1,8	1,7	2,1
UK	1,9	1,7	2,2	1,6	1,4	2,2	2,3	2,5	2,2	1,8
CZ	2,2	1,7	2,0	2,2	2,4	2,5	2,9	2,9	2,9	3,5
HU	2,5	2,8	2,7	2,6	2,7	3,0	2,8	2,6	3,1	3,1
PL	4,0	3,8	4,0	4,0	3,9	4,2	3,6	3,7	4,1	3,8
ZDA	3,2	2,8	2,1	2,7	2,6	3,0	2,9	2,5	3,2	3,1

Vir: UMAR Pomladanska napoved gospodarskih gibanj (marec 2011), IMF World Economic Outlook (april 2011), EC European Economic Forecast (maj 2011), Consensus Forecasts (maj 2011), OECD Economic Outlook (maj 2011).

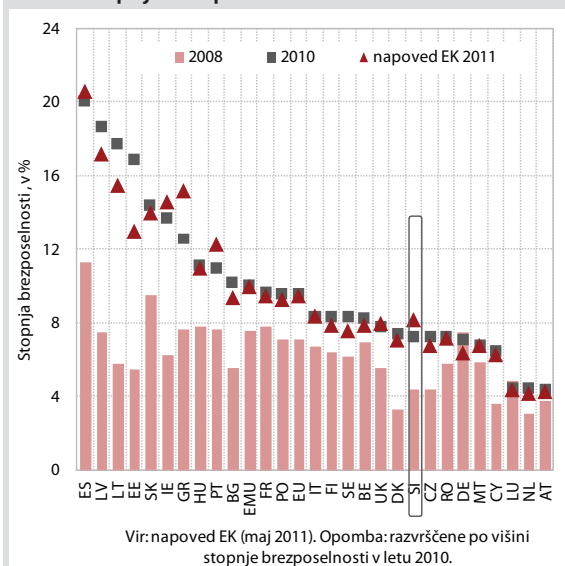
Okvir 1: Pomladanska napoved EK in OECD

EK in OECD v pomladanskih napovedih kot glavni izziv ekonomske politike v naslednjih dveh letih izpostavljata razmere na trgu dela in konsolidacijo javnih financ. Obe instituciji pričakujeta, da se bo okrevanje gospodarstva evrskega območja v prihodnjih dveh letih nadaljevalo, kljub temu pa tveganja ostajajo velika. Pomembno tveganje predstavljajo zaostrene razmere na trgu dela, saj okrevanje rasti zaposlenosti ni sledilo gospodarski rasti. OECD tudi ugotavlja, da se bodo razmere na trgu dela v večini drugih razvitih držav začele izboljševati hitreje kot v državah evrskega območja. Tveganje za rast predstavlja tudi močno poslabšano stanje javnih financ, predvsem njihova dolgoročna vzdržnost. Zato morajo države v prihodnjih dveh letih izvesti temeljito konsolidacijo, ki jih morajo spremljati strukturne spremembe, ki bodo tudi dolgoročno spodbujale rast.

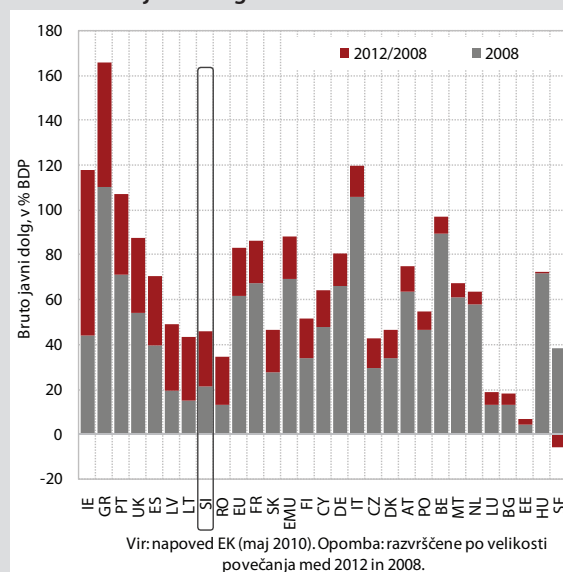
Razmere na trgu dela se stabilizirajo, a po napovedi EK in letošnjem in prihodnjem letu ne bo prišlo do bistvenega izboljšanja. V letih 2009 in 2010 so večje poslabšanje stanja na trgu dela v EU omilili sprejeti protikrizni ukrepi, ki pa so se lansko leto večinoma iztekli. Stopnja brezposelnosti se je povečevala do začetka leta 2010, potem pa, kljub izboljšanju gospodarskih razmer, ni prišlo do vidnega izboljšanja. Stopnja brezposelnosti v EU je tako v povprečju lanskega leta znašala 9,6 % (kar je 2,6 o. t. več kot v povprečju leta 2008, v evrskem območju je v povprečju leta znašala 10,1 %), v prvem četrtletju letos pa se je le rahlo znižala. Razmere na trgu dela se v nekaterih državah sicer že izboljšujejo (predvsem v Nemčiji in Avstriji), v večini držav EU pa letos in prihodnje leto še ne bo prišlo do občutnejšega izboljšanja razmer. Tako se še naprej pričakuje oživljanje gospodarstva brez znatnega zmanjšanja brezposelnosti.

Kriza je močno vplivala na poslabšanje stanja javnih financ v večini držav EU, kljub najavljenim varčevalnim ukrepom pa naj bi bile razmere v naslednjih dveh letih še vedno precej zaostrene. Zaradi okrevanja gospodarstva in prenehanja začasnih fiskalnih ukrepov se je javnofinančni primanjkljaj v povprečju EU lani sicer rahlo znižal (za 0,4 o. t. na 6,4 %), bruto dolg sektorja države pa se je nadalje povečal (za 5,8 o. t. na 80,2 %). Večina držav je sprejela ambiciozne varčevalne ukrepe (tudi v okviru zavez v programih stabilnosti), ki naj bi ob oživljanju gospodarske rasti znižali javnofinančne primanjkljaje. Ob tem mednarodne institucije opozarjajo, da bo fiskalna konsolidacija dolgotrajna in razmere na področju javnih financ zaostrene tudi v naslednjih letih, saj bo treba dolg stabilizirati na nižji ravni. EK napoveduje, da se bo rast bruto dolga sektorja države v naslednjih dveh letih sicer umirila, vendar bo ta v EU še vedno naraščal in leta 2012 dosegel 83,3 % BDP (21,0 o. t. več kot leta 2008), v evrskem območju pa 88,5 % BDP (18,6 o. t. več kot leta 2008).

Slika 3: Stopnja brezposelnosti v državah članicah EU

Slika 4: Bruto javni dolg v državah članicah EU

maja zvišala za 10 bazičnih točk (medletno za 74 b. t., od tega od januarja letos za 40 b. t.) in je znašala 1,42 %. Rahlo pa sta se znižali vrednosti LIBOR-ja za USD (na 0,26 %) in CHF (na 0,18 %). Ključne obrestne mere najpomembnejših centralnih bank so maja ostale nespremenjene (ECB 1,25 %, FED 0,0 %, BoE 0,5 %). Donosnost 10-letnih državnih obveznic držav z največjimi javnofinančnimi

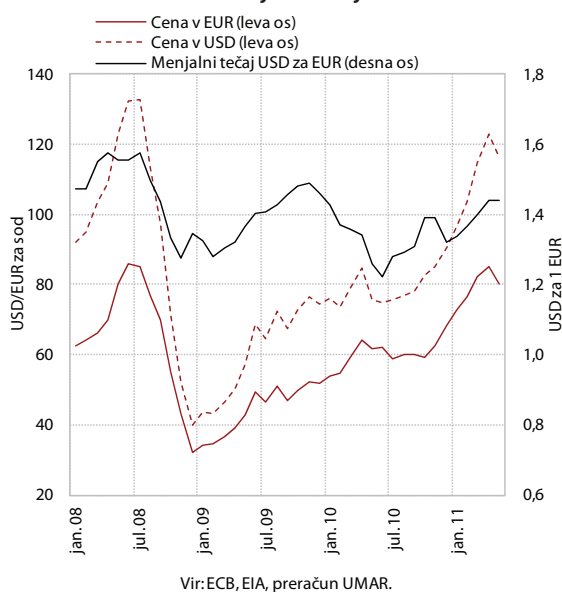
težavami se je maja ponovno povečala, najbolj za Grčijo, kjer so se pojavili dvomi glede sposobnosti vračanja posojil.

Večmesečna krepitev vrednosti evra v primerjavi z najpomembnejšimi svetovnimi valutami se je maja ustavila. Povprečni tečaj evra je maja v primerjavi z ameriškim

dolarjem ostal na približno enaki ravni kot aprila (1,44 USD za 1 EUR), medletno pa je bil višji za 14,9 %. Glede na evro so se okrepile vrednosti japonskega jena (za 2,9 % na 116,87 JPY za 1 EUR), švicarskega franka (za 2,4 % na 1,27 CHF za 1 EUR) in britanskega funta (za 0,1 % na 0,88 GBP za 1 EUR).

Aprila so se cene surovin še povečale, maja pa so se po še nepopolnih podatkih cene nafte in neenergetskih surovin znižale. Po devetih mesecih rasti se je povprečna cena soda nafte Brent maja znižala za 6,7 % na 114,99 USD/sod, medletno pa so bile cene višje za 51,4 %. Znižale so se tudi cene nafte izražene v EUR, in sicer za 6,4 % na 79,73 EUR/sod, medletno pa so še vedno višje za 29,4 %. V primerjavi s cenami v preteklih mesecih je prišlo do večje korekcije cen nafte in drugih surovin v prvem tednu maja, ki pa je bila po mnenju analitikov začasna. Napovedi rasti povpraševanja po nafti so namreč ostale nespremenjene, predpostavke povprečnih cen nafte mednarodnih institucij za letošnje leto pa so se celo še rahlo povečale. Po podatkih IMF so se dolarske cene neenergetskih surovin aprila (zadnji podatki) zopet povišale, najbolj indeksa cen hrane (za 3,4 %) in cen kovin (za 2,4 %). Prvič po devetih mesecih so se znižale cene bakra, ki so se od julija lani povišale kar za 157,4 %.

Slika 5: Cena nafte in menjalni tečaj USD/EUR

Gospodarska gibanja v Sloveniji

V prvem četrtletju se je rast nominalne **blagovne menjave**¹ pospešila, realno pa se je povečal le izvoz blaga. Pospešitev rasti v prvem četrtletju po desezoniranih podatkih je posledica rasti v prvih dveh mesecih leta, marca pa se je nominalna vrednost blagovne menjave znižala. Rast nominalnega izvoza blaga se je po

upočasnitvi v zadnjem četrtletju lani v prvem letošnjem četrtletju okrepila (4,2 % desezonirano). Po naši oceni se je pospešila tudi realna rast izvoza, predvsem zaradi krepitve povpraševanja iz držav EU. Na medletni ravni je bil izvoz v prvem četrtletju nominalno višji za 19,0 %. Rast nominalnega *blagovnega uvoza* je bila v prvem četrtletju letos znova relativno visoka (4,2 % desezonirano), realno pa se je po naši oceni blagovni uvoz v primerjavi s predhodnim četrtletjem zmanjšal. Medletno je bil uvoz v prvem četrtletju nominalno višji za 21,3 %, najvišjo rast pa sta ob visoki rasti izvoza in investicij v opremo in stroje dosegla uvoz proizvodov za vmesno porabo in uvoz proizvodov za investicije. Relativno visoka medletna rast *blagovne menjave* v prvem četrtletju letos je bila tudi posledica učinka nizke aktivnosti v enakem obdobju lani.

Slika 6: Blagovna menjava

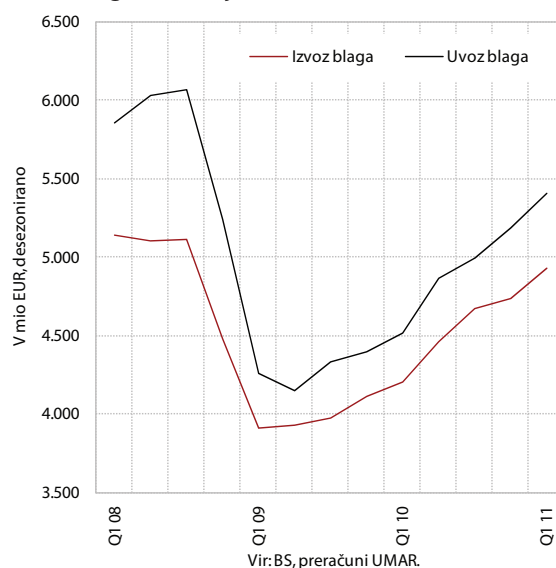

Tabela 2: Izbrani mesečni kazalniki gospodarske aktivnosti v Sloveniji

v %	2010	III 11/ II 11	III 11/ III 10	I-III 11/ I-III 10
Izvoz ¹	11,1	19,7	13,8	17,4
-blago	13,7	18,5	14,2	19,0
-storitve	1,4	25,8	12,1	10,1
Uvoz ¹	13,0	15,9	17,3	20,7
-blago	14,8	15,9	18,1	21,8
-storitve	3,7	16,1	11,9	13,4
Industrijska proizvodnja	6,7	3,0 ²	7,1 ³	9,0 ³
-v predelovalnih dejavnostih	7,0	3,9 ²	7,7 ³	9,4 ³
Gradbeništvo-vrednost opravljenih gradbenih del	-16,9	-7,4 ²	-30,8 ³	-24,1 ³
Trgovina na drobno – realni prihodek	-0,2	-2,2 ²	0,8 ³	3,2 ³
Gostinstvo – nominalni prihodek	2,7	0,8 ²	3,3 ³	3,6 ³

Vir: BS, SURS, preračuni UMAR.

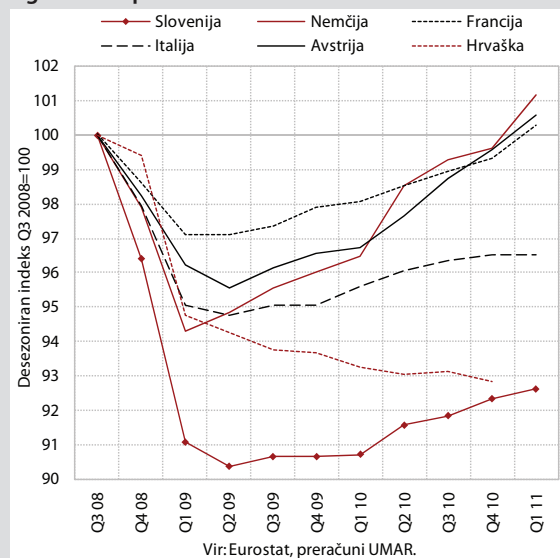
Opombe: ¹plačilnobilančna statistika, ²desezonirani podatki, ³delovnim dnem prilagojeni podatki.

¹ Po zunanjetrgovinski statistiki.

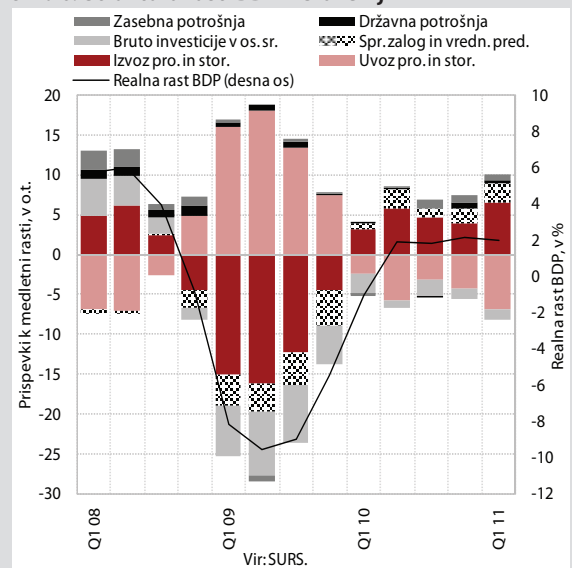
Okvir 2: BDP v prvem četrtletju 2011

V prvem četrtletju se je nadaljevalo izvezno spodbujeno okrevanje slovenskega gospodarstva, BDP pa je bil za 2,0 % večji kot v enakem obdobju lani. BDP se je v prvem četrtletju po desezoniranih podatkih povečal za 0,3 % glede na predhodno četrtletje, ko je bila rast 0,5-odstotna, kar kaže na upočasnitev tekoče rasti gospodarske aktivnosti. Nasprotno velja za povprečje EU, kjer je bila rast v prvem četrtletju večja kot v Sloveniji (0,8%) in se je v primerjavi s predhodnim četrtletjem (0,3 %) še pospešila. Tako je bila Slovenija na podlagi razpoložljivih podatkov v prvem četrtletju v zadnji tretjini držav članic EU po višini rasti BDP. Podobno je tudi pri primerjavi medletnih stopenj rasti, ki je bila v Sloveniji 2,0-odstotna, v EU pa 2,5-odstotna. Struktura gospodarske rasti v Sloveniji kaže nadaljevanje lanskih trendov, ki so še nekoliko izrazitejši od pričakovanih – rast izvoza je večja, padec gradbene aktivnosti pa globlji. K okrevanju gospodarske aktivnosti še naprej največ prispeva izvoz. Medletna realna rast izvoza (10,6 %) je bila višja od pričakovanj, poleg izvoza blaga pa se je po daljšem obdobju padanja vidno povečal tudi izvoz storitev. Blagovni izvoz je ob začetku gospodarske krize beležil enega največjih padcev v EU, od druge polovice 2009 pa relativno hitro okreva, vendar je to okrevanje počasnejše kot v nekaterih naših trgovinskih partnericah (Nemčija, Avstrija), zlasti pa v nekaterih novih članicah EU. Znova je bila še višja od rasti izvoza medletna realna rast uvoza, tako da je bil prispevek salda menjave s tujino znova negativen (-0,2 o. t.). Rast domače potrošnje je zopet pomembno zaznamovalo gibanje zaloga, ki so k medletni rasti BDP prispevale kar 2,3 o. t. Medletna rast potrošnje gospodinjstev (1,2 %) in države (2,2 %) je bila nižja, medletna rast investicij v stroje in opremo se je po pričakovanih ohranila na visoki ravni (17,5 %), gradbene investicije pa so še naprej beležile močan medletni upad (-22,6 %)

Med dejavnostmi je bila medletna rast dodane vrednosti znova najvišja v predelovalnih dejavnostih, najslabše rezultate pa še naprej beležijo v gradbeništvu, kjer je bil padec večji od pričakovanj.¹ Medletna rast dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih (10,0 %) se je v prvem četrtletju še okrepila, kar je bila tudi posledica nizke osnove iz enakega obdobja lani, k skupni rasti dodane vrednosti (2,2 %) pa je prispevala 1,6 o. t. Večja kot v predhodnem četrtletju je bila tudi medletna rast dodane vrednosti v dejavnostih tržnih storitev, z izjemo poslovanja z nepremičninami, v javnih storitvah pa je bila rast rahlo nižja, a še vedno višja od 2 %. Po drugi strani je bil medletni upad v gradbeništvu (-19,9 %) še večji kot lani in je skupno rast dodane vrednosti zmanjšal za 1,3 o. t., znakov okrevanja pa prav tako še ni v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (-3,5 %).

Slika 7: Raven BDP v Sloveniji in nekaterih pomembnih trgovinskih partnericah

¹ SURS je tokrat prvič objavil podatke o proizvodni strukturi BDP po SKD2008.

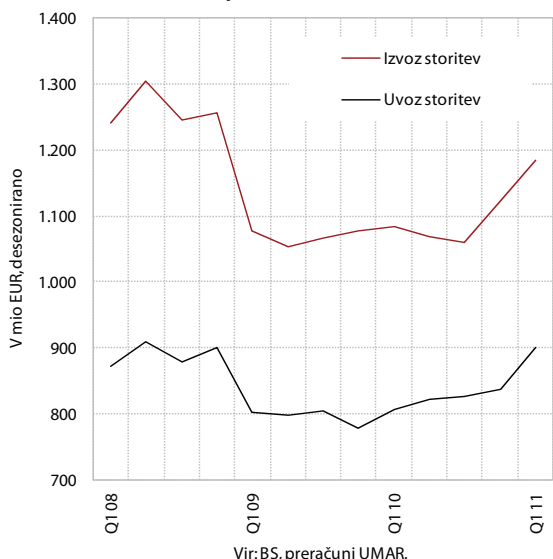
Slika 8: Struktura rasti BDP v Sloveniji

V prvem letošnjem četrtletju se je **menjava storitev** ponovno povečala. Po desezoniranih podatkih se je izvoz storitev po nadaljnji rasti marca v prvem četrtletju povečal za 5,4 %. Medletno je bil izvoz višji za 10,1 %, k čemur sta največ prispevala izvoz cestnega transporta in izvoz

potovanj, medletni padec izvoza gradbenih storitev pa se je nadaljeval. Uvoz storitev se je po rasti v predhodnih dveh mesecih marca rahlo znižal, v prvem četrtletju pa povečal za 7,7 %. K njegovi medletni rasti (13,4 %) je največ prispeval uvoz raznih poslovnih, profesionalnih in

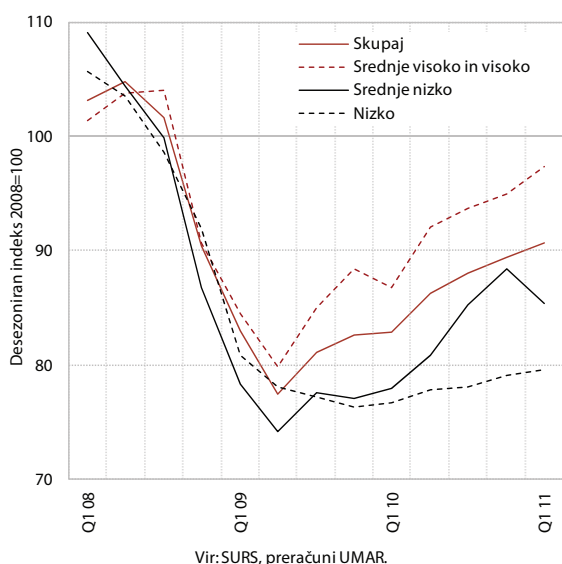
tehničnih storitev ter uvoz licenc, patentov in avtorskih pravic. Uvoz gradbenih storitev, kot so gradnja, montaža in razna investicijska dela, ki jih tujci izvajajo v Sloveniji, je bil po nenehnem upadanju od začetka gospodarske krize v prvem letošnjem četrtletju medletno višji.

Slika 9: Storitvena menjava

Obseg proizvodnje **predelovalnih dejavnosti** se je v prvem četrtletju nadalje krepil in je bil v primerjavi z enakim obdobjem lani večji za 9,4 % (del. dnem prilagojeno). K 1,4 % (desezonirano) večji proizvodni aktivnosti kot v preteklem četrtletju, ki je bila predvsem posledica rasti marca, so prispevale predvsem tehnološko zahtevnejše panoge. Krepitev proizvodnje srednje nizko tehnološko zahtevnih panog, ki se je lani najbolj povečala, pa se je ustavila. V nizko tehnološko zahtevnih panogah se

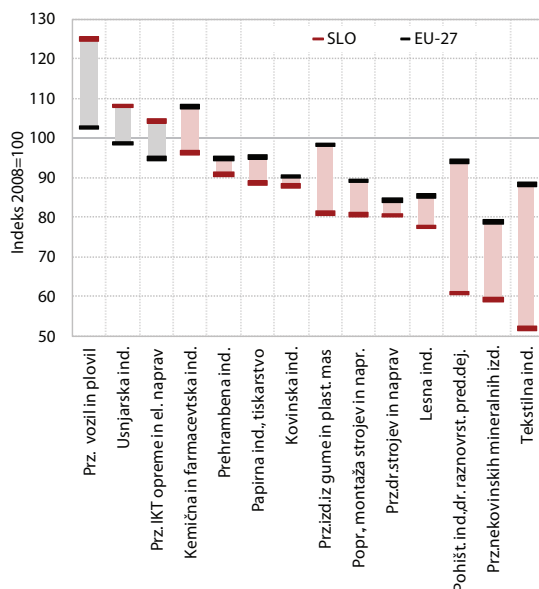
Slika 10: Proizvodnja predelovalnih dejavnosti po tehnološki zahtevnosti

je nadaljevalo šibko okrevanje, kar je po naši oceni predvsem posledica njihove večje usmerjenosti na domači trg, kjer je povpraševanje še šibko.² V prvem četrtletju je bila rast proizvodnje v Sloveniji nižja kot v EU-27 (2,3 % desezonirano), tako da se je relativni zaostanek za povprečno ravno proizvodnje iz leta 2008, ki je sicer predvsem posledica večjega padca v Sloveniji ob začetku krize, še nekoliko povečal.

Tehnološko zahtevnejše panoge so v prvem četrtletju letos v povprečju presegle raven iz leta 2008, zaostanek pa je ostal največji v tehnološko najmanj zahtevnih panogah, ki v okrevanju najbolj zaostajajo tudi v primerjavi z EU. K večjemu zaostanku za povprečno ravno proizvodnje iz leta 2008 kot v EU-27 pri nas največ prispeva nizka aktivnost tehnološko manj zahtevnih tekstilne in pohištvne industrije ter drugih raznovrstnih predelovalnih dejavnosti. K počasnejšemu okrevanju kot v EU-27 prispevata še z gradbeništvom povezana proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov in v prvem letošnjem četrtletju tudi proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas, ki je konec preteklega leta sicer že presegala ravni iz leta 2008³. Tehnološko zahtevnejši proizvodnja vozil in plovil ter proizvodnja IKT opreme in električnih naprav, ki sta okrevali hitreje kot v povprečju EU-27, sta ostali nad ravnimi iz leta 2008. Višja kot leta 2008 je bila tudi proizvodnja usnjarske industrije, ki jo uvrščamo med tehnološko manj zahtevne panoge.

Slika 11: Raven proizvodnje predelovalnih dejavnosti v Sloveniji in EU-27 v prvem četrtletju 2011

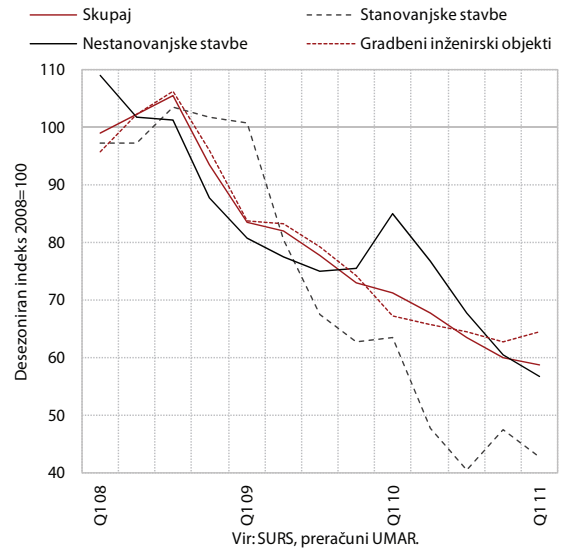

Vir: SURS, Eurostat, preračuni UMAR. Opomba: Podatki za EU-27 so delovnim dnem prilagojeni, za Slovenijo so originalni. Za Slovenijo so uporabljene uteži za leto 2010 iz začasnih pod., zaostanek farmacevtske ind. je ocena UMAR.

² Medletna rast nizko tehnološko zahtevnih panog je ostala skromna (4,3 %), višja kot v povprečju predelovalnih dejavnosti pa je bila rast srednje nizko (11,3 %) in tehnološko zahtevnejših (13,1 %) panog.

³ Poleg tekstilne in pohištvne industrije je ta edina proizvedla manj kot v enakem obdobju lani (-5,6 %).

Gradbena aktivnost je marca dosegla novo najnižjo vrednost v času krize. Po januarskem povečanju aktivnosti se je februarja in marca realna vrednost opravljenih gradbenih del skupno znižala za 17,0 %. Gradbena aktivnost se je v prvem četrletju letos glede na zadnje četrletje lani znižala za 1,9 % (desezonirano), relativno nizek padec pa je deloma posledica že tako nizke ravni konec lanskega leta. Nihanje gradbene aktivnosti na mesečni ravni na začetku letošnjega leta je predvsem posledica nihanja aktivnosti v gradnji stanovanjskih stavb⁴. Decembra lani in januarja letos je ta zanihala navzgor, v naslednjih dveh mesecih pa se je zmanjšal kar za 78,0 % in dosegla najnižjo raven, odkar razpolagamo s podatki⁵. V zadnjem letu je najbolj stabilna gradnja inženjerskih objektov, ki se je do konca leta 2009 sicer precej znižala, od takrat pa se giblje okoli doseženi ravni. Aktivnost v gradnji nestanovanjskih stavb, ki se je v začetku lanskega leta zaradi gradnje večjega športnega kompleksa okrepila, od takrat pada in se je v zadnjem letu znižala za 39,6 %.

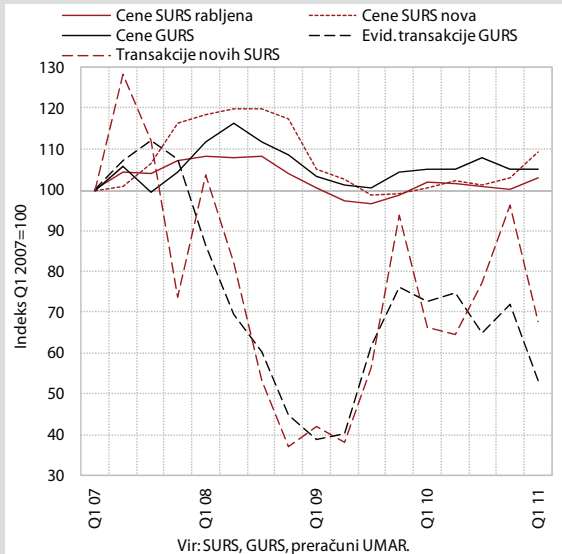
Slika 12: Vrednost opravljenih gradbenih del

Okvir 3: Trg nepremičnin v Q1 2011

Po rasti v zadnjem četrletju lani se je v prvem letošnjem četrletju število prodaj rabljenih in novih stanovanj spet zmanjšalo. Zmanjšanje števila transakcij na nepremičninskem trgu je bilo v prvem četrletju izrazito in ni bilo omejeno samo na stanovanja. Število evidentiranih tržnih transakcij s stanovanji se je po podatkih GURS, ki se nanašajo pretežno na rabljena stanovanja, v prvem četrletju 2011 zmanjšalo za eno četrtno glede na prejšnje četrletje in tudi medletno. S tem se je nadaljevalo postopno zmanjševanje števila transakcij, ki z občasnimi prekinitvami traja že več kot eno leto. Število transakcij je bilo za skoraj 40 % večje od dna krize pred dvema letoma, ko je število padlo pod tisoč, po drugi strani pa je sedanje število polovico manjše kot v času največje konjunktore. V prvem četrletju se je za več kot tretjino zmanjšalo tudi število transakcij pri hišah, poslovnih prostorih in zemljiščih. GURS sicer opozarja, da so podatki za zadnje četrletje še začasni. Podobno se je tudi po podatkih SURS v prvem četrletju letos število tržnih prodaj novih stanovanj zmanjšalo za 30 % glede na prejšnje četrletje. Ob tem je treba opozoriti na oceno SURS, da z anketo zajame le približno polovico tržnih prodaj novih stanovanj, zaradi stečajev gradbenih podjetij pa ne zajamejo določenih poročevalskih enot, kljub temu da je do prodaj mogoče prišlo. Število prodaj novih stanovanj je bilo v prvem četrletju za 80 % večje od kriznega dna v zadnjem četrletju 2008 in za polovico manjše kot v drugem četrletju 2007, ko je bilo število največje.

Cene rabljenih in novih stanovanj so se po podatkih SURS v prvem četrletju letos povišale. Cene rabljenih stanovanj so se po podatkih SURS povišale za 2,5 % glede na predhodno četrletje, povprečne cene rabljenih stanovanj, kot jih izračunava GURS, pa te rasti ne kažejo¹. Še nekoliko bolj so se povečale cene novih stanovanj, in sicer za 6,2 %, kar je nepričakovano glede na precejšnjo zalogo neprodanih stanovanj. Nominalno cene stanovanj že dve leti vztrajajo približno na ravni, ko so jo dosegle ob začetku krize. Ob skoraj 3-odstotni rasti cen življenjskih potrebščin v tem obdobju ocenjujemo, da gre za komaj opazno realno zniževanje cen stanovanj, ki je veliko premajhno za odpravljanje obstoječih zalog neprodanih stanovanj.

¹ Nanje v večji meri vpliva drugačna struktura oz. kvaliteta prodanih stanovanj v posameznem četrletju

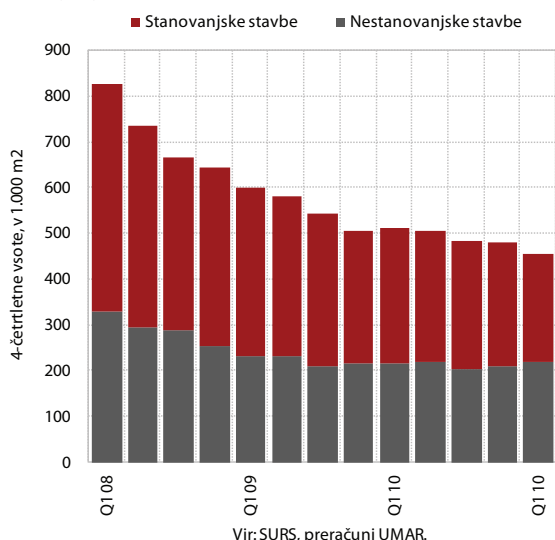
Slika 13: Cene rabljenih in novozgrajenih stanovanj ter transakcije s stanovanji

⁴ Pri interpretaciji podatka o vrednosti del v stanovanjski gradnji je treba opozoriti, da v te podatke niso vključena manjša podjetja, ki po naših ocenah večji del svoje aktivnosti opravijo v gradnji stanovanjskih stavb.

⁵ Podatki so razpoložljivi od leta 1999.

Glede na podatke o izdanih gradbenih dovoljenjih in novih pogodbah lahko pričakujemo, da bo aktivnost v gradnji stanovanjskih stavb ostala na nizki ravni. Z izdajo gradbenih dovoljenj v prvem četrtnem letu je bila predvidena gradnja 840 stanovanj, kar je 45,0 % manj kot v prvem četrtnem letu lani in najnižja vrednost, odkar razpolagamo s podatki.⁶ Sicer ne na absolutno najnižji, vendar nizki ravni so tudi nove pogodbe v stanovanjski gradnji po podatkih gradbenih podjetij. Te so se v prvem četrtnem letu znižale za 45,7 % in bile za 75,3 % nižje kot v prvem četrtnem letu lani. Manj neugodni so podatki za nestanovanjske stavbe, kjer je vrednost novih pogodb v primerjavi z enakim obdobjem lani nižja, a je bila skupna površina nestanovanjskih stavb, predvidenih z izdanimi gradbenimi dovoljenji, v prvem četrtnem letu za 28,2 % višja kot v prvem četrtnem letu lani. Predvidena površina teh stavb se je z začetkom krize precej zmanjšala, od takrat pa niha okoli ravni, ki jo je dosegla na začetku letošnjega leta.

Slika 14: Predvidena površina stavb z gradbenimi dovoljenji

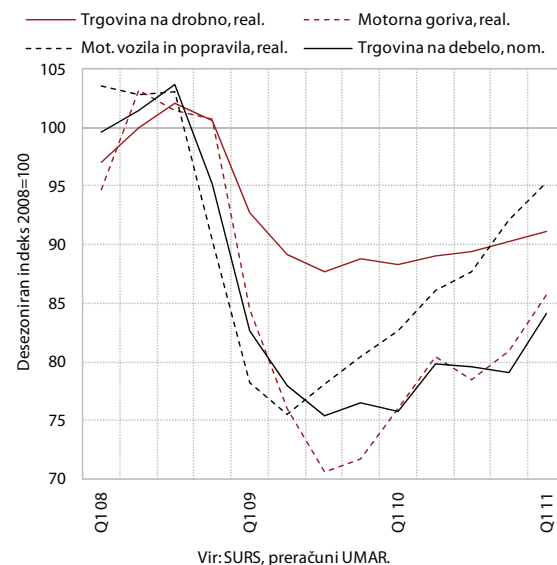
Kljub zmanjšanju marca se je prihodek v vseh treh trgovskih panogah v prvem letošnjem četrtnem letu povečal. V trgovini z motornimi vozili in njihovimi popravili se je rast realnega prihodka (desezonirano), ki se je začela v sredini leta 2009, nadaljevala tudi v prvem letošnjem četrtnem letu. V zadnjem letu dni se je tako prihodek v tej panogi povečal za skoraj 17 %, kar je bila predvsem posledica povečanja prodaje novih osebnih avtov pravnim osebam⁷. Prihodek v trgovini z motornimi vozili izmed vseh treh trgovskih panog tudi najmanj zaostaja za povprečno ravno iz leta 2008 (za slabih 5 %). V prvem četrtnem letu se je nadaljevala tudi rast prihodka v trgovini na drobno, ki za ravno iz leta 2008 zaostaja še za

⁶ Podatki so razpoložljivi od leta 1999.

⁷ Število skupnih prvih registracij osebnih motornih vozil je bilo v prvem četrtnem letu za 5,3 % večje kot v prvem četrtnem letu lani (od tega pravnim osebam za 4,3 %, prodaja fizičnim osebam pa je bila za 12,5 % manjša kot pred letom).

slabo desetino. Rast prihodka v tej trgovinski dejavnosti v največji meri izhaja iz prodaje motornih goriv, kjer se je prihodek v zadnjem letu realno povečal za slabih 13 %. Raven iz enakega obdobja lani je v tej panogi presegel tudi prihodek v trgovini z neživili, najbolj v nespecializiranih prodajalnah, ki pretežno prodajajo neživila (hipermarketi, marketi,...), ter v prodajalnah s tekstilom, oblačili in obutvijo. Edina neživilska trgovska dejavnost, katere prihodek je bil medletno manjši, je bila trgovina s pohištvo in gradbenim materialom, kar povezujemo z upadanjem gradbene dejavnosti in manjšimi nakupi trajnih dobrin v tem obdobju. Prihodek v trgovini s pohištvo in gradbenim materialom se sicer zmanjšuje že od druge polovice leta 2008 in za ravno iz leta 2008 zaostaja skoraj za tretjino⁸. Nominalni prihodek v trgovini na debelo se je po znižanju v drugi polovici lanskega leta v prvem četrtnem letu občutneje povečal (za 6,3 %, desezonirano) in bil za 12,6 % večji kot pred letom dni. Vendar pa za ravno iz leta 2008 zaostaja še za približno 15 %, kar je največ med glavnimi tremi trgovskimi dejavnostmi.

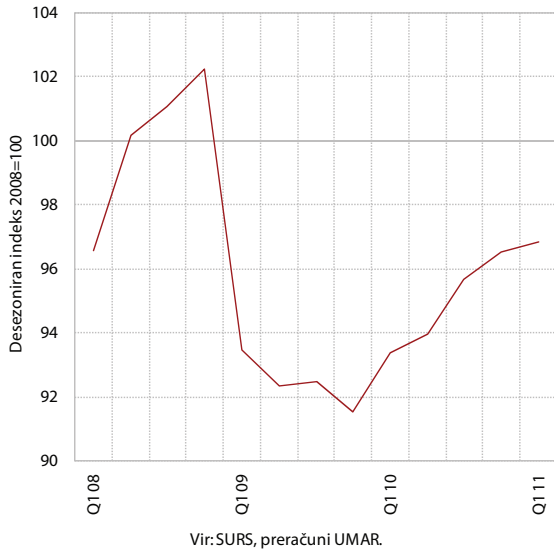
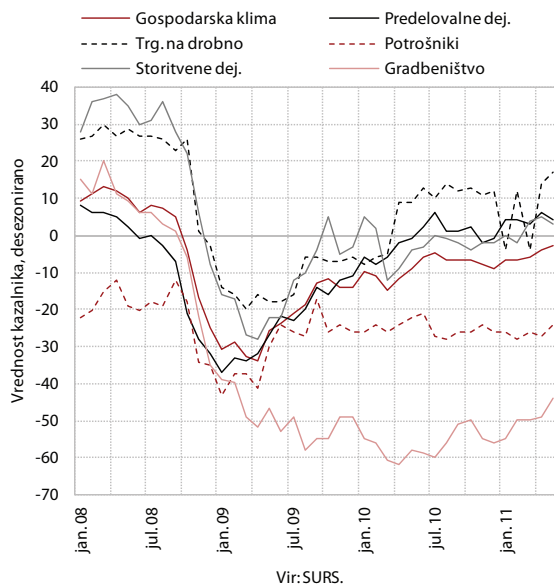
Slika 15: Prihodek v trgovskih panogah

V gostinstvu se je v prvem četrtnem letu nadaljevala rast nominalnega prihodka. Po padanju v letu 2009 se je prihodek v gostinstvu lani in na začetku letošnjega leta povečeval in v prvem četrtnem letu letos le še za okoli 3 % zaostajal za povprečno ravno iz leta 2008. Glede na prvo četrtno leto lani je bil prihodek nominalno večji za 3,6 %, kar povezujemo s povečanim obiskom tujih turistov v Sloveniji, ki je bil v tem obdobju večji za 6,5 %.

Desezonirana vrednost kazalnika gospodarske klime se je maja znova rahlo zvišala, a je še vedno nižja od dolgoletnega povprečja. Vrednosti kazalnika zaupanja potrošnikov, v trgovini na drobno in tudi v gradbeništvu so se

⁸ Po desezoniranih podatkih.

Slika 16: Nominalni prihodek v gostinstvu

Slika 17: Poslovne tendence

povečale, a v slednjem vrednost še naprej ostaja daleč najnižja. Vrednosti kazalnikov zaupanja v predelovalnih in storitvenih dejavnostih sta se maja znižali, vendar sta še pozitivni, kar nakazuje nadaljnjo rast v prihodnjih mesecih.

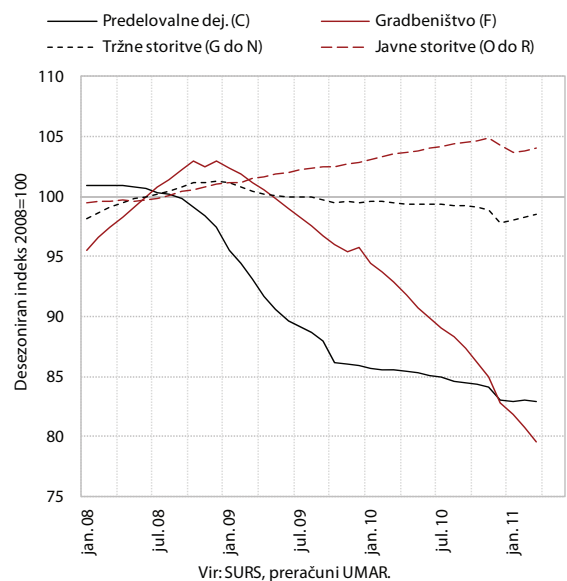
Trg dela

Razmere na trgu dela se po izrazitem poslabšanju konec lanskega leta od januarja letos stabilizirajo. Povprečno število delovno aktivnih oseb po statističnem registru⁹ se je v prvem četrtletju po desezoniranih podatkih

⁹ To so zaposlene in samozaposlene osebe brez samozaposlenih kmetov.

sicer zmanjšalo za 1,0 %, ¹⁰ kar je predvsem posledica izrazitega zmanjšanja decembra lani, ki ga povezujemo s povečanim upokojevanjem, spodbujenim s predvidenimi spremembami zakonodaje na trgu dela. V prvih treh mesecih letos pa se je število delovno aktivnih ohranilo približno na doseženi ravni. Podobno velja za število registriranih brezposelnih oseb, ki se je ob koncu lanskega leta in v začetku letošnjega še povečevalo, marca in aprila pa se je začelo zmanjševati. Kljub temu je bilo konec aprila brezposelnih še vedno bistveno več kot novembra lani (tj. pred izrazitim decembrskim povečanjem). Stopnja registrirane brezposelnosti¹¹ je po decembrskem občutnem povečanju v prvih treh mesecih letos (po izločitvi sezonskih vplivov) ostala na približno enaki ravni in je bila marca 12,0-odstotna.

Po področjih dejavnosti se je število **delovno aktivnih** po statističnem registru v prvem četrtletju po izločitvi sezonskih vplivov zmanjšalo v večini dejavnosti. Po decembrskem izrazitem zmanjšanju je do nadaljnega zmanjšanja prišlo še januarja, februarja in marca pa se je v večini dejavnosti število povečalo. Sicer se je v prvem četrtletju skupaj število delovno aktivnih najbolj zmanjšalo v gradbeništvu in predelovalnih dejavnostih. Februarja in marca pa se je število začelo povečevati v tržnih storitvah in nekaterih javnih storitvah, predvsem v zdravstvu in socialnem varstvu ter v izobraževanju. Število zaposlitev in potreb po delavcih se je aprila sicer zmanjšalo, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa je ostalo večje. Po statističnem registru je bilo konec marca v Sloveniji zaposlenih 57.391 tujcev, kar je 12,7 % manj kot pred letom dni.

Slika 18: Delovno aktivni po področjih dejavnosti

¹⁰ V primerjavi z enakim obdobjem lani je bilo po originalnih podatkih število manjše za 2,6 %. V primerjavi z zadnjim lanskim četrtletjem se je v prvem četrtletju letos zmanjšalo predvsem število zaposlenih oseb, medtem ko se je število samozaposlenih povečalo.

¹¹ Stopnja registrirane brezposelnosti je izračunana kot količnik med številom registriranih brezposelnih oseb ter aktivnih oseb, kjer je slednje seštevek delovno aktivnih in registriranih brezposelnih oseb.

Tabela 3: Delovno aktivni po področjih dejavnosti

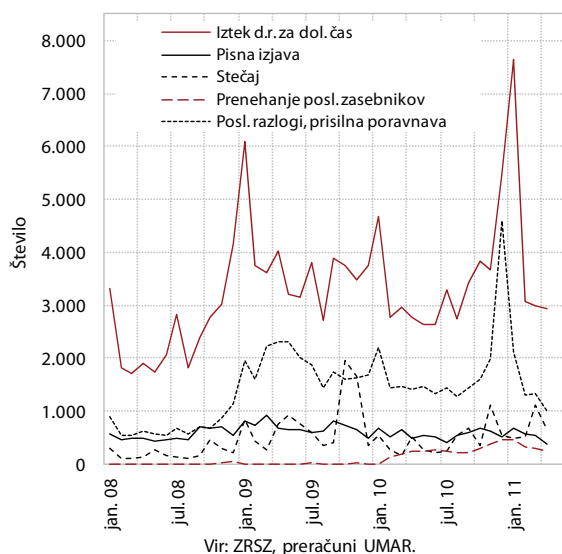
	Število v 1.000				Sprememba števila			
	2010	III 10	II 11	III 11	10/09	III 11/ II 11	III 11/ III 10	I-III 11/ I-III 10
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	33,4	31,9	38,0	38,1	-4.437	138	6.277	6.142
B Rudarstvo	3,0	3,0	2,9	2,9	-308	14	-91	-109
C Predelovalne dejavnosti	188,6	190,0	184,3	184,3	-11.253	-14	-5.764	-5.810
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	8,0	8,0	7,8	7,8	54	19	-177	-183
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja	9,2	9,1	9,1	9,2	138	99	24	35
F Gradbeništvo	78,5	80,5	69,5	68,9	-8.231	-637	-11.591	-11.197
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	111,8	112,9	109,6	110,0	-2.842	451	-2.807	-3.137
H Promet in skladiščenje	47,9	48,2	46,9	47,1	-1.874	122	-1.162	-1.395
I Gostinstvo	33,2	33,6	32,4	32,4	-806	-17	-1.192	-1.242
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	22,6	22,5	22,7	22,7	59	6	236	221
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	24,3	24,1	24,2	24,2	-208	31	117	87
L Poslovanje z nepremičninami	4,3	4,3	4,2	4,1	-34	-9	-175	-181
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	46,8	46,1	47,4	47,7	2.037	325	1.619	1.403
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	26,4	26,0	26,1	26,4	840	304	328	150
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne soc. varnosti	52,0	52,0	51,2	51,2	502	-57	-780	-553
P Izobraževanje	63,5	63,5	64,5	64,7	1.833	237	1.176	1.199
Q Zdravstvo in socialno varstvo	53,2	52,8	53,3	53,6	1.080	302	818	739
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	14,2	14,3	13,9	13,9	125	16	-412	-371
S Druge dejavnosti	13,5	13,5	13,1	13,2	185	89	-242	-260

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Po občutnem povečanju konec lanskega leta in še v začetku letošnjega se je marca in aprila število **registriranih brezposelnih oseb** zmanjšalo, medletno pa ostaja višje. Konec aprila je bilo brezposelnih 111.561 oseb, kar je 2.387 oseb (-0,9 %, desezonirano) manj kot prejšnji mesec, v primerjavi z enakim mesecem lani pa je bilo brezposelnih 12.245 oseb (12,3 %) več. V evidenco brezposelnih oseb se je v prvih štirih mesecih letos

prijavilo 34.553 oseb, kar je 2.478 oseb več kot v enakem obdobju lani. Med osebami, ki so izgubile delo (29.818 oz. 4.221 oseb več medletno), se je v primerjavi z

Slika 19: Priliv v brezposelnost zaradi izgube dela po izbranih razlogih

Vir: ZRSZ, preračuni UMAR.

Okvir 4: Anкета o delovni sili (ILO) - prvo četrletje 2011

V prvem četrletju se je po **anketi o delovni sili** nadaljevalo zmanjševanje števila delovno aktivnih in povečevanje anketne brezposelnosti. Število delovno aktivnih po anketi se je v prvem četrletju glede na predhodno četrletje zmanjšalo za 1,5 % (desezonirano), medletno pa je bilo manjše za 3,8 %. Večji četrletni padec števila delovno aktivnih po anketi v primerjavi z delovno aktivnimi po SRDAP kaže, da se je nekoliko zmanjšal obseg neformalnih oblik dela¹. V primerjavi z zadnjim četrletjem lani se je močno povečalo tudi število neaktivnih oseb, med katerimi je največ upokojujencev in študentov. Število brezposelnih po anketi o delovni sili (86.000) se je v primerjavi s predhodnim četrletjem povečalo za nadaljnjih 5.000 oseb (2,7 %, desezonirano), v primerjavi z enakim četrletjem lani pa je bilo večje za 15,9 %. Povečala se je tudi stopnja anketne brezposelnosti, ki je po izločitvi sezonskih vplivov znašala 8,1 % (0,4 o. t. več kot v zadnjem četrletju lani oz. 1,4 o. t. več medletno).

¹ Število delovno aktivnih po anketi o delovni sili poleg zaposlenih in samozaposlenih vključuje tudi različne neformalne oblike delovne aktivnosti (občasno delo, neplačano delo pomagajočih družinskih članov, ipd.), ne vključuje pa začasno zaposlenih tujcev.

enakim obdobjem lani najbolj povečalo število oseb, ki so izgubile delo zaradi izteka delovnega razmerja za določen čas, stečajev in prenehanja poslovanja zasebnikov. Več je bilo tudi oseb, objavljenih iz evidence brezposelnih (33.013 oseb oz. 3.582 več medletno), med katerimi se je najbolj povečalo število oseb, ki so dobile delo (23.494 oz. 5.409 več medletno). Povprečno trajanje brezposelnosti se še povečuje, in sicer aprila za nadaljnjih 21 dni, na 599 dni.

Povprečna bruto plača na zaposlenega se je marca zvišala manj od dolgoletnega povprečja (2,0 % nominalno), medletna rast pa se je znižala na raven pred lanskim dvigom minimalne plače in znaša 1,7 %. Plače v zasebnem sektorju se marca vedno zvišajo, delno zaradi večjega števila delovnih dni, delno pa zaradi izplačil za ugotovljeno poslovno uspešnost in opravljene nadure v preteklem letu, ki se običajno izplačujejo v tem mesecu. Letošnje zvišanje, do katerega je sicer prišlo v vseh dejavnostih sektorja, pa je bilo skromnejše¹² kot običajno, saj so večino izrednih izplačil izplačali že s plačami za februar¹³. Deloma zato, še bolj pa zaradi lanskega dviga minimalne plače se je izrazito upočasnila medletna rast plač v zasebnem sektorju (s 5,8 % februarja na 1,8 %), v povprečju prvega četrtletja pa je bila 4,0-odstotna (lani 5,0 %). V javnem sektorju so plače marca ostale na približno podobni ravni kot predhodni mesec (0,2 %, sezonsko 0,1 %),

Tabela 4: Kazalniki gibanj na trgu dela

v %	2010	III 11/ II 11	III 11/ III 10	I-III 11/ I-III 10
Aktivno prebivalstvo	-1,0	0,0	0,1	0,1
Formalno delovno aktivni	-2,7	0,2	-1,6	-1,7
Zaposlene osebe	-2,6	0,2	-2,9	-2,9
Registrirani brezposelni	16,4	-1,4	15,2	15,6
Povprečna nominalna bruto plača	3,9	2,0	1,7	3,1
- zasebni sektor	5,2	2,8	1,8	4,0
- javni sektor	0,0	0,2	0,8	0,4
	2010	III 10	II 11	III 11
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	10,7	10,6	12,3	12,2
Povprečna nominalna bruto plača (v EUR)	1.494,88	1.499,23	1.493,54	1.523,98
Zasebni sektor (v EUR)	1.408,24	1.421,25	1.406,77	1.446,41
Javni sektor (v EUR)	1.749,46	1.729,97	1.740,48	1.743,85

Vir: ZRSZ, SURS, preračuni UMAR.

medletno pa ostajajo skoraj nespremenjene že dobro leto. Tako je bila v prvem četrtletju povprečna bruto plača v javnem sektorju za 0,4 % višja kot v enakem obdobju lani.

Tabela 5: Plače po področjih dejavnosti

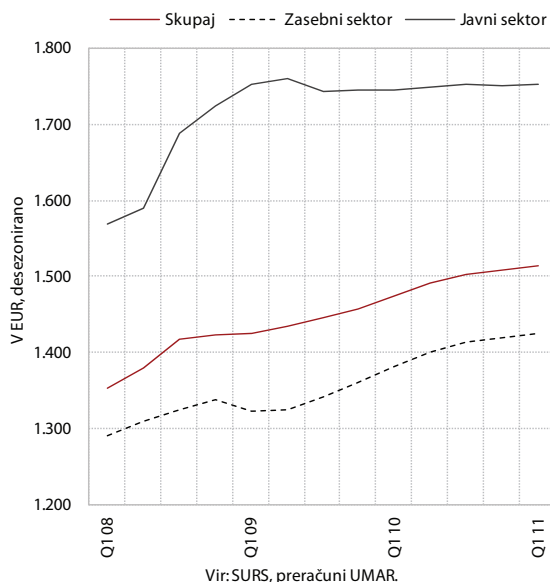
	Bruto plača na zap., v EUR		Sprememba, v %			
	2010	III 2011	2010/ 2009	III 11/ II 11	III 11/ III 10	I-III 11/ I-III 10
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.267,00	1.321,78	5,8	6,0	5,7	7,1
B Rudarstvo	1.904,97	1.938,29	4,0	8,6	6,8	3,5
C Predelovalne dejavnosti	1.311,57	1.376,78	9,0	1,9	1,0	5,4
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	2.095,67	2.028,08	3,7	5,5	3,7	1,6
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	1.444,70	1.430,68	2,2	3,0	-0,2	-0,1
F Gradbeništvo	1.211,63	1.245,79	4,4	5,1	4,2	5,5
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.325,08	1.355,78	3,7	2,5	1,5	3,2
H Promet in skladiščenje	1.421,14	1.405,89	2,0	0,3	0,8	2,3
I Gostinstvo	1.074,27	1.095,90	4,0	2,4	3,5	4,7
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	2.092,15	2.160,97	2,6	5,6	-0,6	1,0
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2.144,81	2.127,93	1,0	3,7	0,3	2,3
L Poslovanje z nepremičninami	1.477,74	1.549,99	3,0	5,3	6,5	4,1
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	1.765,21	1.772,41	1,6	3,3	0,0	0,4
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	952,15	977,40	4,1	1,6	3,0	4,2
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	1.778,20	1.774,69	-0,6	-0,4	2,2	1,2
P Izobraževanje	1.730,26	1.739,76	0,6	0,7	0,8	0,7
Q Zdravstvo in socialno varstvo	1.746,86	1.720,15	-0,3	-0,1	-0,5	-0,9
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1.731,32	1.726,15	0,5	1,7	0,3	-0,2
S Druge dejavnosti	1.397,40	1.402,27	4,2	0,9	1,7	2,7

Vir: SURS, preračuni UMAR.

¹² Znašalo je 2,8 % in je odstopalo od povprečja zadnjih petih let (4,0 %).

¹³ Zato je po izločitvi sezonskih vplivov marca prišlo do znižanja plač v zasebnem sektorju (-0,3 %).

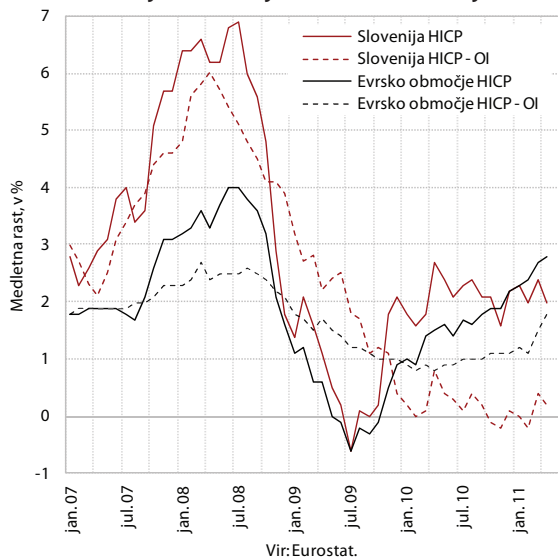
Slika 20: Bruto plača na zaposlenega

Cene

Cene življenjskih potrebščin so se maja povišale za 0,8 %, medletna rast pa se je povečala z 1,7 % na 2,2 %. Gibanje cen je bilo maja pri večini skupin cen skladno s pričakovanji in v večji meri posledica običajnih sezonskih nihanj, bolj kot pričakovano pa so se povišale cene sadja (21,0 %), kar je k inflaciji prispevalo 0,3 o. t. Na rast cen so v prvih petih mesecih letos (2,4 %) pomembno vplivale višje cene hrane (prispevek 1,1 o. t.) in energentov, v splošnem pa inflacijska gibanja ne odstopajo bistveno od predvidenih v Pomladanski napovedi. V evrskem območju je medletna inflacija maja znašala 2,7 %.

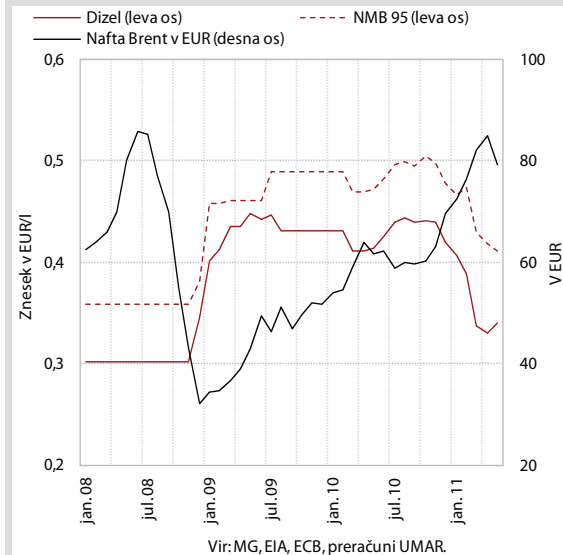
Slika 21: Inflacija v Sloveniji in evrskem območju

Okvir 5: Trošarine v letu 2011

Z namenom blaženja nihanja cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje, ki je posledica nihanja cen nafte, je vlada tudi letos aciklično spreminjala zneske trošarin. Do 17. maja jih je spremenila sedemkrat, v celem lanskem letu pa desetkrat. V primerjavi z 28.12. lani so bile 17. 5. letos trošarine nižje pri vseh motornih gorivih (za 0,061 EUR/l pri bencinih in za 0,069 EUR/l pri dizlu), pri kurilnem olju pa za 0,017 EUR/l višje. Pri vseh gorivih pa so na ravni, ki je višja od minimalno¹ dovoljene za posamezno gorivo. S 1. aprilom so se načrtovano povišale tudi trošarine na tobačne izdelke. Neto učinek sprememb vseh trošarin na inflacijo je v prvih štirih mesecih letos znašal slabe -0,3 o. t., v celotnem lanskem letu, ko so se povišale trošarine na tekoča goriva, električno energijo, zemeljski plin, tobačne izdelke in alkohol, pa okoli 0,8 o. t.

Slika 22: Trošarine na izbrana tekoča goriva in cena nafte

¹ Minimalna raven zneskov trošarin je določena z evropsko direktivo, ki je trenutno v fazi revizije. Po predlogu nove direktive naj bi se na ravni EU vzpostavil nov vsebinski okvir za obdavčitev energetskih izdelkov in elektrike, ki naj bi bolje zajel okoljske stroške uporabe fosilnih goriv, po prvih ocenah pa ne bo imel pomembnejših vplivov na inflacijo v Sloveniji.

Krepitev inflacije v celotnem evrskem območju nad ciljno raven ECB (2,0 %) je predvsem posledica dražjih energentov. Cena nafte, izražena v evrih, ki je bila aprila medletno višja za 33,0 %, se je v zadnjih šestih do osmih mesecih, poleg neposrednega prenosa v maloprodajne cene tekočih goriv in vpliva na višje cene ostalih energentov, preko proizvodne verige prenesla tudi v cene ostalih proizvodov (predvsem hrane) in storitev v maloprodaji. Slednje se skupaj z okrepljeno gospodarsko aktivnostjo odraža v dvigovanju osnovne inflacije, ki se je na medletni ravni z 0,8 % aprila lani povzpela na 1,8 % aprila letos. Večina indikatorjev osnovne inflacije kaže, da se osnovna inflacija krepi tudi pri nas.

Tabela 6: Razčlenitev HICP na podskupine - za prve štiri mesece leta 2011

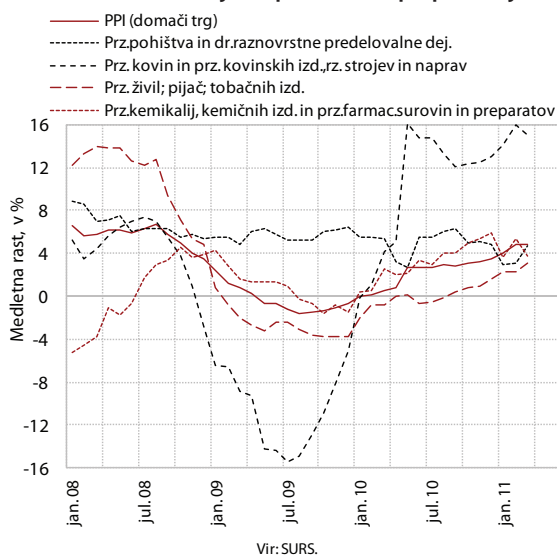
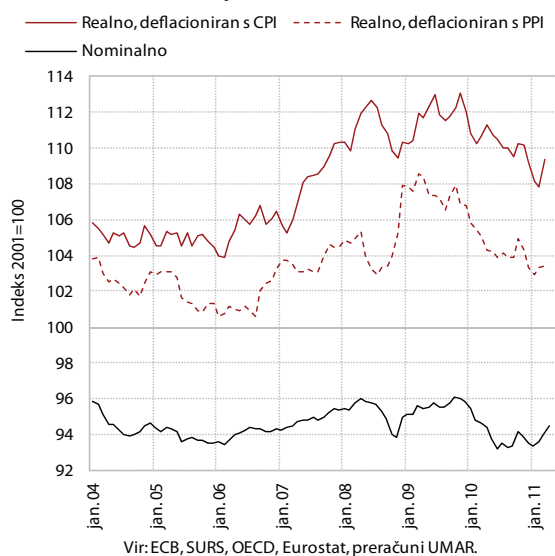
	Slovenija			Evrsko območje		
	kumulativa %	utež %	prispevek v o.t.	kumulativa %	utež %	prispevek v o.t.
Skupaj HICP	1,7	100,0	1,7	1,7	100,0	1,7
Blago	2,3	65,9	1,5	2,2	58,6	1,3
Predelana hrana, alkohol in tobak in tobačni izdelki	3,1	15,3	0,5	1,5	11,9	0,2
Nepredelana hrana	5,2	7,3	0,4	1,6	7,4	0,1
Ne-energetsko industrijsko blago	-0,1	29,0	0,0	0,8	28,9	0,2
Trajne dobrine	0,4	10,3	0,0	0,0	9,5	0,0
Netrajne dobrine	-0,1	8,7	0,0	0,6	8,3	0,0
Poltrajne dobrine	0,4	10,0	0,0	2,0	11,2	0,2
Energija	4,9	14,3	0,7	7,9	10,4	0,8
Električna energija	1,7	2,6	0,0	5,2	2,5	0,1
Plin	4,8	1,0	0,1	3,7	1,7	0,1
Tekoča goriva	18,9	1,6	0,3	15,9	0,9	0,2
Trda goriva	4,5	1,0	0,0	1,7	0,1	0,0
Daljinska energija	2,8	0,8	0,0	3,5	0,5	0,0
Goriva in maziva	3,0	7,2	0,2	9,4	4,7	0,4
Storitve	0,5	34,1	0,2	0,8	41,4	0,3
Storitve - stanovanje	0,5	2,9	0,0	1,1	10,1	0,1
Storitve - transport	0,7	5,3	0,0	2,2	6,5	0,1
Storitve - komunikacije	0,3	3,7	0,0	-0,1	3,2	0,0
Storitve - rekreacija, popravila, osebna nega	0,2	13,7	0,0	-0,1	14,7	0,0
Storitve - ostale storitve	1,2	8,5	0,1	1,3	7,0	0,1
HICP brez energije in nepredelane hrane	0,8	78,4	0,6	0,8	82,3	0,7

Vir: Eurostat, preračuni UMAR.
Opomba: Klasifikacija ECB.

Cene industrijskih proizvodov, namenjenih prodaji na domačem trgu, so bile aprila medletno višje za 5,0 %. Relativno visoka rast je v največji meri še naprej posledica rasti cen v proizvodnji kovin (11,9 %), ki se je glede na marec sicer nekoliko umirila. V vseh ostalih panogah predelovalnih dejavnosti so bile medletne rasti cen višje

kot predhodni mesec, kar povezujemo s prenosom višjih cen surovin iz mednarodnega okolja.

V prvem četrtletju se je **cenovna konkurenčnost gospodarstva** glede na zadnje lansko četrtletje znova nekoliko izboljšala (0,3 %), boljša pa je bila tudi v primerjavi

Slika 23: Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih

Slika 24: Efektivni tečaj

z enakim obdobjem lani (1,9 %). Izboljšanje je bilo posledica ugodnejših gibanj januarja in februarja, marca pa se je cenovna konkurenčnost gospodarstva poslabšala pod vplivom okrepitve tečaja evra in rasti relativnih cen življenjskih potrebščin. Nominalni efektivni tečaj se je marca v primerjavi s februarjem okrepil zaradi rasti tečaja evra do USD, JPY in GBP. Ob hkratni rasti relativnih cen življenjskih potrebščin, ki so od sredine lanskega leta do marca letos v glavnem padale, se je na mesečni ravni povečal realni efektivni tečaj (za 1,4 %), posledično pa je bil manjši tudi njegov medletni padec (1,2-odstoten). Merjeno z relativnimi cenami industrijskih proizvodov predelovalnih dejavnosti je cenovna konkurenčnost marca stagnirala na februarjski ravni, medletno pa je bila prav tako boljša (marca za 1,6 %, v prvem četrtletju za 2,1 %).

Plačilna bilanca

Marca je **tekoči račun plačilne bilance** beležil presežek (23,1 mio EUR), v prvem četrtletju letos pa primanjkljaj (166,3 mio EUR), ki je bil višji kot v enakem obdobju lani (106,8 mio EUR). Medletno višji primanjkljaj v prvem letošnjem četrtletju je bil predvsem posledica višjega blagovnega primanjkljaja, višji je bil tudi primanjkljaj v bilanci faktorskih dohodkov. Po drugi strani je bil zaradi boljšega črpanja sredstev iz proračuna EU medletno višji presežek v bilanci tekočih transferjev, presežek v menjavi storitev pa se je ohranil približno na ravni lanskega.

Vpliv količinskih dejavnikov na povečanje primanjkljaja **bilance blagovne menjave** je bil v prvem četrtletju letos precej bolj izrazit kot v enakem obdobju lani.

Blagovni primanjkljaj je v prvem letošnjem četrtletju znašal 283,2 mio EUR, v enakem obdobju lani pa 135,4 mio EUR. Pogoji menjave blaga so se sicer že peto četrtletje poslabšali (-2,6 %), vendar relativno manj kot v predhodnih treh četrtletjih, bolj pa kot v enakem obdobju lani (-1,6 %). Poleg visoke medletne rasti uvoznih cen (9,7 %), predvsem zaradi podražitve energentov in ostalih surovin, je bila namreč visoka tudi rast izvoznih cen (6,8 %), ki je bila posledica rasti cen proizvodov za investicije in proizvodov za široko porabo. Hkrati je bila medletno poleg visoke realne rasti izvoza visoka tudi rast uvoza blaga, zaradi česar se je

Slika 25: Prispevek količin in cen k oblikovanju salda blagovne menjave

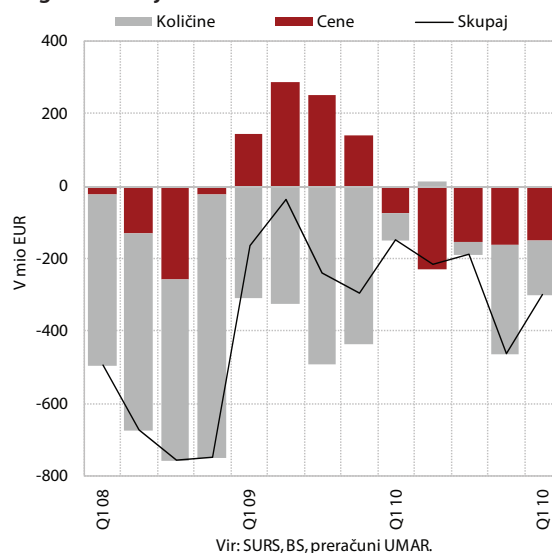

Tabela 7: Plačilna bilanca

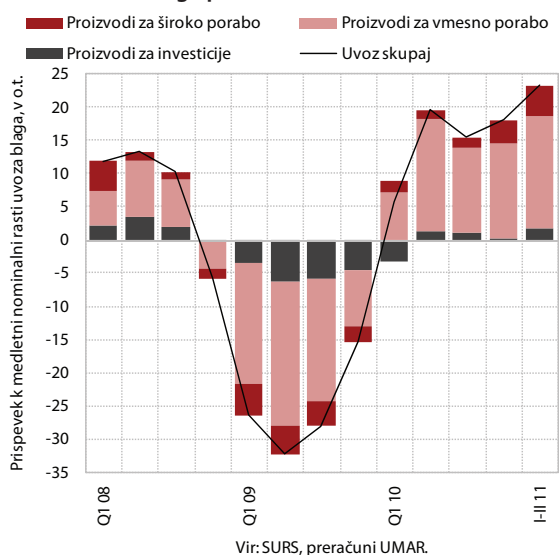
I-III 11, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, I-III 10
Tekoče transakcije	6.634,7	6.800,9	-166,3	-106,8
-Blagovna menjava (FOB)	5.001,5	5.284,7	-283,2	-135,4
-Storitve	1.019,1	784,1	235,0	233,7
-Dohodki od dela in kapitala	240,8	409,6	-168,8	-151,8
-Tekoči transferi	373,3	322,5	50,8	-53,4
Kapitalski in finančni račun	3.539,8	-3.260,0	279,8	89,1
-Kapitalski račun	52,7	-59,7	-7,0	45,5
-Kapitalski transferi	52,5	-56,8	-4,3	45,8
-Patenti, licence	0,2	-3,0	-2,7	-0,3
-Finančni račun	3.487,0	-3.200,3	286,8	43,6
-Neposredne naložbe	122,5	-32,7	89,9	-38,7
-Naložbe v vrednostne papirje	3127,0	-526,5	2.600,5	1.105,7
-Finančni derivativi	7,2	-6,4	0,8	-21,9
-Ostale naložbe	221,8	-2.634,7	-2.413,0	-1.063,1
-Terjatve	0,0	-1.443,6	-1.443,6	261,1
-Obveznosti	221,8	-1.191,1	-969,4	-1.324,2
-Mednarodne denarne rezerve	8,6	0,0	8,6	61,5
Statistična napaka	107,5	0,0	107,5	17,7

Vir: BS. Opomba: ¹Negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

vpliv količinskih dejavnikov na povečanje primanjkljaja medletno okrepil.

Povečanje blagovnega primanjkljaja tako poleg poslabšanja pogojev menjave odraža tudi krepitev gospodarske aktivnosti. Ob visoki realni rasti izvoza in močni uvozni komponenti izvoza se je okrepil uvoz blaga za mesno porabo, prav tako je bila v prvem četrtletju letos medletno visoka rast uvoza opreme in strojev, ki je v tem obdobju lani še upadal (nominalno in realno).

Slika 26: Uvoz blaga po namenu

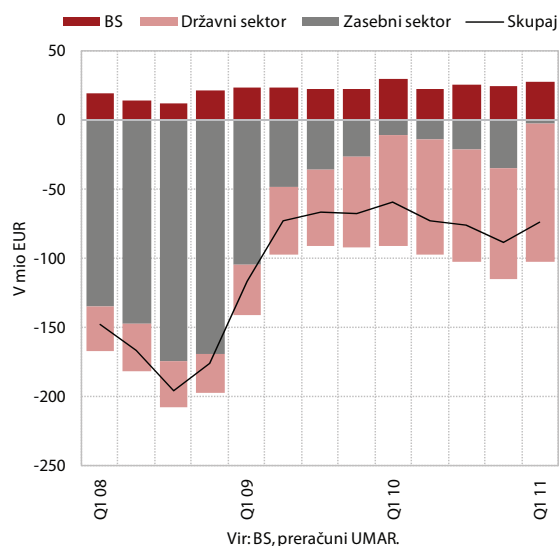

Upadanje presežka v **storitveni menjavi**, ki smo ga beležili od začetka gospodarske krize, se je v prvem četrtletju letos ustavilo. V prvem letošnjem četrtletju je presežek znašal 235,0 mio EUR in je bil medletno večji za 1,3 mio EUR. Tako kot že v celem lanskem letu je bil medletno višji presežek v menjavi transportnih storitev (večinoma cestni transport) in v menjavi potovanj, po drugi strani pa se je medletno najbolj povečal primanjkljaj v menjavi raznih poslovnih, profesionalnih in tehničnih storitev ter primanjkljaj v menjavi licenc, patentov in avtorskih pravic.

Medletno višji primanjkljaj v **bilanci faktorskih dohodkov** je bil v prvem četrtletju letos predvsem posledica neto plačil obresti tujini. Primanjkljaj je znašal 168,8 mio EUR in je bil za 12,3 mio EUR višji kot v enakem obdobju lani. K njegovemu povečanju so ponovno največ prispevala neto plačila obresti državnega sektorja, pri katerih zaradi povečanega dolga in dinamike zapadanja plačil obresti letos pričakujemo še višja neto plačila kot lani. V prvem četrtletju letos so bila neto plačila obresti zasebnega sektorja precej nižja kot v predhodnih četrtletjih, predvsem zato, ker so poslovne banke prejele več obresti, kot pa so jih plačale tujini. Ocenjujemo, da so takšna gibanja posledica dinamike zapadanja plačil obresti, saj dolg poslovnih bank, kljub znižanju od začetka gospodarske krize, ostaja relativno visok, hkrati pa se povišujejo tudi medbančne obrestne mere. BS izkazuje

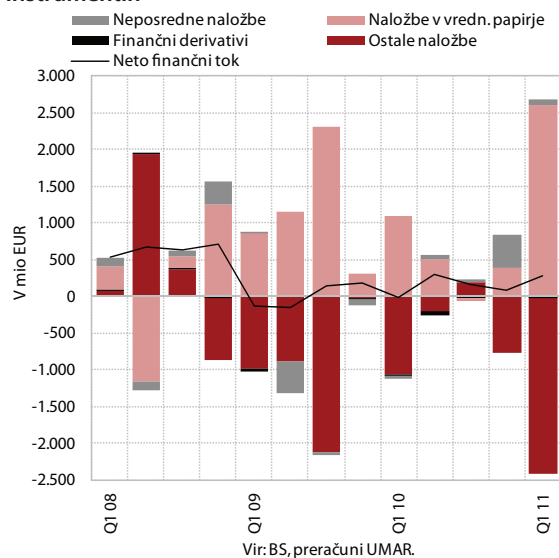
stabilen pozitivni saldo obresti, saj vrednost njenih finančnih naložb (instrumenti kapitalnega in denarnega trga, gotovina in vloge ter mednarodne denarne rezerve) presega višino obveznosti do Evrosistema.

Slika 27: Neto plačila obresti po sektorjih

Finančne transakcije s tujino¹⁴ v prvem četrtletju letos izkazuje visoko zadolževanje države in precejšnje znižanje obveznosti BS do Evrosistema. V prvem četrtletju so bile finančne transakcije s tujino neto prilivne v višini 278,2 mio EUR, v enakem obdobju lani pa neto odlivne v višini 17,9 mio EUR. Največji neto priliv so izkazovale naložbe v vrednostne papirje (2.600,5 mio EUR, v tem obdobju lani 1.105,7 mio EUR). RS je januarja in marca izdala referenčni obveznici v skupni vrednosti 3 mrd EUR,

Slika 28: Finančne transakcije plačilne bilance po instrumentih

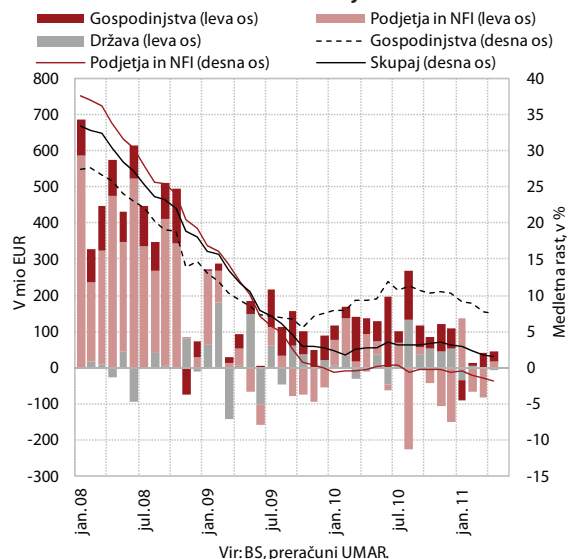
¹⁴ Brez mednarodnih deviznih rezerv in statistične napake.

katerih največ vrednosti so kupili tuji upravljavci skladov in tuje banke. *Neposredne naložbe* so bile v prvem četrletju neto prilivne v višini 89,9 mio EUR (lani v tem obdobju neto odlivne v višini 38,7 mio EUR). Večino neposrednih tujih naložb v Sloveniji, katerih priliv je bil višji kot v enakem obdobju lani, so predstavljali reinvestirani dobički, večino domačih neposrednih naložb v tujini, kjer je bil odliv manjši od lanskega, pa lastniški kapital. *Ostale naložbe* so bile v prvem četrletju ponovno neto odlivne v višini 2.413,0 mio EUR (lani v tem obdobju 1.063,1 mio EUR). Glavnina transakcij je bila realizirana z operacijami monetarne politike. BS je tretje četrletje zapored znižala obveznosti do Target 2 pozicije, tokrat v višini 804,4 mio EUR, kar je bila večinoma posledica zapadlosti sredstev, pridobljenih od ECB z operacijami dolgoročne refinanciranja.

Finančni trgi

Po dveh zaporednih mesecih upadanja obsega kreditov domačih nebančnih sektorjev, najetih pri domačih bankah, so se ti aprila nekoliko okrepili, vendar je bila rast precej skromna. Tokrat se je obseg kreditov okrepil tudi podjetjem in NFI, največ pa so h krepitvi prispevala gospodinjstva, a njihov obseg zadolževanja kljub temu ostaja na izredno nizki ravni. V prvih štirih mesecih letos so tako nebančni sektorji neto odplačali za 10,5 mio EUR kreditov, najetih pri domačih bankah, medtem ko je bil v enakem obdobju lani neto tok še pozitiven (524,6 mio EUR). Bančni viri so še naprej precej omejeni, banke so tako aprila še neto odplačevale tuje vloge in kredite, odliv vlog države pa je bil skoraj na ravni prilivov v predhodnem mesecu. Vloge gospodinjstev so že drugi mesec zapored beležile neto odlive iz bančnega sistema, hkrati so upadle tudi dolgoročne vloge.

Slika 29: Neto tokovi in rast obsega kreditov domačih bank domačim nebančnim sektorjem

Tudi aprila je zadolževanje **gospodinjstev** ostalo skromno. Kljub nekoliko močnejšemu zadolževanju v obliki stanovanjskih kreditov so se celotni neto tokovi zmanjšali na 28,3 mio EUR, kar je v veliki meri posledica neto odplačil potrošniških kreditov. Neto tokovi stanovanjskih kreditov so s 46,1 mio EUR beležili najvišje neto prilive v letošnjem letu, a kljub temu dosegli le dobrih 60 % mesečnega povprečja iz preteklega leta. Gospodinjstva so se v prvih štirih mesecih letos neto zadolžila pri domačih bankah v višini 21,9 mio EUR, kar je le slaba desetina vrednosti iz enakega obdobja lani. Tako občuten padec je v veliki meri posledica manjšega zadolževanja v obliki stanovanjskih kreditov, v manjši meri pa tudi večjih neto odplačil tako potrošniških in tudi ostalih kreditov.

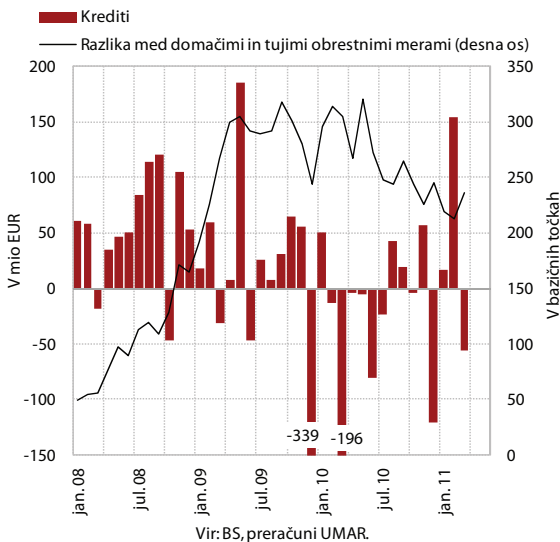
Tabela 8: Kazalniki finančnih trgov

Kreditni domačih bank nebančnemu sektorju in varčevanje prebivalstva	Nominalni zneski, v mio EUR		Nominalna rast, v %		
	31. XII 10	30. IV 11	30. IV 11/31. III 11	30. IV 11/31. XII 10	30. IV 11/30. IV 10
Kreditni skupaj	33.515,91	33.505,41	0,1	0,0	1,6
Kreditni podjetjem in DFO	23.035,85	23.042,74	0,1	0,0	-1,7
Kreditni državi	1.197,94	1.158,64	-0,7	-3,3	32,7
Kreditni prebivalstvu	9.282,12	9.304,04	0,3	0,2	7,6
Potrošniški	2.833,17	2.786,33	-0,6	-1,7	-3,5
Stanovanjski	4.837,08	4.926,38	0,9	1,8	18,0
Ostalo	1.611,87	1.591,33	-0,1	-1,3	0,3
Bančne vloge skupaj	14.839,56	14.870,75	-0,1	0,2	2,6
Čez noč	6.200,38	6.316,97	0,9	1,9	7,5
Kratkoročno vezane	4.473,18	4.329,29	-0,6	-3,2	-12,1
Dolgoročno vezane	4.156,65	4.216,93	-1,0	1,5	15,2
Vloge na odpoklic	9,35	7,56	-9,8	-19,2	-74,3
Vzajemni skladi	2.048,36	2.070,49	1,9	1,1	4,7

Vir: Bilten BS, ATPV, preračuni UMAR.

Aprila so se **podjetja in NFI pri domačih bankah** neto zadolžila za 18,4 mio EUR. Celotni neto tokovi so posledica krepitve zadolževanja podjetij, medtem ko NFI, kjer pomemben delež predstavljajo tudi družbe, ki so bile vključene v prevzemne aktivnosti, kredite še neto odplačujejo. Podjetja so se v tem mesecu sicer neto zadolžila za 35,3 mio EUR, vendar na osnovi tega še ne moremo trditi, da bančno kreditiranje slovenskega gospodarstva že oživlja. Podjetja in NFI so v štirih mesecih letos pri domačih bankah neto najela za 6,9 mio EUR kreditov, kar je le dobra 2 % ravni iz enakega obdobja lani. Potem ko se je neto priliv tujih kreditov podjetjem in NFI februarja močno okrepil, so marca te kredite neto odplačevala, in sicer v višini 55,4 mio EUR. Dobre štiri petine neto odlivov je posledica neto odplačil dolgoročnih kreditov, ki v primerjavi s preteklimi meseci močno odstopajo. Podjetja so močno okrepila tako njihovo črpanje kot tudi odplačevanje, ki je bilo s slabih 280 mio EUR največje po decembru 2009. Kljub marčevskim neto odplačilom so se podjetja v prvem četrtletju letos na tujem neto zadolžila za 116,5 mio EUR, medtem ko so v primerljivem obdobju lani kredite neto odplačevala v višini slabih 160 mio EUR. Zaradi ponovnega oživljanja zadolževanja na tujem so tako v prvem četrtletju podjetja in NFI doma in v tujini neto črpala tuje kredite v skupni višini 105,0 mio EUR, kar je za 1,8-krat več kot v primerljivem obdobju leta 2010. Zaradi nekoliko večjega skoka slovenskih obrestnih mer so se marca razlike med domačimi obrestnimi merami in njihovo povprečno ravno v evrskem območju povečale na 237 b. t., kar je najvišja raven v letošnjem letu.

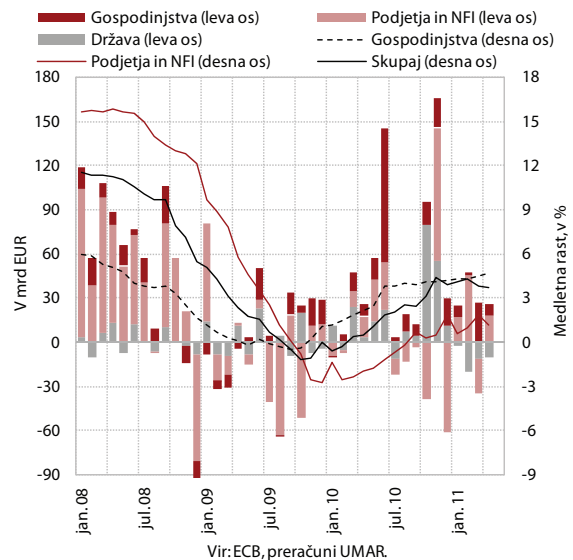
Slika 30: Neto zadolževanje podjetij in NFI na tujem ter razlike v obrestnih merah

Aprila se je obseg kreditov bank nebančnim sektorjem v **evrskem območju** ponovno rahlo okrepil. K rasti so največ prispevala podjetja in NFI, medtem ko je bil prispevek gospodinjstev na precej nižji ravni kot predhodni mesec, na drugi strani pa se države še naprej razdolžujejo. Celotni neto tokovi kreditov nebančnim sektorjem so tako v prvih

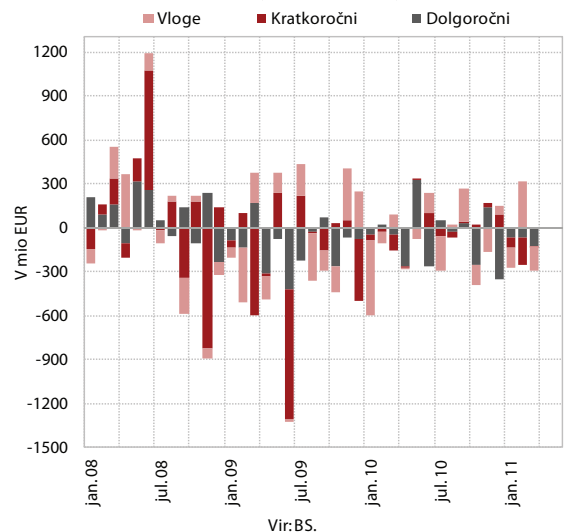
štirih mesecih letos znašali 55,5 mrd EUR, kar je za dobro petino manj kot v enakem obdobju lani. Upad pa je posledica omenjenega razdolževanja držav. Neto tokovi kreditov gospodinjstvom ter podjetjem in NFI so namreč s slabimi 100 mrd EUR za 1,8-krat preseglji vrednost iz prvih štirih mesecev lani.

Slika 31: Neto tokovi in rast obsega kreditov nebančnim sektorjem v evrskem območju

Banke so tudi marca neto odplačevale **tuje vloge in kredite**. Tokrat so neto odplačila znašala slabih 300 mio EUR in so bila posledica odplačevanja izključno dolgoročnih kreditov in tudi vlog. V prvem četrtletju letos so banke neto odplačale za dobrih 500 mio EUR tujih kreditov in vlog, kar je za približno tretjino manj kot v primerljivem obdobju lani. Zmanjšanje je bilo predvsem posledica sicer nizkih neto prilivov vlog, medtem ko so se odplačila kreditov več kot podvojila.

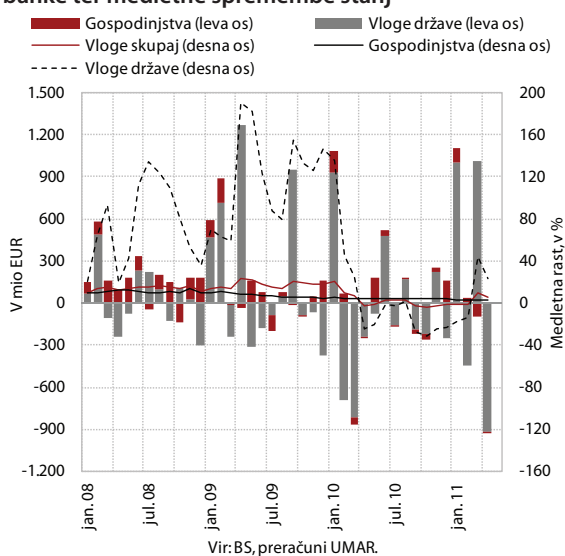
Slika 32: Neto zadolževanje bank na tujem

Potem ko so banke marca del **rezervacij in oslabitev** razgradile, se je aprila njihovo oblikovanje ponovno povečalo in znašalo dobrih 50 mio EUR. Banke so tako v prvih štirih mesecih letos oblikovale že za 175,8 mio EUR dodatnih rezervacij in oslabitev, kar je za dobro petino več kot v primerljivem obdobju lani. To nakazuje, da se razmere v slovenskem bančnem sistemu še ne izboljšujejo.

Aprila so **vloge** gospodinjstev v bankah že drugič zapored beležile neto odlive, hkrati pa so bili odlivi vlog države v skoraj na ravni prilivov v predhodnem mesecu. Tokratni neto odlivi vlog gospodinjstev so bili s 15,4 mio EUR precej nižji kot predhodni mesec. Za razliko od preteklih mesecev pa so tokrat dolgoročne vloge, prvič po maju 2009, beležile neto odliv. Ročnostna struktura vlog gospodinjstev se je tako v tem mesecu nekoliko poslabšala, saj so se okrepile le vloge čez noč. Prilivi vlog gospodinjstev v banke so se v prvih štirih mesecih letos močno zmanjšali in bili z 31,2 mio EUR za dobrih 80 % nižji kot v primerljivem obdobju lani. Vloge države so aprila beležile neto odliv v višini 920,4 mio EUR, kar je 100 mio EUR manj od marčevskih neto prilivov državnih vlog v banke. Pretežen del neto odlivov je posledica umika vlog čez noč, medtem ko so nekoliko večje neto odlive (v skupni višini dobrih 250 mio EUR) tokrat beležile tudi kratkoročne in dolgoročne vloge. Obseg vlog države se je tako v prvih štirih mesecih letos okrepil za 657,8 mio EUR, kar je posledica visokih neto prilivov januarja in marca, ko je država na mednarodnih finančnih trgih izdala obveznice.

Slika 33: Neto prilivi vlog gospodinjstev in države v banke ter medletne spremembe stanj

Vir: BS, preračuni UMAR.

Javne finance

V prvih štirih mesecih 2011 je bilo iz **davkov in prispevkov za socialno varnost** vplačanih 4,4 mrd EUR, kar je za 8,3 % več kot v enakem obdobju lani.¹⁵ Relativno visoka medletna rast je predvsem posledica zelo nizke osnove iz prvih štirih mesecev lani, ko so bili davčni prihodki manjši predvsem zaradi prvih poračunov davkov na podlagi slabih poslovnih rezultatov iz leta 2009 in tudi nekaterih davčnih sprememb. Učinek osnove je bil zaradi poročuna največji pri davku od dohodka pravnih oseb, manjši tudi zaradi poročuna pri davku od dohodka iz dejavnosti, sprememba plačilnih rokov pa je v tem obdobju lani zmanjšala tudi prilive davka na dodano vrednost. Samo izločitev poročuna davka na dohodek pravnih oseb v obeh letih bi pomenila znižanje medletne rasti javnofinančnih prihodkov v prvih štirih mesecih letos na 2,8 % (namesto 8,3 %).

Okvir 6: Gibanje prihodkov iz davka na dohodek pravnih oseb

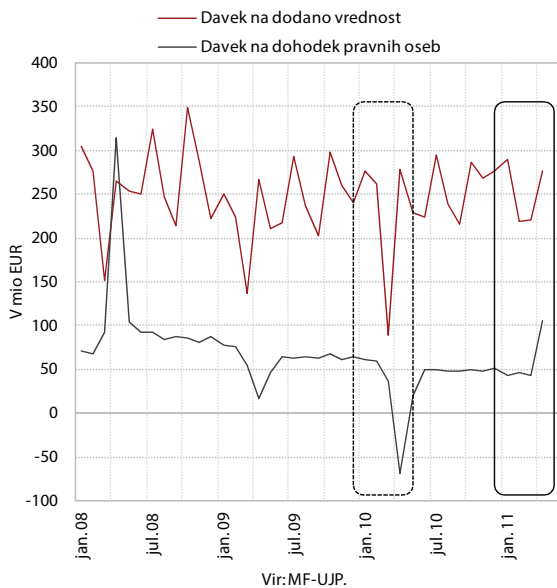
Na gibanje prihodkov iz davka na dohodek pravnih oseb pomembno vplivajo predvsem poročuni davkov. Prihodki od davka na dohodek pravnih oseb so bili v prvih štirih mesecih letos medletno večji kar za 170,8 % in so znašali 237,6 mio EUR. V enakem obdobju lani so bili zaradi poročuna davka, kot posledica slabših rezultatov poslovanja v letu 2009, znižanja davčne stopnje in novih davčnih olajšav, prihodki na podlagi obračuna davka manjši kar za okoli 170 mio EUR. Letošnji (pozitivni) poročun davka pa je prihodke iz tega davka povečal za 48 mio EUR, kar je posledica rezultatov poslovanja v letu 2010, le malenkost višjih investicijskih olajšav (za 2,6 %), pa tudi večje prilagojenosti tekočih mesečnih akontacij davka rezultatom tekočega poslovanja in znižani zakonsko določeni stopnji že med letom. Na podlagi obračuna davka za leto 2010 so bile na novo določene tudi letošnje mesečne akontacije davka od dohodka, ki so glede na obračunane lanske višje za 4,0 %.

V prvih štirih mesecih so bili medletno večji prihodki od vseh ostalih pomembnejših davkov in tudi prihodki od prispevkov za socialno varnost. Precej so bili medletno večji prihodki od posrednih davkov, predvsem od davka na dodano vrednost (11,0 %), kjer je učinek osnove tudi zelo izrazit, ker so zlasti marca lani na prilive tega davka poleg rednih poračunov vplivali tudi učinki hitrejših vračil davka po zakonskem skrajšanju rokov za vračila (s 60 na 21 dni). Prihodki od trošarin¹⁶ so bili v štirih mesecih medletno večji za 6,8 %, trošarine pa so se v primerjavi z enakim lanskim obdobjem plačevale po višjih trošarinskih stopnjah, malo so se povečale tudi prodane

¹⁵ Obdelava Poročila o razporejenih javnofinančnih prihodkih in kritju v obdobju januar–april 2011, Uprava za javne prihodke.

¹⁶ Podatek za trošarine je korigiran za časovno usklajevanje vplačil trošarin

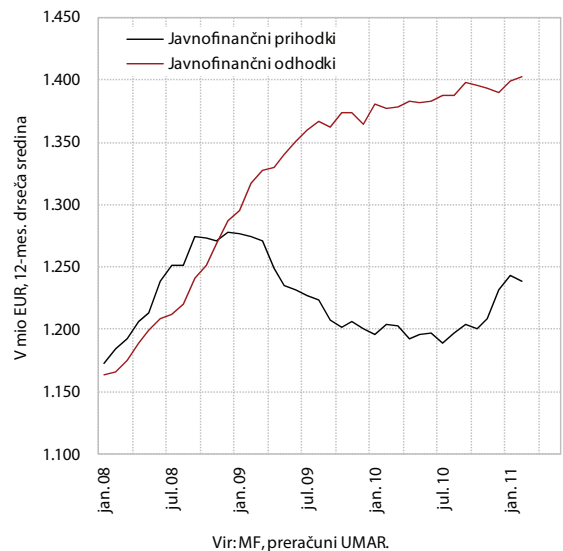
količine najpomembnejših trošarinskih proizvodov¹⁷. Rast prihodkov, vezanih na plače, je bila v tem obdobju skromna in glede na visok relativni delež v celotnih prihodkih (okoli 55 %) upočasnjuje njihovo skupno rast. Prihodki davka od plač iz zaposlitve (pretežen del dohodnine) so bili medletno večji le za 1,3 %, prihodki od prispevkov za socialno varnost pa za 1,1 %. Medletno večji prihodki od dohodnine (5,4 %) so ob skromni rasti davka od plač iz zaposlitve predvsem posledica večjih prihodkov od drugih podvrst dohodnine, predvsem od davka od dohodkov iz dejavnosti, ki so bili v obdobju štirih mesecev zaradi učinka osnove medletno kar petkrat večji. Tudi pri tem davku so lansko osnovo močno znižali učinki poračunov davka po preteklih rezultatih poslovanja (za dobrih 22 mio EUR), v letošnjem letu pa so bili poračuni pozitivni.

Slika 34: Izbrani davki

Vir: MF-UJP.

V prvih dveh mesecih letos so po podatkih **konsolidirane bilance**¹⁸ MF javnofinančni prihodki znašali 2,3 mrd EUR, odhodki pa 2,8 mrd EUR. Prihodki so bili medletno večji za 3,7 % (lani 2,3 %), odhodki pa za 5,5 % (lani 6,0 %). Primanjkljaj je februarja znašal 290 mio EUR, v prvih dveh letošnjih mesecih skupaj pa 503 mio EUR, kar je za 14,9 % več kot v enakem obdobju lani (438 mio EUR). V **ekonomski strukturi odhodkov** so bile v prvih dveh mesecih medletno večje vse kategorije odhodkov, razen izdatkov za investicije in investicijske transfere (-20,3 %). Njihov velik upad je predvsem posledica visoke ravni teh izdatkov v enakem obdobju lani, ko je bila investicijska aktivnost države večja. Najbolj so se medletno v dveh mesecih povečali izdatki za obresti (za 36,9 %), sledijo

izdatki za blago in storitve (10,3 %) ter izdatki za subvencije (7,6 %). Zmernejša kot pretekla tri leta je bila rast izdatkov za transferje posameznikom in gospodinjstvom (5,3 %; brez pokojnin 8,1 %), ki jo znižujejo predvsem izdatki za pokojnine, povečujejo pa izdatki za druge transfere (brez pokojnin), ki v zadnjih mesecih zopet rastejo hitreje. Med njimi se zaradi slabih razmer na trgu dela še vedno najhitreje povečujejo izdatki za transfere brezposelnim (37,3 %), zelo hitro se povečujejo drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom (16,2 %), visoka pa je tudi rast izdatkov za boleznine (9,1 %). Izdatki za pokojnine so bili, po skromni valorizaciji pokojnin februarja, ki je po interventnem zakonu določena le na četrtno zakonsko določene uskladitve, večji za 3,7 %. Skromna, le 1,6-odstotna je bila rast izdatkov za plače in druge izdatke zaposlenim (lani -1,0 %).

Slika 35: Konsolidirani javnofinančni prihodki in odhodki

Vir: MF, preračuni UMAR.

Primanjkljaj **državnega proračuna** je v prvih dveh mesecih znašal 488 mio EUR (lani 417 mio EUR). Primanjkljaj v višini 6,6 mio EUR je izkazala tudi skupna **bilanca občinskih proračunov, zdravstvena blagajna** pa v višini 11,1 mio EUR. Transfer iz državnega proračuna v **pokojninsko blagajno** je znašal 235 mio EUR, kar je 2,8 % več kot v enakem obdobju lani.

Aprila je bilo iz proračuna EU v državni proračun RS prejetih 58,7 mio EUR, kar je skoraj za polovico manj kot marca, a je bil neto položaj kljub temu pozitiven. Vplačila v proračun EU so bila približno enaka kot marca (slabih 20 mio EUR), neto pozitivni položaj proračuna RS pa je z marčevskih 76,8 mio EUR aprila padel na 38,8 mio EUR. Največji del aprila prejetih povračil so predstavljala sredstva strukturnih skladov (28,5 mio EUR), ki z izjemo marca predstavljajo najvišjo postavko na prihodkovni strani proračuna v letu 2011. Večino prihodkov iz naslova strukturnih skladov predstavljajo sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj (20,3 mio EUR). Črpanje sredstev skupne kmetijske

¹⁷ V obdobju januar-marec so bile količine prodanega alkohola in alkoholnih izdelkov medletno višje za 1,4 %, količine tobaka in tobakičnih izdelkov za 0,6 %, količine glavnih vrst mineralnih olj pa za 0,6 %.

¹⁸ Konsolidirana bilanca (po metodologiji denarnega toka) vključuje prihodke in odhodke državnega proračuna in občinskih proračunov ter prihodke in odhodke pokojninske ter zdravstvene blagajne.

Tabela 9: Konsolidirani javnofinančni prihodki in odhodki

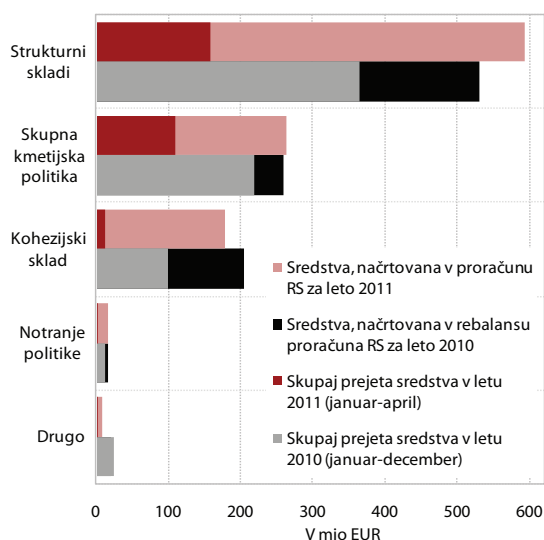
	2010			2011	
	v mio EUR	v % BDP	rast v %	I-II 11 v mio EUR	I-II 11/ I-II 10
Prihodki (konsolidirani) - skupaj	14.789,5	41,0	2,7	2.323,9	3,7
-Davčni prihodki	12.848,3	35,6	-0,8	2.044,8	-0,2
-Davki na dohodek in dobiček	2.490,7	6,9	-11,2	423,3	-4,7
-Prispevki za socialno varnost	5.234,5	14,5	1,4	862,2	2,8
-Domači davki na blago in storitve	4.780,6	13,3	2,6	723,9	-1,2
-Prejeta sredstva iz EU	724,6	2,0	21,5	124,1	73,3
Odhodki(konsolidirani) - skupaj	16.675,9	46,2	1,9	2.827,2	5,5
-Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.914,9	10,9	0,1	641,8	1,6
-Izdatki za blago in storitve	2.510,5	7,0	0,1	386,1	10,3
-Domače in tuje obresti	488,1	1,4	45,3	223,3	36,9
-Transferi posameznikom in gospodinjstvom	6.274,5	17,4	4,2	1.054,0	5,3
-Investicijski odhodki	1.305,1	3,6	0,9	109,5	-18,6
-Investicijski transferi	388,4	1,1	-21,6	24,0	-27,2
-Plačila sredstev v proračun EU	396,8	1,1	-9,7	116,4	-10,7

Vir: MF, Bilten javnih financ.

in ribiške politike se je aprila (25,8 mio EUR) prepolovilo v primerjavi z marcem, prihodki iz kohezijskega sklada pa so ostali enako nizki kot v preteklih mesecih tekočega leta (3,3 mio EUR). V prvih štirih mesecih je Slovenija iz EU proračuna prejela 282,4 mio EUR, kar predstavlja 26,7 % v letu 2011 načrtovanih prihodkov. Največ sredstev je bilo prejetih iz naslova strukturnih skladov (158,2 mio EUR), čeprav je to le 26,6 % predvidenih prihodkov iz tega naslova. Največji odstotek realizacije (41,5 %) beležijo sredstva skupne kmetijske in ribiške politike, najmanjši pa prihodki iz kohezijskega sklada (6,6 %). V enakem obdobju smo v EU proračun vplačali 159,2 mio EUR, kar predstavlja 36,2 % vseh sredstev, ki jih bo Slovenija letos predvidoma vplačala. V prvih štirih mesecih letos je bil

neto položaj državnega proračuna RS do proračuna EU tako pozitiven v višini 123 mio EUR.

Slika 36: Načrtovana in počrpana sredstva iz proračuna EU

Vir: MF, preračuni UMAR.

izbrane teme

Svetovna konkurenčnost Slovenije po IMD 2011

Svetovna konkurenčnost Slovenije po IMD se v letošnjem letu ni izboljšala. Po poročilu IMD o konkurenčnosti držav za leto 2011, pri katerem eno tretjino uteži predstavljajo anketni kazalniki, dve tretjini pa statistični podatki,¹⁹ se je Slovenija med 59 ocenjevanimi državami uvrstila na 51. mesto, kar je eno mesto višje kot lani in 19 mest nižje kot v letih 2008 in 2009. Med državami EU²⁰, ki so bile zajete v raziskavo, sta na lestvici slabše uvrščeni le Bolgarija in Grčija, na prva mesta pa se uvrščajo Švedska, Nemčija in Luksemburg. Drugo leto zapored je Slovenija nazadovala pri uvrstitvah na področju delovanja gospodarstva, medtem ko je rahlo izboljšala uvrstitev na področju infrastrukture in poslovne učinkovitosti, kjer pa se vseeno uvršča na sam konec med proučevanimi državami. Rezultati anket, podobno kot lani, kažejo na nezadovoljstvo predstavnikov gospodarstva s trenutnimi razmerami v gospodarstvu in tudi z delovanjem vlade. Slovenski anketiranci²¹ so bili letos pri svojih odgovorih sicer manj pesimistični kot lani, kar je povezano z izboljšanjem pričakovanj glede poslovanja letos in v prihodnjem letu, kljub temu pa so bili še vedno relativno bolj kritični kot v drugih ocenjevanih državah.

Slovenija je premalo izkoristila lansko izboljšanje razmer v mednarodnem okolju in okrevanje v nekaterih ključnih evropskih gospodarstvih, saj se je njena uvrstitev na področju delovanja gospodarstva poslabšala za eno mesto. V obdobju krize je Slovenija na lestvici najbolj padla na področju kazalnikov domačega gospodarstva (za 34 mest) in zaposlenosti (za 17 mest), v zadnjem letu pa so se poslabšali predvsem nekateri kazalniki mednarodne menjave in mednarodnih naložb.²² Tudi na UMAR ugotavljamo²³, da se je položaj Slovenije na svetovnem blagovnem trgu v zadnjih dveh letih poslabšal, saj se je iz skupine držav z nadpovprečno rastjo preselila v skupino držav z nadpovprečnim poslabšanjem tržnega deleža. V lanskem letu je sicer prišlo do rahlega povišanja vhodnih neposrednih tujih investicij, kljub temu pa je obseg teh v Sloveniji prenizek, da bi lahko pomembneje prispeval k prestrukturiranju in izboljšanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. IMD tudi opozarja, da gospodarstveniki še naprej razmišljajo o selitvi raziskav in razvoja, storitev in tudi proizvodnje v druge države.

Po oceni IMD se je učinkovitost države v preteklih dveh letih močno poslabšala in je tudi primerjalno z drugimi državami ocenjena kot nizka (53. mesto). Ključno vlogo

pri tem igra področje institucionalne konkurenčnosti, saj so gospodarstveniki tudi letos izrazili nezadovoljstvo z delovanjem institucij, predvsem vlade in centralne banke, pa tudi nizko implementacijo vladnih odločitev, povečevanje birokracije in korupcije. Slabše kot lani je bilo ocenjeno tudi področje poslovne zakonodaje, še posebno pa je bila izpostavljena rigidna zakonodaja na trgu dela, na kar opozarja tudi OECD. Kot glavno slabost IMD izpostavlja neučinkovitost državnega lastništva podjetij, kjer smo uvrščeni na zadnje mesto med vsemi državami. V letu 2010 je prišlo do povečanja lastniških deležev državne, kljub deklariranemu umiku države iz neposrednega in posrednega lastništva podjetij in finančnih institucij. Na drugi strani je prišlo do izboljšanja uvrstitve na področju družbenega okvira (za 12 mest), kar gre pripisati usmerjenosti vladnih politik v ohranjanje socialne povezanosti. Kljub temu gre v primeru tega podkazalnika v veliki meri za poslabšanje vrednosti in uvrstitev drugih držav, manj pa za očitno izboljšanje stanja v Sloveniji.

Slovenija se zadnja tri leta najslabše uvršča pri kazalniku poslovne učinkovitosti (56. mesto). Rezultati anket kažejo na še vedno veliko zaskrbljenost gospodarstvenikov nad poslovno učinkovitostjo. Pomembna ovira pri poslovanju je tudi visoka zadolženost podjetij, ki ima ob premalo učinkovitem delovanju domačih finančnih trgov in omejeno dostopnostjo do sredstev na mednarodnih trgih za posledico še vedno otežen dostop do finančnih virov. Najnižje med vsemi državami je Slovenija uvrščena glede učinkovitosti nadzornih svetov, uveljavljanja računovodskih standardov, kredibilnosti managerjev, odprtosti tujim idejam ter učinkovitosti velikih podjetij, kar v veliki meri kaže na pomanjkanje osnovnih etičnih vrednot in dobrih praks v poslovnem okolju. Anketiranci tudi navajajo, da je potreba po ekonomskih in socialnih reformah, ki bi lahko izboljšale konkurenčnost Slovenije, zelo slabo razumljena v javnosti.

Slovenija se najbolje uvršča na področju infrastrukture (31. mesto), kjer je uvrstitev izboljšala za tri mesta. V poročilu se najbolje uvršča na področju izobraževanja, kjer pa se sooča s pomanjkanjem ustrezno izobražene delovne sile, kar kaže tudi na relativno nizko učinkovitost terciarnega izobraževanja, ki je premalo usklajeno s povpraševanjem in potrebami trga dela. IMD opozarja tudi na slabšo konkurenčnost pri tehnološki infrastrukturi, predvsem pa na zakonodajno in regulativno okolje, ki premalo podpira in spodbuja raziskave in razvoj ter inovacije. Tudi mi ugotavljamo²⁴, da se je v zadnjih letih sicer povečal obseg vlaganj v raziskave in razvoj, še vedno pa obstaja vrzel med vlaganji in rezultati na področju raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki je pogojena tudi s strukturo gospodarstva.

Indeks svetovne konkurenčnosti IMD, podobno kot ostale raziskave (WEF, Svetovna banka), potrjuje relativno nizko mednarodno konkurenčnost Slovenije. Pri interpretaciji

¹⁹ IMD spremlja skupno 331 kazalcev, od katerih jih je približno 250 uporabljenih v izračunu indeksa svetovne konkurenčnosti, ki je izračunan na podlagi izbranih mehkih (ankete med gospodarstveniki) in trdih kazalnikov (statistični podatki za leto 2010).

²⁰ Raziskava ne vključuje Cipra, Malte in Latvije.

²¹ Anketiranje je v Sloveniji potekalo januarja letos, v anketi pa je vključen vzorec gospodarstvenikov in podjetnikov, ki predstavljajo glede na njihov prispevek k BDP celotno strukturo gospodarstva.

²² Za nekatere kazalnike so šele sedaj v izračune vključeni podatki za leto 2009.

²³ Poročilo o razvoju 2011.

²⁴ Poročilo o razvoju 2011.

Tabela 10: Kazalniki svetovne učinkovitosti po glavnih skupinah in podpodročjih po IMD

Leto	2007	2008	2009		2010		2011		
	Rang	Rang	Rang		Rang		Rang		
Svetovna konkurenčnost	40	32	+	32	o	52	-	51	+
Delovanje gospodarstva	24	25	+	21	+	42	-	43	-
- Domače gospodarstvo	24	22	+	16	+	52	-	50	+
- Mednarodna menjava	21	10	+	19	-	29	-	41	-
- Mednarodne naložbe	50	54	o	53	+	55	-	58	-
- Zaposlovanje	28	39	-	29	+	36	-	46	-
- Cene	2	8	-	12	-	15	-	8	+
Učinkovitost države	43	43	o	38	+	53	-	53	o
- Javne finance	17	21	-	14	+	44	-	42	+
- Fiskalna politika	47	51	-	49	+	53	-	53	o
- Institucionalni okvir	35	33	+	30	+	46	-	53	-
- Poslovna zakonodaja	51	47	+	39	+	49	-	50	-
- Družbeni okvir	31	37	-	30	+	46	-	34	+
Poslovna učinkovitost	43	32	+	39	-	57	-	56	+
- Produktivnost in učinkovitost	33	18	+	21	-	50	-	37	+
- Trg dela	42	39	+	40	-	54	-	54	o
- Finance	43	28	+	41	-	53	-	56	-
- Poslovodne prakse	37	30	+	39	-	54	-	57	-
- Odnos in vrednote	51	46	+	47	-	57	-	57	o
Infrastruktura	33	29	+	27	+	34	-	31	+
- Osnovna infrastruktura	32	33	-	35	-	40	-	40	o
- Tehnološka infrastruktura	33	28	+	31	-	36	-	37	-
- Znanstvena infrastruktura	33	32	+	30	+	38	-	37	+
- Zdravje in okolje	34	30	+	25	+	30	-	29	+
- Izobraževanje	26	27	-	23	+	25	-	26	-

Vir: IMD World Competitiveness Yearbook, različne številke med 2007 in 2011.

Opomba: Rang predstavlja uvrstitev Slovenije med 55 državami v 2007 in 2008, 57 državami v 2009, 58 državami v 2010 in 59 državami v 2011; + predstavlja izboljšanje uvrstitve glede na predhodno leto, - poslabšanje, o. ni spremembe.

ocen konkurenčnosti je potrebna previdnost, saj lahko na rezultate vplivajo tudi subjektivne ocene vprašanih. Kljub temu vsi proučevani indeksi, ne glede na njihovo sestavo, kažejo na močno poslabšanje konkurenčnosti v obdobju krize, ki je bilo v povprečju večje kot v drugih državah. Kriza je namreč porušila nekatera makroekonomska ravnovesja (npr. na področju javnih financ), še zlasti pa je razkrila in izpostavila strukturne slabosti države, gospodarstva in poslovnega okolja.

OECD kazalniki blaginje

Ob svoji petdesetletnici je OECD predstavila projekt »OECD kazalniki blaginje²⁵«, kjer gre za enega izmed načinov spremljanja širše pojmovane blaginje. Kot so napisali v uvodu, »je OECD zadnjih 50 let razvijal bogat set priporočil politik, ki naj bi podpirale ekonomsko rast. Cilj tokratnega nabora pa je razviti enako bogat nabor politik, ki bi podpirale družbeni razvoj: *boljše politike za boljše življenje*«.

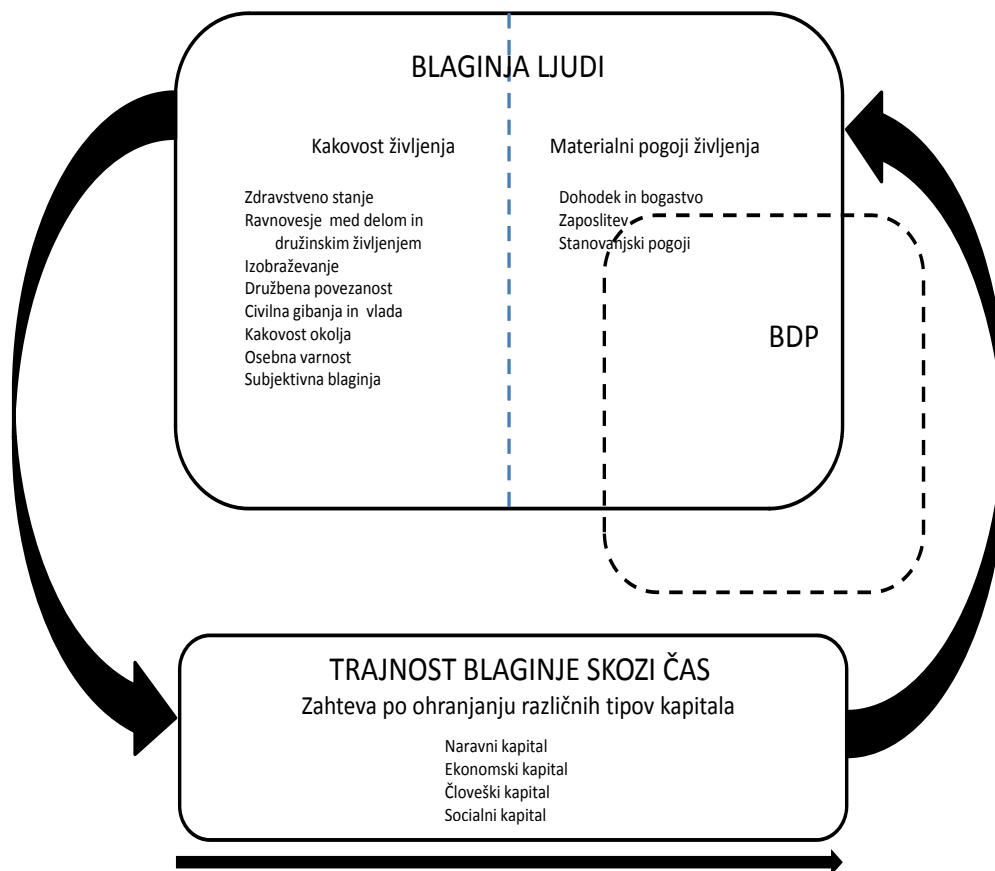
²⁵ OECD Better Life Initiative; Compendium of OECD Well-Being Indicators.

Poskusi širšega merjenja razvoja so se sicer zadnjih nekaj let intenzivirali, vendar so stari že več desetletij in poznamo že nekaj tako sestavljenih indeksov. Najbolj znan je že dvajset let star HDI (indeks človekovega razvoja), ki so ga razvili pri Združenih narodih, sredi prejšnjega desetletja je NEF²⁶ razvil HPI (Happy Planet indeks), obstaja pa še vrsta manj znanih indeksov. Tudi Slovenija pri tem ni zaostajala, saj se je sociologija s tem resno ukvarjala že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja.

Tokrat predstavljena zbirka kazalnikov blaginje predstavlja osnutek za nadaljnje izboljševanje tako področij, ki naj bi najbolj kompleksno zaobjela človekovo življenje, kot tudi kazalnikov, ki ta področja opisujejo. Objavljena zbirka je predhodnica poročila z naslovom »How's life?«, ki naj bi bilo objavljeno jeseni letos. Najpomembnejši cilj tega projekta pa ni le razviti merske instrumente same zase, ampak pripraviti podatkovno bazo za odločanje o politikah razvoja. »Boljše merjenje blaginje lahko izboljša naše razumevanje dejavnikov, ki poganjajo razvoj,« piše v uvodu. Način sestave indeksa omogoča vpogled

²⁶ New Economic Foundation.

Slika 37: Okvir OECD kazalnikov blaginje

v to, katere politike so v posamezni državi pospeševale oz. zadrževale njegovo izboljševanje. Poleg želje, da bi ta projekt vplival na odločevalce razvojnih politik v posameznih državah članicah OECD, ima ta indeks tudi vlogo populariziranja ideje, da le ekonomska rast ni dovolj za boljše življenje ljudi. Kazalniki blaginje, ki jih predlaga OECD, so odgovor na zahteve po primerjalnih informacijah o pogojih življenja ljudi v razvitih državah (drugače kot z npr. HDI Združenih narodov, ki pokriva širše področje vseh držav – razvitih in nerazvitih). S tem pa so ti kazalniki lahko bolj konkretni in usmerjeni na ožja področja življenja.

OECD kazalnike blaginje sestavljajo kazalniki materialnih pogojev življenja in kakovosti življenja. Ti so pomembni za obstoječe stanje blaginje in tudi za dolgoročno vzdržnost socio-ekonomskega in naravnega kapitala in s tem zagotavljanja trajnosti blaginje skozi čas. *Materialne pogoje življenja* ali ekonomsko blaginjo določajo tri področja (dohodek in bogastvo, zaposlitev in stanovanjski pogoji), ki jih opisuje šest kazalnikov, *kakovost življenja* pa sestavlja osem področij (zdravstveno stanje, uravnoteženost med delom in življenjem, izobraževanje, družbena povezanost, civilna gibanja in vlada, kakovost okolja, osebna varnost in subjektivna blaginja), ki jih opisuje 15 kazalnikov²⁷. Večina

kazalnikov temelji na statističnih podatkih, nekateri pa so narejeni na podlagi javnomnenjskih anket. *Trajnost socio-ekonomskega in naravnega sistema* pa je odvisna od tega, kako sedanje aktivnosti vplivajo na različne tipe kapitala: naravni, ekonomski, človeški in socialni.

Slovenija zaseda 21. mesto med 34. članicami OECD, če upoštevamo netehtano povprečje vseh kazalnikov blaginje. Pregled posameznih kazalnikov kaže, da je Slovenija relativno enakomerno razvita na vseh področjih in le redko odstopa. Po kazalnikih OECD se najbolje uvršča pri varnosti (9. mesto) in ravnovesju med delom in življenjem ter civilna gibanja in vlada (oboje 11. mesto). Najnižje pa se uvrščamo pri okolju (26. mesto), zadovoljstvu z življenjem (25.), stanovanji in dohodku (24.). Druga značilnost je, da se po mnenjskih ocenah uvrščamo mnogo nižje kot po objektivnih statističnih podatkih. Pri oceni varnosti se Slovenija uvršča na 20. mesto, pri številu umorov pa na 2., takoj za Islandijo. Podobno je tudi z ocenjevanjem zdravja. OECD pa predstavlja tudi orodje, s katerim lahko vsakdo po svoje uteži pomembnost vsakega izmed kazalnikov v skladu z lastnim razumevanjem pomembnosti posameznega področja za njegovo življenje, hkrati pa tudi rangira članice OECD glede na posamezni indikator oz. skupino indikatorjev.²⁸

²⁷ Za natančnejši pregled glej Compendium of OECD Well-Being Indicators, stran 8.

²⁸ <http://www.oecdbetterlifeindex.org/>

Študija Eurostata o možnih indikatorjih blaginje

V zadnjih letih se s konceptualnimi vprašanji merjenja blaginje in razvoja intenzivno ukvarja vrsta mednarodnih institucij. Pomemben preobrat k pristopu je predstavljala novembra 2007 organizirana konferenca »Beyond GDP« (»Onkraj BDP«), ki so jo v Bruslju organizirali EK, Rimski klub, OECD in WWF. Predsednik EK Jose Manuel Barroso je v svojem otvoritvenem govoru najavil izhodiščno misel konference: »BDP je neuporaben, ko gre za prikazovanje sedanjih svetovnih in družbenih izzivov, kot so podnebne spremembe, javno zdravje in okolje; izzivov prihodnosti ne moremo reševati z orodji preteklosti; čas je, da pogledamo onkraj BDP.« Pomemben prispevek k strokovni razpravi je bilo v letu 2009 objavljeno poročilo Stiglitz-Sen-Fitoussujeve komisije.

Eurostat je za potrebe merjenja blaginje pripravil študijo o možnih indikatorjih blaginje, katere osnovni cilj je bil povezati »merjenje stanja« z dejavniki, ki so ga povzročili in to uporabiti kot izhodišče za nadaljnje zbiranje podatkov, analizo in pripravo politik (ukrepov).²⁹ V študiji so imeli pred očmi več vidikov: problem podatkovne zbirke (izbira pravih spremenljivk na pravi ravni) in smiselne metodologije v luči nadaljnjih analiz, ukrepov in v luči komunikacijskih strategij (npr. problem izbire med sintezni indikatorji ali »glavnimi« indikatorji v luči splošne javne razumljivosti). Da bi povezali merjenje stanja z izhodišči za nadaljnje analize in pripravo ukrepov v študiji³⁰ predlagajo multidimenzionalni in celovit pristop ter kombinacijo objektivnih in subjektivnih podatkov. Celovit pristop zahteva, da so vključeni vsi vidiki blaginje, od rezultatov, osebnih karakteristik, zunanjih »kontekstualnih« dejavnikov, pa tudi, da se izmeri, kaj ljudje s temi »karakteristikami« in »socialnimi pogoji« v resnici naredijo. V študiji ugotavljajo, da je sicer bolje, če se lahko objektivni podatek dopolni s subjektivnim, da pa to ni nujno. Tako se jim zdi z vidika rezultatov npr. bolj smiselno upoštevati subjektivni indikator »zadovoljstvo z delom« kot npr. število opravljenih ur. Velik potencial vidijo v tem, da je mogoče podatkom slediti na individualno raven in analizirati podatke med različnimi podskupinami (po spolu, starosti, dohodku in družinskem statusu). Poudarjen je tudi pomen distribucije, pri čemer je za javne politike bistvena enakost oz. neenakost distribucije.

V študiji posebej opozarjajo tudi na drugi cilj spremljanja teh kazalnikov, tj. komuniciranje s splošno publiko. V tem pogledu priporočajo, da se oblikuje en sam kazalnik rezultata in v ta namen predlagajo izdelavo sintetičnega indikatorja SALY (kombinacija kazalnika zadovoljstvo z življenjem s pričakovanimi leti življenja³¹), za opis socialnih pogojev pa multidimenzionalni set indikatorjev, ki jih je treba analizirati na mikro ravni. Teoretično

koncept temelji na teoriji hierarhije potreb po Maslowu in teoriji samodeterminacije oz. univerzalnih psiholoških potreb po Deci&Ryanu, zato kazalnike razvršča v naslednjo hierarhijo 5 področij: fizične potrebe, varnost, avtonomija, povezanost z drugimi, samospoštovanje. Znotraj teh področij se komponente osredotočajo na 10 podpodročij, in sicer dohodek in prebivališče/domovanje, zdravje, temeljne pravice v zvezi z zdravjem in prebivališčem, družbena in politična varnost, ekonomska varnost (izobrazba, veščine, zaposlitev), fizično okolje, avtonomija in zadovoljstvo, medčloveški odnosi, temeljne človekove pravice (na družbeni ravni), kompetentnost in samospoštovanje. Vsaka komponenta naj bi zajemala enega ali več kazalnikov, skupaj pa je predlaganih 40 različnih kazalnikov. Od tega je precejšen del kazalnikov že razpoložljiv (29), sedem je novih, štiri obstoječe pa bi bilo treba prilagoditi.

V študiji so analizirali tudi podobne projekte, ki so nastajali v zadnjih dveh letih, med njimi tudi projekt OECD »Merjenje družbenega napredka«, katerega rezultat so tudi zgoraj omenjeni OECD kazalniki blaginje. Ocenjujejo, da sta pristopa zelo kompatibilna, predvsem v konceptualnem izhodišču, ki vidi človeško blaginjo kot ključno domeno družbenega sistema, tj. da so močna ekonomija, učinkovito vodenje in živahna kultura dejavniki okolja, v katerem ljudje lahko izboljšujejo svojo blaginjo, in so torej sredstvo, ne pa družbeni cilji. Po drugi strani pa v študiji pristopu OECD očitajo, da na izvedbeni ravni tega ne ločijo. Npr. imeti delo ni cilj, pač pa je sredstvo za zadovoljevanje kopice človeških potreb (smiselna aktivnost, potreba po človeških stikih do najbolj prozaične, da ti delo zagotavlja hrano in streho nad glavo). Možno si je celo zamisliti življenje brez formalnega dela (npr. da podeduješ bogastvo in posvetiš svoje življenje humanitarni dejavnosti ali celo hobiju), toda ni si mogoče zamisliti dobrega življenja brez smisla, medčloveških odnosov in sredstev za preživetje. Kljub temu vidijo pomembno ujemanja predlagane študije z pristopom OECD v tem, da sta oba v sozvočju s Stiglitzovim priporočili in ciljno orientirana, vidita napredek blaginje multidimenzionalno, vidita posameznika kot točko analize in se osredotočata na to, kako ljudje dojemajo svoje življenje, priporočata objektivne in subjektivne mere ter priporočata občutljivost za neenakosti in distribucijo.

Poslovanje gospodarskih družb in zadrug v letu 2010

Po podatkih iz letnih poročil za leto 2010 so gospodarske družbe prvič po letu 2001 izkazale neto čisto izgubo³², zadruga pa manjšo neto čisto izgubo kot v letu 2009. Lani je 55.734 družb s 462.643 zaposlenimi³³ (0,1 % manj kot predlani) ustvarilo več skupnih prihodkov, kot so znašali

²⁹ »Feasibility study for Well-Being Indicator«, ki je bila objavljena marca 2010.

³⁰ NEF v sodelovanju z Belgijskim inštitutom IDEA Consult in drugimi partnerji po naročilu Eurostat-a.

³¹ »Satisfaction adjusted life expectancy«.

³² Neto čista izguba je negativna razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo.

³³ Povprečno število zaposlenih na podlagi števila opravljenih delovnih ur v obračunskem obdobju.

skupni odhodki³⁴, tako da je neto celotni dobiček družb³⁵ znašal 187 mio EUR, kar je le slabo petino vrednosti v letu 2009. Po obračunu davka iz dobička in odloženih davkov pa so družbe lani izkazale 256 mio EUR neto čiste izgube. Čisti dobiček v skupnem znesku 2.576 mio EUR je izkazalo 60,6 % družb, čisto izgubo v skupnem znesku 2.832 mio EUR pa 35,2 % družb. Največ čiste izgube so imele družbe s področij finančne in zavarovalniške dejavnosti

Slika 38: Neto čisti dobiček (izguba) gospodarskih družb v obdobju 2002–2010

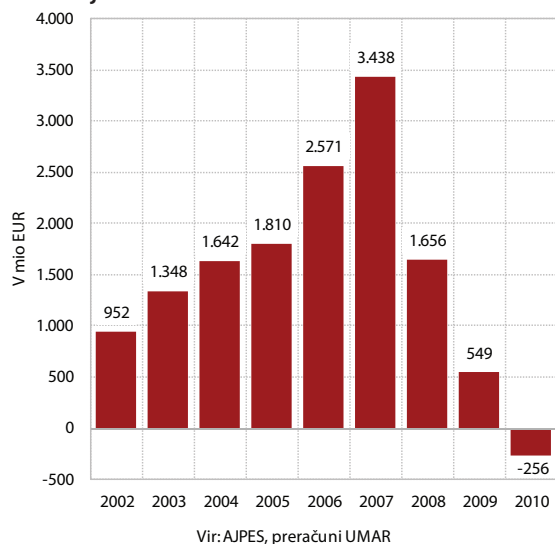

Tabela 11: Stopenjski izkaz poslovnega izida gospodarskih družb v letu 2010

	Neto dobiček/izguba	2009	2010	Indeks
		Znesek v mio EUR		2010/2009
1	Neto dobiček iz poslovanja	2.067	2.100	101,6
2	Neto izguba iz finančnega delovanja	-1.406	-2.124	151,1
3	Neto dobiček iz drugega delovanja	311	211	67,9
4	Neto celotni dobiček (1 + 2 + 3)	972	187	19,2
5	Davek iz dobička	554	534	96,4
6	Odloženi davki	-118	-91	77,4
7	Neto čisti dobiček/izguba (4 - 5 - 6)	536	-256	-

Vir: AJPES - Podatki iz izkaza poslovnega izida gospodarskih družb v letu 2010.

(23,0 %), trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil (14,9 %) ter predelovalne dejavnosti (13,5 %). V primerjavi s prejšnjim letom se je čista izguba povečala za 37,5 %, čisti dobiček pa zmanjšal za 0,7 %.

Pregled stopenjskega izkaza poslovnega izida za leto 2010 kaže, da so družbe dosegle neto dobiček iz poslovanja³⁶ in od drugih dogodkov³⁷. Ob 7,4-odstotni rasti prihodkov od prodaje je neto dobiček iz poslovanja ostal na podobni ravni kot predhodno leto. Prihodki od prodaje so se najbolj povečali na trgu EU (za 21,6 %), manj od prodaje na trgu izven EU (za 10,0 %) in najmanj od prodaje na domačem trgu (za 3,4 %). Slab poslovni izid v lanskem letu je nastal predvsem zaradi velike neto izgube iz

Tabela 12: Poslovanje gospodarskih družb in zadrug v letih 2006–2010

	Gospodarske družbe					Zadruge				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Kazalci										
Število družb	45.330	48.781	51.997	53.897	55.734	319	315	301	297	294
Število zaposlenih	478.839	499.465	510.754	479.894	462.643	3.695	3.465	3.457	3.394	3.312
Neto čisti dobiček/izguba, v tisoč EUR	2.571.476	3.438.343	1.656.533	549.426	-256.497	5.274	7.482	4.965	-1.604	-509
Kazalniki										
Delež čistih prihodkov od prodaje na trgu EU in izven EU v čistih prihodkih od prodaje, v %	30,5	30,5	29,7	28,0	30,7	8,4	8,1	8,5	6,7	7,5
Dodana vrednost na zaposlenega, v EUR	31.151	33.538	35.279	34.168	36.044	21.201	21.699	24.511	22.584	23.536
Koeficient celotne gospodarnosti	1,052	1,060	1,028	1,014	1,002	1,011	1,012	1,007	0,999	1,000
Stopnja čiste dobičkonosnosti prihodkov	0,038	0,044	0,019	0,008	-0,003	0,007	0,010	0,006	-0,002	-0,001
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev	0,034	0,039	0,016	0,005	-0,003	0,011	0,014	0,009	-0,003	-0,001
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	0,085	0,103	0,046	0,015	-0,007	0,022	0,029	0,018	-0,006	-0,001
Stopnja lastniškosti financiranja	0,399	0,370	0,348	0,351	0,378	0,480	0,474	0,471	0,482	0,612
Stopnja dolgoročnosti investiranja	0,615	0,597	0,610	0,624	0,614	0,561	0,566	0,556	0,598	0,703
Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev	0,645	0,617	0,568	0,559	0,610	0,856	0,838	0,846	0,805	0,870
Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog	0,946	0,937	0,888	0,899	0,904	0,837	0,820	0,848	0,838	0,882

Vir: AJPES - Podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb in zadrug v letih 2006–2010, preračuni UMAR.
Opomba: S 1. januarjem 2010 so začeli veljati spremenjeni in dopolnjeni SRS 2006 (Uradni list RS št. 1/2010 in 90/2010).
Podatki za leto 2006, ki so bili v SIT, so preračunani v EUR po centralnem paritetnem tečaju (1 EUR = 239,64 SIT).

³⁴ V letu 2010 so skupni prihodki znašali 75.318 mio EUR (7,3 % več kot v letu 2009), skupni odhodki pa 75.131 mio EUR (8,5 % več kot v letu 2009).

³⁵ Neto celotni dobiček je pozitivna razlika med skupnimi prihodki in skupnimi odhodki.

³⁶ Neto dobiček iz poslovanja je pozitivna razlika med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki.

³⁷ Neto dobiček od drugih dogodkov je pozitivna razlika med prihodki od drugih dogodkov in odhodki od drugih dogodkov.

finančnega delovanja³⁸, ki je bila za dobro polovico večja kot prejšnjem letu in je za 24 mio EUR preseгла lanski neto dobiček iz poslovanja. Neto izguba iz finančnega delovanja je povezana z visokimi finančnimi odhodki. Dobro polovico njihove vrednosti so prispevali finančni odhodki iz finančnih obveznosti, slabi dve petini finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb ter dobro desetino finančni odhodki iz poslovnih obveznosti. V primerjavi s prejšnjim letom so se najbolj povečali finančni odhodki iz finančnih obveznosti (za 27,9 %), najmanj pa finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb (za 12,6 %). Skupno so se finančni odhodki povečali za 20,3 %, finančni prihodki pa zmanjšali za 3,1 %. Ob koncu leta 2010 so bila sredstva družb za 0,6 % manjša kot ob koncu prejšnjega leta. To je mogoče pojasniti deloma z oslabitvami sredstev in deloma z odprodajo tistih sredstev, ki jih družbe niso več potrebovale pri svojem poslovanju. V strukturi sredstev se je zmanjšal delež dolgoročnih sredstev (s 63,8 % na 62,0 %), predvsem deleža dolgoročnih finančnih naložb in opredmetenih osnovnih sredstev, povečal pa se je delež kratkoročnih sredstev (s 35,5 % na 37,3 %), predvsem deleža kratkoročnih poslovnih terjatev in zalog. V strukturi obveznosti do virov sredstev sta se povečala deleža kapitala (s 35,6 % na 37,8 %) in kratkoročnih obveznosti (s 33,7 % na 34,2 %), zmanjšal pa se je delež dolgoročnih obveznosti (s 27,6 % na 24,7 %). Povečanje deleža kapitala in znižanje dolgoročnih obveznosti je bilo posledica spremembe pri enem večjem podjetju, brez katerega se je delež kapitala nadalje znižal za 0,3 o. t.

Po podatkih iz letnih poročil zadrug za leto 2010 je 294 zadrug s 3.312 zaposlenimi izkazalo 0,5 mio EUR neto čiste izgube. V obdobju 2006–2010 se je z zmanjševanjem števila zadrug zmanjševalo tudi število zaposlenih. Zadrug se do leta 2009 izkazovale neto čisti dobiček (največjega v letu 2007), zadnji dve leti pa neto čisto izgubo (največjo v letu 2009). V letu 2010 so zadrug med izbranimi kazalniki poslovanja dosegle največji stopnji lastniškosti financiranja in dolgoročnosti investiranja ter največja koeficienta kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev ter dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog. V primerjavi s letom 2009 pa so izboljšale tudi druge kazalnike poslovanja.

Proračunske podpore³⁹ kmetijstvu

Ob različnih ciljih, ki jih zasleduje kmetijska politika, se običajno na prvo mesto postavlja njeno prizadevanje, da rešuje dohodkovne probleme kmetijskih pridelovalcev, kar bo tudi osrednje težišče delovanja prihodnje Skupne kmetijske politike EU. Izhodišče slednje predstavlja prepričanje, da tržna prodaja v Evropi pridelane hrane v povprečju ne

omogoča povrnitve stroškov njene pridelave, zato so za ohranitev in razvoj dejavnosti potrebne finančne podpore širše skupnosti. Skupna kmetijska politika je tako ena izmed ključnih ekonomskih politik EU, ki ji je v skupnem proračunu kljub zniževanju še vedno namenjen precejšnji delež sredstev (v sedanjem srednjeročnem obdobju znaša okoli 43 %). Po pričakovanih strokovne javnosti naj bi delež v prihodnje kljub nadaljnjemu zniževanju podpor, tudi pod pritiskom Svetovne trgovinske organizacije, ostal relativno visok. Evropska komisija je konec lanskega leta objavila osrednji dokument za postavitev kmetijske politike v naslednji srednjeročni perspektivi, v katerem je podala strateške usmeritve in okvir mehanizmov reformirane politike, vendar ocen o njihovih finančnih posledicah še ni nakazala. Slovenija se je na dokument odzvala po široki javni razpravi in v svojih stališčih kot eno izmed osrednjih vprašanj identificirala prav problematiko nadaljnjih podpor. Te so namreč zaradi njihovega velikega prispevka k dohodku pridelovalcev za prihodnje kmetovanje velikega pomena.⁴⁰

V Sloveniji je bilo v letih 2008 in 2009 dejavnosti kmetijstva namenjenih preko 400 mio EUR proračunskih sredstev letno, pri čemer je večji del zneska sofinanciran iz evropskih skladov. V letu 2009 je bilo za kmetijstvo v ožjem pomenu, to je brez kritja stroškov za opravljanje dejavnosti resnoga ministrstva in njegovih organov v sestavi ter stroškov za gozdarstvo in ribištvo, porabljenih 404,3 mio EUR proračunskih sredstev. To je predstavljalo 4,4 % skupnih odhodkov državnega proračuna. Pri tem je bilo iz proračuna MKGP izplačanih 396,2 mio EUR, preostanek pa iz proračuna MF in proračunske rezerve, kot vračilo trošarin za pogonsko gorivo in pomoč za sanacijo posledic naravnih nesreč.⁴¹ Proračunska podpora kmetijstvu se je v zadnjih nekaj letih razmeroma hitro povečevala in se je v zadnjem desetletju nominalno skoraj potrojila. Rast je bila izrazita predvsem po vstopu v EU, ko se je povečevalo sofinanciranje ukrepov iz skupnih evropskih skladov. Slovenija je bila pri črpanju teh sredstev vseskozi precej uspešna, saj je njihov prispevek k skupnim proračunskim podporam, ki je bil pred vstopom razmeroma skromen, v letu 2009 znašal 57,4 %, do konca obstoječe finančne perspektive pa se bo skladno z dogovorom v predpristopni pogodbi še povečeval.

Sredstva so večinoma in v približno enakem razmerju porabljena za dva stebra kmetijske politike. Osnovna stebra kmetijske politike, med katera je skoraj enakovredno razdeljenih približno devet desetih sredstev, sta tržni ukrepi in neposredne podpore proizvajalcem ter razvoj podeželja in kmetijska strukturna politika, preostanek

³⁸ Neto izguba iz finančnega delovanja je negativna razlika med finančnimi prihodki in finančnimi odhodki.

³⁹ Zaradi terminoloških razlogov uporabljamo termin podpore, ki zajema vsa sredstva iz državnega proračuna, sredstva EU, ne zajema pa sredstev, ki jih za ta namen dodeljujejo občine iz svojih proračunov. Prav tako v tem pregledu niso zajete podpore, ki izhajajo iz davčnih oprostitev in olajšav.

⁴⁰ Dokument je Poročilo komisije evropskemu parlamentu, svetu, evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in odboru regij. Skupna kmetijska politika proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem (http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm). Zaključki slovenskega posveta o tem dokumentu so objavljeni na spletni strani MKGP (<http://www.mkgp.gov.si/>)

⁴¹ Celotna realizacija proračuna MKGP je v letu 2009 znašala 479,22 mio EUR. Podrobnejšo strukturo porabe povzemamo po Poročilu o stanju kmetijstva, živilstva in gozdarstva v letu 2009, ki ga je pripravil Kmetijski inštitut Slovenije (<http://www.kis.si/pls/kis/lkis.web>).

Tabela 13: Proračunski izdatki v obdobju 2000–2009, v tisoč EUR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Proračun MKGP	180.124	204.077	208.904	231.132	273.090	320.358	372.801	379.908	466.321	479.220
Stroški MKGP in organov v sestavi	30.264	36.941	37.192	41.018	45.762	44.510	49.078	52.878	53.942	54.737
Izdatki za gozdarstvo in ribištvo	20.531	20.231	19.217	20.397	22.256	22.950	23.850	27.357	26.849	28.271
Izdatki za kmetijstvo	129.328	146.905	152.494	169.717	205.072	252.898	299.873	299.673	385.530	396.212
Transferi za kmetijstvo iz drugih virov	15.141	24.995	19.546	20.389	23.498	12.109	15.757	14.225	12.036	8.070
PRORAČUNSKI IZDATKI ZA KMETIJSTVO, SKUPAJ	144.469	171.900	172.041	190.106	228.569	265.007	315.630	313.898	397.566	404.282
Razdelitev po skupinah ukrepov:										
1. Tržni ukrepi in neposredne podpore proizvajalcem	72.400	98.883	93.531	101.034	109.319	111.024	139.601	97.324	183.054	178.941
Ukrepi za podporo trgu	27.305	34.901	26.967	30.407	26.242	6.337	12.751	4.104	3.012	3.120
Izvozne podpore	26.841	34.454	25.403	29.443	26.030	5.772	4.095	2.505	835	813
Intervencijski ukrepi	413	447	1.395	934	179	81	6.992	22	73	31
Splošni stroški javnega skladiščenja	0	0	3	0	0	85	221	193	104	98
Podpore porabnikom	51	0	166	30	33	399	1.443	1.383	2.000	2.178
Neposredne podpore proizvajalcem	45.095	63.982	66.564	70.628	83.076	104.687	126.850	93.220	180.042	175.821
Neposredna plačila proizvajalcem	29.191	37.215	45.966	48.203	59.125	92.385	107.699	74.607	138.703	152.364
Neposredna plačila na enoto pridelka	0	0	0	0	0	5.079	10.776	18.136	29	12
Neposredna plačila na površino/ žival	29.191	37.215	45.966	48.203	59.125	87.233	96.923	56.441	17.617	19.040
Proizvodno nevtralna neposredna plačila	0	0	0	0	0	0	0	0	121.455	133.797
Nerazporejeno, vračila	0	0	0	0	0	73	0	29	-398	-485
Ukrepi za zniževanje stroškov	1.216	3.228	2.538	3.077	3.730	5.010	7.440	9.054	12.733	20.621
Odškodnine in druga izredna plačila	14.688	23.539	18.060	19.347	20.221	7.292	11.712	9.560	28.607	2.835
2. Razvoj podeželja in kmetijska strukturna politika	38.777	41.038	41.135	48.831	77.941	114.307	133.030	175.361	170.887	181.512
Ukrepi za izboljšanje okolja in krajine (izravnalna plačila)	19.971	22.995	29.252	27.102	32.991	69.015	66.854	91.721	110.342	94.236
Plačila za območja z omejenimi dejavniki	18.213	16.562	21.053	18.808	17.658	40.594	27.289	44.566	69.694	53.337
Plačila za kmetijsko-okoljske ukrepe	1.758	6.433	8.198	8.294	15.333	28.421	39.566	47.155	40.648	40.899
Ukrepi za prestrukturiranje	17.229	13.579	7.941	17.463	38.110	39.677	61.288	81.323	57.655	75.216
Podpore prestrukturiranju kmetijskih gospodarstev	7.967	8.078	4.743	7.767	17.614	27.807	48.384	71.020	26.072	33.762
Splošne podpore prestrukturiranju kmetijstva in živilstva	9.262	5.501	3.198	9.696	20.093	11.212	11.543	9.885	26.674	36.063
Podpore gozdarstvu	0	0	0	0	403	659	1.361	419	4.909	5.391
Ukrepi za spodbujanje razvoja podeželskih območij	1.577	4.463	3.942	4.266	6.840	5.615	4.887	2.316	2.890	12.060
3. Splošne storitve in podpora razvoju kmetijstva	33.293	31.979	37.375	40.240	41.309	39.675	42.998	41.213	43.625	43.830
Raziskovalne, razvojne, svetovalne in strokovne storitve	22.491	21.163	21.709	21.644	21.935	22.014	23.030	22.659	24.145	24.208
Raziskave in razvoj	1.568	1.705	1.675	1.536	1.614	1.518	1.799	1.847	1.958	2.066
Svetovalna služba	10.512	9.528	9.401	9.389	9.483	10.091	10.358	10.760	11.603	11.624
Kmetijsko šolstvo in infrastruktura	877	825	533	1.017	804	785	522	444	410	413
Strokovne naloge	9.535	9.106	10.101	9.701	10.034	9.620	10.351	9.609	10.174	10.105
Nadzor nad varnostjo in kakovostjo	6.808	6.436	12.217	14.244	14.473	12.814	14.832	14.363	15.383	14.946
Druge splošne storitve	3.993	4.380	3.449	4.353	4.901	4.847	5.136	4.191	4.097	4.676

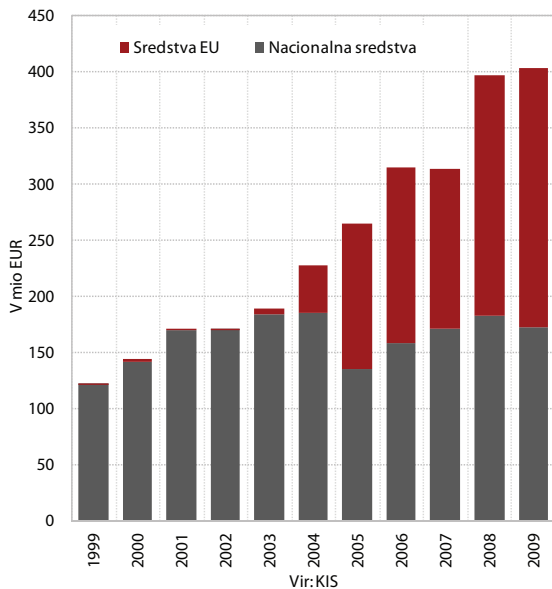
Vir: KIS.

Opomba: v tabeli so prikazana dejanska izplačila v koledarskem letu, ne glede na leto sprejetja določenih ukrepov.

sredstev pa je porabljenih za splošne storitve in podporo razvoju kmetijstva. Podpore za prvi steber neposredno vplivajo na prihodke oz. stroške proizvajalcev, tako da politika z njimi posredno vpliva tudi na raven cen kmetijskih proizvodov. Sredstva so vse bolj namenjena neposrednim plačilom proizvajalcem, ki po zadnji reformi politike večinoma niso vezana na proizvodnjo⁴². V zadnjih nekaj letih je v njihovi strukturi prišlo do precejšnjih sprememb, ko se je obseg za podporo trgu zmanjševal, za neposredne podpore proizvajalcem pa povečeval. Povečevala pa so se tudi sredstva za drugi steber politike, to je za razvoj podeželja in kmetijsko strukturno politiko. Prav ta politika, katere namen je izboljšati okolje in krajino, povečati konkurenčnost kmetijstva in živilstva ter pospešiti splošni razvoj podeželskih območij, se je močno uveljavila predvsem po vstopu države v EU. Za Slovenijo je izjemno pomembna predvsem zaradi plačil za območja z omejenimi dejavniki za kmetijsko proizvodnjo, ki jih je v Sloveniji razmeroma veliko, ter plačil za okoljske ukrepe, ki spodbujajo trajnostno kmetovanje. Sofinanciranje politike iz skladov EU se je v preteklosti precej spreminjalo. V letu 2009 je pri tržnih ukrepih in neposrednih podporah znašalo 47 % (neposredne podpore bodo postopoma v celoti prešle v breme skupnih skladov), pri ukrepih iz okvira razvoja podeželja in kmetijske strukturne politike pa kar 80 %. Pri tem je EU nekatere ukrepe, kot na primer izvozne podpore in intervencijske ukrepe, podpore porabnikom, zeleno trgatev in trajno opustitev vinogradov ter prestrukturiranje v okviru trga vina in sladkorja, financirala tudi v celoti.

Podpore imajo velik vpliv na dohodkovni položaj slovenskega kmetijstva, saj k skupnemu dohodku prispevajo kar dve

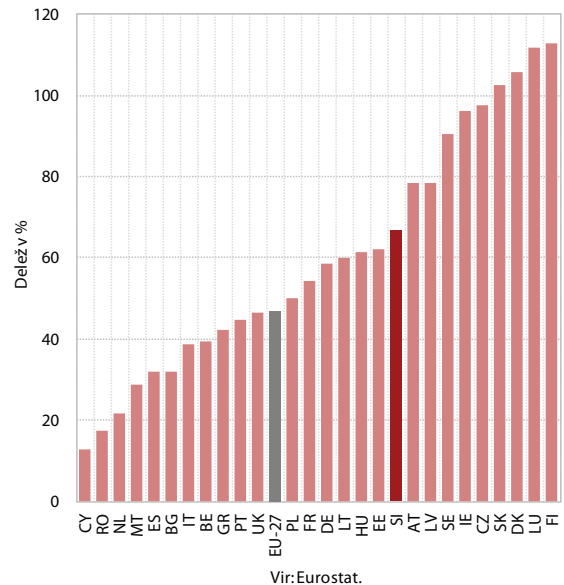
Slika 39: Proračunski izdatki za kmetijstvo in sofinanciranje iz skladov EU v obdobju 1999–2009

⁴² Pri proizvodno nevezanih podporah tako ni več spodbude za pridelano količino. Podpor z značajem subvencij na proizvode, ki proizvodnjo spodbujajo, pa je malo in so večinoma namenjene reji nekaterih živali (največ govedu, manj pa drobnice).

tretjini vrednosti. Delež subvencij v faktorskem dohodku⁴³, ki je pred petnajstimi leti znašal manj kot desetino, z leti hitro narašča in je v letu 2009 znašal že 66,6 %. Subvencije so tako postale najpomembnejši vir dohodka kmetijskih pridelovalcev iz te dejavnosti, kar Slovenijo med državami članicami EU uvršča med deset držav z najvišjo odvisnostjo od proračunskih podpor. V primerjavi s povprečjem, kjer je bil delež v tem letu 47,1–odstoten, je odvisnost od subvencij velika, čeprav hkrati tudi primerljiva z državami, ki imajo podobne naravne razmere in strukturo kmetijske pridelave. Pri tem je najvišja odvisnost značilna za članice na severu, ki so praviloma usmerjene v živinorejo, najnižja pa za mediteranske države s pretežno rastlinsko pridelavo. V luči zasledovanja doseganja prvega cilja sedanje in prihodnje politike, ki je vitalna proizvodnja hrane, se zdi tolikšna in vse večja odvisnost dohodka od proračunskih podpor prevelika. Te so sicer nujne v prispevku k dohodku kmetij, povečevanju njihove konkurenčnosti na globalnem trgu in kompenzaciji težav na območjih s posebnimi naravnimi ovirami, pa vendar naj ne bi tako odločilno prispevale k obstoju dejavnosti. Kmetijska gospodarstva bi se morala manj ukvarjati z izpolnjevanjem pogojev za pridobitev podpor, precej bolj pa z optimalnim izkoristkom vseh naravnih in tržnih pogojev ter s povečano, a preiščeno proizvodnjo dosegati višjo raven dohodka predvsem iz prodaje na kmetijskih trgih. To bo tudi sicer v prihodnosti v globalnih pogojih delovanja postajalo vse pomembnejše za njihovo preživetje in nadaljnji razvoj.

Slika 40: Delež subvencij v faktorskem dohodku kmetijstva po državah EU v letu 2009

⁴³ Po ekonomskih računov za kmetijstvo, ki jih po metodologiji Eurostata za Slovenijo izdeluje SURS, je faktorski dohodek sestavljen iz vrednosti proizvodnje v prodajnih cenah, ki so ji prištete obe vrsti subvencij (na proizvode in proizvodnjo), odšteti pa vmesna poraba, poraba fiksnega kapitala in davki. Subvencije so le del podpor, ki so usmerjene v kmetijstvo.

statistična priloga

Pomembnejši kazalci	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
						Pomladanska napoved 2011		
Bruto domači proizvod (realne stopnje rasti, v %)	5,9	6,9	3,7	-8,1	1,2	2,2	2,6	2,2
BDP v mio EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	31.055	34.568	37.305	35.384	36.061	36.843	38.788	40.602
BDP na prebivalca, v EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	15.467	17.123	18.450	17.331	17.597	18.052	18.967	19.820
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	20.700	22.100	22.800	20.700	-	-	-	-
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU 27 = 100) ¹	88	88	91	88	-	-	-	-
Bruto nacionalni dohodek (tekoče cene in tekoči fiksni tečaj)	30.682	33.834	36.289	34.704	35.511	36.067	37.842	39.627
Bruto nacionalni razpoložljivi dohodek (tekoče cene in tekoči fiksni tečaj)	30.467	33.607	35.914	34.448	35.555	36.069	37.795	39.654
Stopnja brezposelnosti, registrirana	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	12,1	12,3	12,3
Stopnja brezposelnosti, anketna	6,0	4,9	4,4	5,9	7,2	7,9	8,0	8,0
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	4,3	3,8	0,9	-6,4	3,4	3,4	2,9	2,5
Inflacija ² , povprečje leta	2,5	3,6	5,7	0,9	1,8	2,2	3,0	2,4
Inflacija ² , konec leta	2,8	5,6	2,1	1,8	1,9	3,0	2,7	2,2
MENJAVA S TUJINO – PLAČILNO-BILANČNA STATISTIKA								
Izvoz proizvodov in storitev ³ (realne stopnje rasti, v %)	12,5	13,7	3,3	-17,7	7,8	6,9	6,7	6,3
Izvoz proizvodov	13,4	13,9	0,6	-18,1	10,2	7,7	7,4	6,6
Izvoz storitev	8,6	13,2	16,2	-16,1	-1,1	3,4	3,3	4,8
Uvoz proizvodov in storitev ³ (realne stopnje rasti, v %)	12,2	16,7	3,8	-19,7	6,6	5,1	6,0	5,2
Uvoz proizvodov	12,7	16,2	3,1	-20,9	7,7	5,2	6,0	5,1
Uvoz storitev	8,8	19,7	8,7	-12,3	1,1	4,7	6,0	5,9
Saldo tekočega računa plačilne bilance, v mio EUR	-771	-1646	-2489	-526	-409	-865	-924	-606
- delež v primerjavi z BDP, v %	-2,5	-4,8	-6,7	-1,5	-1,1	-2,3	-2,4	-1,5
Bruto zunanji dolg, v mio EUR	24.067	34.752	38.997	40.008	40.851	42.884 ⁵	-	-
- delež v primerjavi z BDP, v %	77,5	100,5	104,5	113,1	113,3	-	-	-
Razmerje USD za 1 EUR	1,254	1,371	1,471	1,393	1,327	1,362	1,365	1,365
DOMAČE POVPRŠEVANJE – STATISTIKA NACIONALNIH RAČUNOV								
Zasebna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	2,9	6,7	2,9	-0,8	0,5	0,7	0,7	1,0
- delež v BDP, v % ⁴	52,8	52,7	53,0	55,4	56,2	56,7	55,8	55,2
Državna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	4,0	0,7	6,2	3,0	0,8	0,8	0,6	0,6
- delež v BDP, v % ⁴	18,8	17,3	18,1	20,3	20,1	20,1	19,7	19,6
Investicije v osnovna sredstva (realne stopnje rasti, v %)	10,1	12,8	8,5	-21,6	-6,7	2,9	4,5	3,0
- delež v BDP, v % ⁴	26,5	27,7	28,8	23,9	22,3	22,8	23,1	23,2
Vir podatkov: SURS, Banka Slovenije, Eurostat; preračuni in napovedi UMAR (Pomladanska napoved, marec 2011). Opombe: ¹ Merjeno v standardih kupne moči (PPS). ² Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin. ³ Plačilnobilančna statistika (izvoz F.O.B., uvoz F.O.B.); z izračunom realnih stopenj je izločen vpliv medvalutnih sprememb in cen na tujih trgih. ⁴ Deleži v BDP so preračunani v tekočih cenah in fiksni tečaju 2007 (EUR=239,64); ⁵ Konec marca 2011.								

Proizvodnja	2008	2009	2010	2009				2010				2011	2009				
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	3	4	5	6	7
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA, medletna rast v %																	
Industrija B+C+D	2,5	-17,4	6,8	-18,2	-24,6	-18,4	-7,1	-0,3	11,3	8,1	8,0	9,7	-15,9	-29,8	-22,3	-21,6	-20,8
B Rudarstvo	5,5	-2,9	12,6	-6,7	-13,7	6,1	4,8	-8,2	14,1	26,5	18,0	-2,8	-9,2	-21,7	-10,2	-7,9	4,5
C Predelovalne dejavnosti	2,6	-18,7	7,1	-20,0	-25,9	-19,5	-7,9	0,2	12,3	8,1	7,9	10,1	-17,3	-31,6	-23,6	-22,5	-22,1
D Oskrba z elektriko, plinom, paro	2,1	-6,6	1,8	-3,1	-8,6	-9,7	-5,5	-2,8	-0,5	3,6	7,0	6,4	-2,7	-9,5	-4,7	-11,2	-9,6
GRADBENIŠTVO², medletna rast vrednosti opravljenih gradbenih del v %																	
Gradbeništvo skupaj	15,7	-21,0	-17,0	-19,2	-19,0	-24,5	-20,5	-18,9	-16,8	-16,4	-16,2	-24,0	-9,7	-20,4	-20,8	-15,9	-20,8
Stavbe	11,5	-22,6	-14,0	-20,8	-21,8	-27,4	-19,6	-7,4	-12,4	-16,5	-19,2	-39,1	-12,7	-18,0	-23,5	-23,4	-23,2
Gradbeni inženirski objekti	18,9	-19,9	-18,9	-17,6	-17,2	-22,6	-21,1	-29,3	-19,6	-16,2	-14,1	-6,4	-7,3	-22,0	-19,1	-10,7	-19,4
PROMET, mio tkm, medletna rast v %																	
Tonski km v cestnem prevozu	18,4	-9,2	7,9	-12,7	-7,6	-12,3	-4,7	19,8	10,7	9,5	-6,3	-	-	-	-	-	-
Tonski km v železniškem prevozu	-2,3	-24,2	28,2	-24,1	-26,0	-30,7	-15,9	18,8	33,9	32,2	28,2	-	-	-	-	-	-
TRGOVINA, medletna rast v %																	
Skupni realni prihodek*	10,1	-13,0	3,5	-10,1	-15,5	-16,0	-10,0	-1,4	4,9	4,7	5,3	6,6	-8,6	-16,7	-17,1	-12,6	-14,8
Realni prihodek v trgovini na drobno	12,2	-10,6	-0,1	-5,5	-11,3	-13,8	-11,1	-4,7	0,3	2,0	1,8	2,6	-5,2	-9,3	-14,9	-9,5	-11,5
Realni prihodek v trgovini z motornimi vozili in popravila motornih vozil	6,2	-21,7	12,1	-24,0	-28,0	-23,6	-8,1	6,3	15,4	11,8	14,0	15,3	-20,4	-34,7	-25,7	-23,1	-25,6
Nominalni prihodek v trgovini na debelo in posredništvu pri prodaji	17,1	-21,4	1,3	-16,4	-23,9	-26,7	-18,1	-7,9	4,1	5,4	3,0	12,4	-13,2	-24,9	-25,3	-21,2	-27,5
TURIZEM, medletna rast v %, nova metodologija - prelom časovne serije podatkov v letu 2009																	
Skupaj, prenočitve	1,8	-3,4	-1,5	-3,5	-4,6	-1,8	-5,3	-0,4	-2,4	-2,2	0,4	3,1	-7,0	2,4	-11,9	-2,7	-3,4
Domači gostje, prenočitve	5,2	2,8	-4,2	4,3	1,2	6,7	-4,0	1,3	-3,0	-9,6	-0,3	0,1	8,9	3,3	-2,8	2,9	8,9
Tuji gostje, prenočitve	-0,5	-8,0	0,7	-10,6	-8,6	-7,1	-6,4	-2,1	-2,0	3,2	1,0	6,5	-19,3	1,7	-17,4	-6,7	-11,7
Nominalni prihodek v gostinstvu	6,7	-7,8	2,7	-3,9	-8,2	-8,0	-11,0	0,0	1,5	4,0	5,6	3,6	-3,7	-6,1	-9,3	-9,2	-7,8
KMETIJSTVO																	
Odkup pridelkov, v mio EUR	529,9	449,3	454,5	105,4	105,9	109,0	129,0	94,6	106,7	115,6	137,5	100,4	39,9	36,3	35,5	34,1	35,9
POSLOVNE TENDENCE (vrednost kazalnika**)																	
Kazalnik gospodarske klime	3	-23	-9	-31	-28	-18	-13	-12	-9	-6	-8	-7	-33	-34	-26	-24	-21
Kazalnik zaupanja																	
v predelovalnih dejavnostih	-5	-23	-1	-35	-27	-19	-13	-7	0	3	0	4	-34	-32	-27	-22	-23
v gradbeništvu	2	-50	-57	-43	-51	-54	-51	-57	-60	-56	-54	-52	-49	-52	-47	-53	-49
v storitvenih dejavnostih	27	-13	-3	-20	-24	-9	-1	-2	-5	-1	-3	1	-27	-28	-22	-22	-12
v trgovini na drobno	22	-13	7	-17	-17	-9	-7	-6	10	12	12	1	-20	-16	-18	-18	-16
potrošnikov	-20	-30	-25	-39	-32	-23	-25	-25	-22	-27	-25	-27	-37	-41	-30	-24	-26
Vir podatkov: SURS. Opombe: ¹ Le za podjetja z dejavnostjo oskrbe z energijo, ² V raziskovanje so zajeta vsa večja gradbena podjetja, ter še nekatera negradbena podjetja, ki izvajajo gradbeno dejavnost; *Skupaj trgovina na drobno, trgovina z motornimi vozili in vzdrževanje le-teh ter trgovina na drobno z motornimi gorivi, **desezonirani podatki SURS.																	

2009					2010												2011				
8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5
-17,6	-16,8	-19,6	-1,8	4,7	-8,7	-1,3	8,3	9,2	14,4	10,3	6,9	13,7	5,0	5,8	5,2	13,9	15,2	7,7	7,1	-	-
13,3	1,8	-4,3	32,4	-14,8	-7,2	-18,0	0,2	10,7	20,9	10,7	18,6	39,7	22,5	24,5	-1,0	41,5	-4,4	1,1	-4,6	-	-
-19,4	-17,2	-20,8	-2,6	5,2	-8,7	-0,7	9,2	10,4	15,2	11,2	7,7	14,5	3,8	5,6	5,8	13,1	16,0	7,8	7,5	-	-
-7,3	-11,9	-5,6	-4,6	-6,3	-7,7	-2,0	1,9	-2,1	3,1	-2,3	-3,6	1,2	13,6	2,2	0,6	17,4	10,1	5,8	3,2	-	-
-19,5	-32,0	-28,3	-18,3	-9,5	-11,3	-24,2	-19,8	-17,9	-15,5	-17,2	-17,4	-13,0	-18,7	-18,0	-17,5	-12,2	-15,3	-23,6	-30,8	-	-
-26,8	-31,4	-28,2	-20,0	-7,4	-6,6	-10,2	-5,5	-13,7	-7,5	-15,8	-11,2	-17,8	-20,3	-17,4	-28,1	-12,4	-17,3	-41,2	-53,4	-	-
-14,1	-32,3	-28,4	-17,2	-11,3	-15,9	-38,5	-30,8	-20,6	-20,3	-18,0	-21,0	-10,0	-17,6	-18,3	-10,3	-12,1	-13,0	2,7	-7,0	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-15,1	-18,2	-13,0	-11,1	-5,9	-4,8	-3,6	4,2	3,1	4,2	7,3	2,4	5,0	6,8	4,2	8,9	3,7	9,2	10,4	4,6	-	-
-13,3	-16,7	-12,9	-13,5	-7,0	-8,5	-5,2	-0,5	-1,7	-1,0	3,6	1,8	1,0	3,1	1,3	3,5	0,1	4,4	5,7	0,9	0,5	-
-20,6	-24,6	-16,0	-7,2	-1,2	5,2	-0,4	14,1	14,5	16,0	15,6	3,8	16,2	15,3	10,6	20,1	13,4	19,7	19,8	11,4	10,3	-
-24,8	-27,6	-23,4	-19,0	-11,1	-10,8	-13,1	-0,9	-3,4	5,0	10,8	3,1	8,0	5,6	1,2	4,2	3,6	11,5	15,9	10,3	-	-
0,8	-3,9	-2,9	-7,2	-6,5	1,0	-2,1	0,1	-1,7	-3,0	-2,5	-1,7	-3,6	-0,3	2,5	-0,8	-1,2	4,9	-1,9	6,7	13,9	-
6,8	2,1	1,9	-5,1	-9,2	3,5	-0,1	1,1	2,1	-7,2	-3,3	-9,0	-11,1	-7,9	-3,0	-0,5	3,2	0,1	-2,0	2,7	9,6	-
-3,0	-7,3	-6,5	-9,3	-3,7	-0,9	-5,2	-1,0	-4,6	-0,1	-1,8	4,3	1,6	4,4	7,0	-1,1	-5,4	8,6	-1,7	11,0	17,4	-
-5,9	-10,3	-11,2	-11,6	-10,3	0,5	-1,5	1,1	-1,4	2,3	3,6	5,6	4,3	2,3	6,8	5,2	4,8	4,7	2,9	3,3	-	-
33,8	39,2	43,4	38,4	47,2	29,7	28,6	36,4	35,5	36,0	35,1	37,4	36,2	42,1	45,7	44,1	47,7	32,9	30,5	36,9	-	-
-19	-13	-12	-14	-14	-10	-11	-15	-12	-9	-6	-5	-7	-7	-7	-8	-9	-7	-7	-6	-4	-3
-20	-14	-16	-12	-11	-6	-8	-6	-2	-1	2	6	1	1	2	-2	-1	4	4	3	6	4
-58	-55	-55	-49	-49	-55	-56	-61	-62	-58	-59	-60	-56	-51	-50	-55	-56	-55	-50	-50	-49	-44
-10	-4	5	-5	-3	5	2	-12	-9	-4	-3	0	-1	-2	-4	-2	-2	0	-2	4	5	3
-6	-6	-7	-7	-6	-8	-6	-5	9	9	13	10	14	12	13	11	12	-4	12	-4	14	17
-27	-17	-26	-24	-26	-26	-24	-26	-24	-22	-21	-27	-28	-26	-26	-24	-26	-26	-28	-26	-27	-24

Trg dela	2008	2009	2010	2009				2010				2011	2009			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	3	4	5
FORMALNO AKTIVNI (A=B+E)	942,5	944,5	935,5	945,9	945,6	942,6	943,9	935,8	937,8	933,8	934,8	936,8	945,7	946,1	945,3	945,6
FORMALNO DELOVNO AKTIVNI (B=C+D)¹	879,3	858,2	835,0	869,0	861,0	854,3	848,4	836,3	839,2	835,4	829,3	821,9	866,0	863,2	860,8	859,1
V kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu	39,7	37,9	33,4	37,8	38,0	37,9	37,8	31,9	34,6	34,0	33,3	38,0	37,8	38,0	38,0	38,0
V industriji in gradbeništvu	330,4	306,9	287,3	317,4	309,3	304,0	296,8	290,9	289,2	287,0	281,9	273,7	314,7	311,8	309,1	307,1
- v predelovalnih dejavnostih	222,4	199,8	188,6	209,5	201,4	196,7	191,7	190,0	189,4	188,1	186,8	184,1	207,0	203,6	201,2	199,2
- v gradbeništvu	87,9	86,8	78,5	87,8	87,6	86,9	84,8	80,9	79,6	78,6	75,0	69,7	87,5	87,8	87,5	87,5
V storitvah	509,1	513,4	514,3	513,8	513,7	512,4	513,7	513,5	515,3	514,3	514,1	510,2	513,5	513,5	513,7	514,0
- v javni upravi	51,0	51,5	52,0	51,1	51,5	51,7	51,6	51,8	52,3	52,1	51,8	51,2	51,3	51,4	51,5	51,6
- v izobraževanju, zdravstvu in socialnem varstvu	111,1	113,8	116,7	113,2	114,1	113,3	114,7	115,9	116,8	116,3	118,0	117,8	113,7	114,0	114,2	114,1
ZAPOSLENI (C)¹	789,9	767,4	747,2	779,7	770,8	762,9	756,1	750,1	751,0	747,0	740,6	728,1	776,6	773,3	770,5	768,5
V podjetjih in organizacijah	717,6	699,4	685,7	709,9	701,9	695,5	690,5	687,2	688,7	685,7	681,3	671,4	707,3	704,3	701,7	699,8
Pri fizičnih osebah	72,3	67,9	61,5	69,8	68,8	67,4	65,7	62,9	62,3	61,4	59,3	56,7	69,3	69,0	68,8	68,7
SAMOZAPOSLENI IN KMETJE (D)	89,4	90,8	87,8	89,3	90,3	91,4	92,2	86,2	88,1	88,3	88,7	93,8	89,5	90,0	90,3	90,6
REGISTRIRANI BREZPOSELNI (E)	63,2	86,4	100,5	76,9	84,6	88,3	95,6	99,4	98,6	98,4	105,5	114,9	79,7	82,8	84,5	86,5
Ženske	33,4	42,4	47,9	38,4	41,6	43,2	46,4	47,0	46,8	47,8	50,2	52,9	39,5	40,8	41,5	42,5
Mladi (do 26. leta)	9,1	13,3	13,9	12,2	13,1	12,8	15,2	14,7	13,5	12,4	15,1	14,5	12,7	13,2	13,1	13,0
Starejši od 50 let	21,9	26,2	31,4	24,1	25,6	26,9	28,3	29,6	30,3	31,1	34,5	40,1	24,5	25,1	25,7	26,1
Brez strokovne izobrazbe	25,4	34,1	37,5	31,2	33,6	34,8	36,6	38,2	37,1	36,6	38,2	41,6	32,2	33,0	33,5	34,2
Brezposelni več kot 1 leto	32,3	31,5	42,8	31,0	30,4	31,1	33,4	38,1	41,8	44,0	47,2	48,7	30,7	30,4	30,3	30,5
Prejemniki nadomestil in pomoči	14,4	27,4	30,0	22,8	27,4	28,6	30,8	31,6	29,3	29,3	29,7	39,7	24,5	25,9	27,6	28,7
STOPNJA REG. BREZP., (E/A, v %)	6,7	9,1	10,7	8,1	8,9	9,4	10,1	10,6	10,5	10,5	11,3	12,3	8,4	8,8	8,9	9,1
Moški	5,6	8,3	10,1	7,3	8,1	8,5	9,3	10,1	9,9	9,7	10,7	12,0	7,6	7,9	8,1	8,3
Ženske	8,1	10,2	11,6	9,2	10,0	10,4	11,1	11,3	11,3	11,5	12,1	12,6	9,5	9,8	10,0	10,2
TOKOVI REGISTRIRANE BREZPOSELNOSTI	-2,2	30,4	13,3	13,4	6,8	1,9	8,3	2,2	-0,7	-0,3	12,1	3,9	2,5	3,2	1,7	2,0
Novi brezposelni iskalci prve zaposlitve	12,5	17,0	16,8	3,2	2,6	3,0	8,1	2,9	2,4	2,8	8,7	3,2	1,1	1,1	0,8	0,8
Izgubili delo	53,0	90,5	83,5	24,8	22,5	19,9	23,2	19,9	16,6	18,5	28,6	24,4	7,5	8,2	7,4	7,0
Brezposelni dobili delo	41,7	48,6	57,0	9,5	11,8	14,2	13,1	14,2	12,8	15,5	14,5	17,5	3,6	3,7	4,3	3,9
Drugi odlivi iz brezposelnosti (neto)	26,1	28,5	29,9	5,2	6,5	6,9	9,9	6,3	6,9	6,0	10,7	6,2	2,5	2,4	2,2	1,9
Potrebe po delavcih²	240,5	161,3	174,6	40,1	40,3	41,9	39,0	37,9	44,3	45,9	46,5	45,5	14,2	12,0	13,9	14,5
Od teh za določen čas, v %	74,5	78,1	80,7	74,9	77,9	80,8	78,6	78,9	81,2	82,2	80,0	81,5	77,5	77,2	77,8	78,7
DELOVNA DOVOLJENJA ZA TUJCE	81,1	86,6	75,5	91,5	90,2	84,9	79,7	77,1	75,7	74,9	74,4	74,2	92,6	92,1	90,6	87,8
Od vseh formalno aktivnih, v %	8,6	9,2	8,1	9,7	9,5	9,0	8,4	8,2	8,1	8,0	8,0	7,9	9,8	9,7	9,6	9,3
NOVE ZAPOSLOTITVE	162,7	111,4	104,1	27,5	27,3	28,2	28,3	23,6	25,1	27,9	27,5	27,3	9,3	10,0	8,8	8,5

Viri podatkov: SURS, ZRSZ, ZPIZ. Opombe: ¹Z januarjem 2005 je SURS prešel na novo metodologijo ugotavljanja formalno delovno aktivnega prebivalstva. Novi vir podatkov za zaposlene in samozaposlene razen kmetov je Statistični register delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP), podatki o kmetih pa so napovedani s pomočjo ARIMA modela na osnovi četrletnih podatkov o kmetih iz Ankete o delovni sili. ²Po ZRSZ.

2009						2010												2011		
7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
944,1	941,6	942,1	945,0	945,5	941,3	935,7	935,8	935,8	938,6	937,3	937,5	934,3	933,0	934,1	938,2	937,2	929,0	936,0	937,3	937,1
855,6	853,5	853,8	850,4	850,0	844,7	836,1	836,0	836,9	839,3	838,9	839,3	835,9	834,0	836,2	835,5	833,4	819,0	820,9	821,7	823,1
37,9	37,9	37,9	37,9	37,8	37,7	31,9	31,9	31,9	34,6	34,6	34,7	34,1	34,0	34,0	33,3	33,3	33,1	38,0	38,0	38,1
305,3	303,9	302,8	298,8	297,6	294,0	291,5	290,6	290,7	289,9	289,2	288,6	287,9	286,5	286,6	285,8	283,9	276,0	274,4	273,6	273,1
197,8	196,5	195,9	192,5	192,1	190,6	190,0	189,9	190,0	189,7	189,4	189,0	188,5	187,7	188,1	188,4	187,9	184,1	183,9	184,3	184,3
87,2	86,9	86,5	86,0	85,2	83,3	81,5	80,7	80,5	80,1	79,5	79,3	79,1	78,6	78,2	77,1	75,8	72,1	70,7	69,5	68,9
512,4	511,7	513,1	513,7	514,6	512,9	512,6	513,5	514,4	514,7	515,1	516,1	514,0	513,4	515,7	516,4	516,1	509,9	508,5	510,1	511,9
51,7	51,7	51,8	51,6	51,7	51,6	51,6	51,8	52,0	52,3	52,3	52,4	52,2	52,1	52,1	52,0	52,0	51,5	51,2	51,2	51,2
113,0	112,6	114,2	114,6	114,9	114,7	115,4	115,9	116,4	116,7	116,8	116,9	115,8	115,6	117,5	117,9	118,5	117,7	117,3	117,8	118,3
764,5	762,1	762,1	758,3	757,7	752,4	749,7	749,8	750,9	750,9	750,8	751,3	748,1	745,7	747,3	746,8	744,6	730,5	727,3	727,8	729,0
696,5	694,6	695,2	691,8	691,8	687,8	686,4	686,9	688,3	688,5	688,6	689,1	686,3	684,4	686,4	686,2	684,8	673,0	670,7	671,3	672,1
68,0	67,5	66,8	66,5	65,9	64,6	63,3	62,8	62,7	62,4	62,2	62,1	61,8	61,3	61,0	60,5	59,8	57,6	56,6	56,6	56,9
91,1	91,4	91,7	92,1	92,3	92,2	86,4	86,3	86,0	88,4	88,0	88,1	87,8	88,3	88,9	88,8	88,8	88,5	93,5	93,8	94,1
88,5	88,1	88,4	94,6	95,4	96,7	99,6	99,8	98,9	99,3	98,4	98,2	98,4	99,0	97,9	102,7	103,8	110,0	115,1	115,6	113,9
43,5	43,2	43,0	46,3	46,5	46,5	47,2	47,0	46,6	47,0	46,7	46,8	47,5	48,1	47,7	49,8	49,5	51,2	53,2	53,2	52,4
13,0	13,0	12,2	15,5	15,1	14,8	15,0	14,7	14,3	14,1	13,4	13,0	12,6	12,5	12,2	15,7	15,1	14,4	14,7	14,7	14,1
26,6	26,8	27,1	27,8	28,3	28,7	29,5	29,7	29,7	30,1	30,3	30,5	30,9	31,1	31,3	31,7	33,0	38,9	40,2	40,2	39,9
34,7	34,7	35,0	36,1	36,4	37,2	38,3	38,4	37,9	37,6	37,1	36,7	36,4	36,6	36,7	37,2	37,5	39,9	41,6	41,9	41,2
30,7	31,0	31,7	32,5	33,3	34,4	36,9	37,9	39,4	40,6	41,8	42,9	43,2	44,1	44,6	46,7	47,5	47,4	48,6	49,0	48,7
28,9	28,5	28,3	30,8	30,3	31,2	32,2	31,7	30,9	29,9	29,2	28,9	29,0	29,4	29,4	28,2	29,7	31,2	39,2	40,2	39,8
9,4	9,4	9,4	10,0	10,1	10,3	10,6	10,7	10,6	10,6	10,5	10,5	10,5	10,6	10,5	10,9	11,1	11,8	12,3	12,3	12,2
8,5	8,5	8,6	9,1	9,3	9,6	10,0	10,1	10,0	10,0	9,9	9,8	9,8	9,8	9,7	10,1	10,4	11,4	12,0	12,0	11,9
10,5	10,4	10,4	11,1	11,2	11,2	11,4	11,3	11,2	11,3	11,2	11,3	11,5	11,6	11,5	12,0	11,9	12,4	12,7	12,7	12,5
2,0	-0,4	0,3	6,2	0,9	1,2	2,9	0,2	-0,9	0,4	-0,9	-0,2	0,2	0,6	-1,1	4,8	1,1	6,2	5,1	0,5	-1,7
0,8	0,7	1,5	5,9	1,3	0,9	1,0	0,8	1,0	0,9	0,7	0,8	0,7	0,8	1,4	6,3	1,4	0,9	1,3	1,0	0,9
7,3	5,5	7,2	8,5	7,9	6,8	8,6	5,4	5,8	5,7	5,5	5,4	6,1	5,7	6,7	7,1	8,2	13,2	11,8	6,0	6,6
4,0	4,6	5,5	4,4	4,8	3,9	5,0	4,0	5,1	3,9	4,7	4,2	4,8	4,0	6,8	4,8	4,9	4,7	5,8	4,9	6,8
2,1	1,9	2,8	3,8	3,6	2,5	1,7	2,0	2,6	2,4	2,4	2,1	1,8	1,8	2,4	3,8	3,6	3,3	2,2	1,6	2,4
14,7	12,3	14,9	15,7	11,7	11,6	12,7	11,7	13,5	14,5	13,7	16,1	15,2	14,9	15,8	17,4	14,7	14,3	15,2	14,3	16,0
80,0	82,0	80,7	78,2	80,1	77,7	77,2	79,9	79,7	82,2	81,8	79,8	81,1	83,0	82,6	81,4	80,4	78,1	80,9	81,7	81,8
86,6	84,7	83,4	81,1	79,6	78,4	77,6	77,2	76,5	76,3	75,6	75,3	74,7	74,9	75,1	74,9	74,5	73,9	74,0	74,2	74,4
9,2	9,0	8,9	8,6	8,4	8,3	8,3	8,2	8,2	8,1	8,1	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	7,9	8,0	7,9	7,9	7,9
8,7	6,8	12,6	11,9	8,9	7,6	8,9	7,0	7,7	8,9	7,8	8,4	8,2	6,6	13,0	10,9	8,8	7,8	10,0	7,6	9,6

Plače in indikatorji konkurenčnosti	2008	2009	2010	2009				2010				2011	2008	2009			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			Q1	12	1	2
BRUTO PLAČA NA ZAPOSLENEGA, nominalno, medletna rast v %																	
Skupaj	8,3	3,4	3,9	5,5	4,6	2,3	1,7	3,7	4,3	4,2	3,3	3,1	8,6	6,8	4,2	5,3	5,1
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	9,1	-0,2	5,8	1,2	1,6	-0,5	-2,9	3,3	5,2	7,4	6,9	7,1	10,2	1,1	-3,3	6,1	2,0
B Rudarstvo	13,4	0,9	4,0	5,6	2,4	1,6	-4,9	3,4	4,7	1,9	6,0	3,6	16,0	10,1	5,3	1,7	4,3
C Predelovalne dejavnosti	7,5	0,8	9,0	0,0	-0,5	0,4	3,7	10,1	10,0	8,7	6,8	5,4	5,7	0,1	-0,5	0,4	-0,4
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	9,5	3,8	3,7	7,9	7,8	5,1	-3,2	4,7	2,4	3,6	4,4	1,6	3,2	9,4	6,1	8,1	7,6
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	7,8	2,0	2,2	4,2	3,2	1,2	0,1	2,7	3,0	2,0	1,3	-0,1	4,8	4,4	3,6	4,6	3,5
F Gradbeništvo	7,5	1,0	4,4	1,2	1,0	1,6	0,9	2,9	5,8	4,1	5,2	5,5	7,2	1,7	-0,6	2,5	0,5
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	7,7	1,9	3,7	4,4	2,3	1,2	0,1	2,6	4,1	4,3	3,9	3,2	6,6	6,1	3,5	3,6	1,5
H Promet in skladiščenje	8,4	0,7	2,0	2,3	2,1	0,5	-1,4	1,1	1,2	2,5	3,1	2,3	5,2	3,9	2,4	0,6	2,9
I Gostinstvo	8,3	1,6	4,0	3,4	1,7	0,6	1,0	2,8	4,2	4,5	4,5	4,7	5,4	3,9	3,0	3,2	3,4
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	7,3	1,4	2,6	3,7	3,1	0,8	-1,6	1,0	2,5	3,4	3,5	1,0	5,4	6,9	1,8	2,5	3,4
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	6,0	-0,7	1,0	2,0	-3,8	0,3	-0,5	1,2	3,2	2,6	-2,6	2,3	8,1	3,8	0,6	1,7	-4,2
L Poslovanje z nepremičninami	6,0	1,9	3,0	1,6	0,0	1,8	4,5	2,6	5,3	2,9	1,0	4,1	5,0	2,9	1,4	0,6	1,3
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	8,4	2,1	1,6	4,0	3,3	1,5	0,0	1,6	1,8	2,3	0,7	0,4	8,8	3,1	4,3	4,7	4,6
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	9,6	1,8	4,1	6,6	2,1	-0,2	-0,6	2,5	4,3	4,6	4,8	4,3	7,1	9,1	5,1	5,5	3,2
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	12,2	5,9	-0,6	11,5	9,8	2,5	0,5	-1,9	-1,1	0,4	0,3	1,2	12,3	15,2	8,8	10,7	11,0
P Izobraževanje	7,0	3,6	0,6	6,9	6,1	1,2	0,6	0,2	0,7	1,0	0,6	0,7	9,6	9,3	4,2	7,3	6,6
Q Zdravstvo in socialno varstvo	12,0	12,0	-0,3	21,4	22,6	5,5	1,4	-0,4	-1,0	0,3	-0,3	-0,9	21,4	25,5	18,9	20,0	26,5
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	5,3	3,9	0,5	7,0	5,7	2,2	0,9	0,7	1,4	1,2	-1,2	-0,2	9,1	8,2	6,4	6,3	7,2
S Druge dejavnosti	8,2	1,3	4,2	4,1	1,0	0,7	0,0	3,2	4,9	5,5	3,3	2,7	11,3	2,6	5,3	4,3	0,8
INDIKATORJI KONKURENČNOSTI, medletna rast v %																	
Efektivni tečaj ¹ nominalno	0,5	0,4	-1,7	-0,3	-0,3	0,3	1,8	-0,3	-1,9	-2,3	-2,2	-1,3	-0,4	-0,4	-0,3	-0,1	-0,6
Realni (deflator relativne cene življenjskih potrebščin)	2,8	0,7	-1,4	0,4	0,0	0,2	2,3	-0,3	-1,3	-1,7	-2,3	-1,9	0,0	-0,1	0,5	0,8	-0,2
Realni (deflator relativne cene ind. proizvodov) ²	0,8	2,9	-2,8	3,0	3,4	3,7	1,4	-2,4	-3,3	-2,9	-2,8	-2,1	3,2	2,8	2,8	3,5	2,9
USD za EUR	1,471	1,393	1,327	1,302	1,362	1,431	1,478	1,384	1,273	1,291	1,359	1,367	1,345	1,324	1,279	1,305	1,319
Viri podatkov: SURS, APP, BS, ECB, OECD Main Economic Indicators, preračuni UMAR. Opombe: ¹ Do 17 trgovinskih partneric ; uteži so deleži posamezne trgovinske partnerice v slovenskem izvozu (dvojno tehtanem) in uvozu proizvodov predelovalnih dejavnosti (5–8 SMTK) v obdobju 2001–2003; rast vrednosti indeksa pomeni rast vrednosti domače valute in obratno. ² Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih – predelovalne dejavnosti.																	

2009												2010												2011		
5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3				
4,1	4,7	3,8	0,7	2,4	1,7	1,3	2,1	2,2	3,6	5,2	4,2	4,2	4,4	4,0	5,1	3,6	2,7	4,1	3,1	3,3	4,3	1,7				
-1,8	4,7	-0,4	-0,3	-0,7	-5,5	-0,9	-2,5	1,1	3,0	5,7	5,6	4,3	5,6	7,1	8,6	6,6	5,6	5,9	9,3	7,7	8,0	5,7				
-5,9	9,4	2,3	6,2	-3,5	-20,3	16,1	-8,7	2,0	3,5	4,7	1,4	14,0	-0,8	0,8	1,8	3,1	-0,4	0,8	18,6	3,4	0,4	6,8				
-1,3	0,1	0,1	-0,6	1,6	1,9	4,6	4,3	6,7	8,3	15,2	10,7	10,1	9,4	8,1	11,0	7,0	5,1	8,3	6,8	5,6	10,1	1,0				
5,5	10,3	5,6	2,9	6,7	-10,4	-8,6	12,1	3,5	6,6	4,3	3,3	0,8	3,0	1,6	6,5	2,7	-3,4	13,0	1,6	-0,2	1,2	3,7				
1,0	5,2	1,6	1,2	0,9	-3,3	2,1	1,1	0,0	3,0	5,1	3,5	3,6	2,0	1,6	2,9	1,5	-1,2	3,3	1,5	-0,2	0,1	-0,2				
-0,9	3,4	2,9	0,6	1,4	-1,4	1,1	2,9	1,0	2,9	4,6	7,2	5,8	4,5	2,1	6,5	3,8	5,6	5,6	4,4	6,1	6,4	4,2				
2,9	2,4	1,6	1,5	0,6	0,4	-0,8	0,6	0,3	2,4	5,2	4,2	4,0	4,1	4,0	4,5	4,3	4,2	4,5	2,9	3,8	4,3	1,5				
2,2	1,1	2,0	-4,8	4,4	-1,0	-3,3	0,5	-1,5	1,8	3,2	1,5	1,6	0,5	1,8	3,4	2,3	2,6	4,0	2,7	2,7	3,4	0,8				
0,4	1,3	1,4	0,6	-0,2	-0,3	3,2	0,0	2,2	1,8	4,4	3,7	4,2	4,6	4,0	4,1	5,5	5,1	4,1	4,3	5,1	5,6	3,5				
2,5	3,4	2,5	0,0	0,0	0,7	-3,6	-1,6	0,0	1,6	1,5	2,3	3,1	2,1	2,9	4,3	3,1	1,1	5,9	3,3	2,1	1,4	-0,6				
-5,4	-1,6	2,0	0,5	-1,7	6,3	-1,8	-5,1	1,0	1,6	1,1	2,5	-0,6	7,6	5,0	1,2	1,5	-4,1	-4,6	1,4	5,2	1,6	0,3				
-0,6	-0,5	1,9	1,4	2,0	4,2	5,3	4,0	1,8	3,3	2,7	3,7	3,9	8,4	4,1	3,1	1,5	0,8	2,3	-0,4	3,0	2,9	6,5				
2,2	3,3	2,0	1,1	1,3	0,4	0,6	-0,9	1,0	1,7	2,0	1,8	1,5	2,1	1,7	3,9	1,3	-0,2	1,4	0,8	1,0	0,2	0,0				
1,6	1,4	0,0	-0,1	-0,4	-1,0	-1,8	1,1	-1,2	4,1	4,7	5,1	4,1	3,9	3,8	5,3	4,6	5,5	5,7	3,1	5,3	4,5	3,0				
10,0	8,4	5,3	-0,3	2,6	1,1	-2,0	2,4	-1,1	-1,5	-3,0	-2,1	-0,6	-0,5	0,9	-0,1	0,3	1,3	0,6	-0,9	0,5	1,0	2,2				
6,0	5,7	2,9	-1,7	2,6	1,8	0,0	-0,1	0,5	0,5	-0,4	0,2	1,0	1,0	0,7	1,2	1,2	0,6	1,2	0,1	0,6	0,8	0,8				
22,2	19,3	16,0	0,4	1,7	2,4	0,8	1,0	-1,6	1,2	-0,6	-2,3	-0,2	-0,4	0,7	0,2	0,0	0,3	0,0	-1,2	-1,4	-0,7	-0,5				
6,0	4,0	5,8	0,1	1,1	3,2	-0,5	-0,1	0,5	0,6	1,0	2,1	1,3	0,7	0,9	1,1	1,5	-2,2	0,0	-1,5	-0,6	-0,3	0,3				
1,0	1,2	0,9	0,8	0,3	-0,4	-0,4	0,6	3,4	2,2	4,1	6,1	3,9	4,7	6,0	5,9	4,5	5,4	3,7	1,0	2,5	3,8	1,7				
-0,3	0,1	-0,1	0,2	0,9	2,2	2,3	0,9	0,4	-0,3	-1,1	-1,1	-1,9	-2,7	-2,1	-2,3	-2,5	-2,0	-2,2	-2,5	-2,1	-1,2	-0,6				
0,1	0,3	-0,4	0,2	0,9	2,1	3,3	1,5	0,5	-0,1	-1,1	-0,4	-1,4	-2,2	-1,6	-1,4	-2,0	-1,8	-2,5	-2,5	-2,4	-2,2	-1,2				
3,2	4,0	4,1	3,1	3,8	3,9	1,6	-1,0	-1,9	-2,1	-3,2	-3,8	-2,9	-3,2	-2,9	-2,5	-3,2	-2,8	-2,4	-3,2	-2,7	-1,9	-1,6				
1,365	1,402	1,409	1,427	1,456	1,482	1,491	1,461	1,427	1,369	1,357	1,341	1,257	1,221	1,277	1,289	1,307	1,390	1,366	1,322	1,336	1,365	1,400				

Cene	2008	2009	2010	2009				2010				2011	2009					
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	2	3	4	5	6
CPI, medletna rast v %	5,7	0,9	1,8	1,8	0,7	-0,2	1,1	1,4	2,1	2,1	1,7	1,7	2,1	1,8	1,1	0,7	0,3	
Hrana in brezalkoholne pijače	10,1	0,6	1,0	3,2	0,9	-0,7	-1,0	-1,4	0,7	2,6	2,0	3,9	3,1	2,9	2,0	0,6	0,0	
Alkoholne pijače in tobak	3,2	6,7	7,2	3,0	7,2	8,5	7,9	7,1	6,5	7,3	8,1	8,1	2,7	4,0	4,3	8,4	9,0	
Obleka in obutev	4,4	-0,6	-1,9	1,8	1,2	-2,2	-3,0	-5,0	-1,9	-0,6	-0,4	-0,7	0,6	2,3	0,5	1,9	1,1	
Stanovanje	9,7	-0,3	10,2	1,7	-2,1	-3,5	3,0	8,3	11,3	12,0	9,0	6,8	3,0	1,2	0,1	-2,3	-4,0	
Stanovanjska oprema	5,8	4,0	1,4	6,1	4,5	3,5	1,9	1,3	0,8	1,3	2,1	2,7	6,7	5,1	4,7	4,2	4,5	
Zdravje	2,9	4,0	2,1	8,7	5,3	1,4	0,7	-0,6	0,6	4,0	4,6	2,9	9,8	6,9	5,4	5,5	5,1	
Prevoz	1,9	-3,0	-0,3	-3,7	-4,5	-4,1	0,6	1,2	-0,1	-1,8	-0,5	0,8	-2,5	-3,6	-3,5	-4,7	-5,2	
Komunikacije	0,6	-4,1	1,4	-4,3	-4,7	-4,3	-3,2	0,0	1,4	1,3	2,8	2,7	-4,7	-4,6	-5,2	-4,4	-4,4	
Rekreacija in kultura	4,4	3,0	0,4	3,0	3,6	2,8	2,5	1,2	0,4	-0,2	0,1	-2,6	2,8	3,4	3,3	3,6	4,1	
Izobraževanje	5,2	3,4	1,6	5,1	3,0	2,7	2,7	2,0	1,9	1,6	0,8	1,7	6,3	3,2	3,2	3,0	3,0	
Gostinske in nastanitvene storitve	9,6	4,4	-2,5	6,3	4,9	4,0	2,7	1,9	1,9	-2,9	-11,0	-11,0	6,3	6,1	5,1	4,8	4,7	
Raznovrstno blago in storitve	3,9	3,8	1,4	3,8	3,3	4,4	3,9	2,3	2,0	0,5	0,7	1,4	3,7	4,2	3,3	3,1	3,5	
HICP	5,5	0,9	2,1	1,7	0,6	-0,2	1,4	1,7	2,4	2,3	2,0	2,2	2,1	1,6	1,1	0,5	0,2	
Osnovna inflacija - brez (sveže) hrane in energije	4,6	1,9	0,3	3,1	2,6	1,2	0,7	0,0	0,4	0,4	0,4	0,5	2,8	3,1	2,6	2,6	2,6	
CENE PROIZVODOV PRI PROIZVAJALCIH, medletna rast v %																		
Skupaj	3,8	-1,3	2,1	1,1	-1,5	-3,1	-1,8	-1,0	2,3	3,4	3,8	5,7	1,1	0,3	-0,5	-1,6	-2,4	
Domači trg	5,6	-0,4	2,0	1,5	-0,4	-1,5	-1,1	0,2	2,0	2,8	3,2	4,5	1,2	0,8	0,2	-0,7	-0,7	
Tuji trg	2,2	-2,2	2,2	0,8	-2,6	-4,5	-2,5	-2,1	2,6	4,0	4,4	6,9	1,0	-0,1	-1,2	-2,5	-4,0	
na evrskem območju	2,2	-3,5	2,2	-0,6	-4,5	-6,0	-3,0	-2,4	2,5	4,0	4,8	8,2	-0,3	-1,7	-3,1	-4,1	-6,2	
izven evrskega območja	2,1	0,3	2,1	3,5	1,1	-1,7	-1,6	-1,6	2,7	3,8	3,5	4,0	3,5	2,9	2,5	0,5	0,2	
Indeks uvoznih cen	1,3	-3,3	7,4	-2,1	-4,6	-4,7	-1,8	4,0	8,8	7,8	8,9	8,9	-1,3	-2,7	-3,8	-4,8	-5,2	
REGULIRANE CENE¹, medletna rast v %																		
Energetika	12,4	-12,3	16,5	-12,9	-17,7	-17,3	0,4	16,1	18,8	15,9	15,3	15,1	-8,9	-14,6	-14,5	-18,0	-20,1	
Naftni derivati	11,7	-12,0	17,3	-16,3	-18,9	-15,9	6,2	21,9	20,3	13,5	14,6	15,7	-11,2	-17,9	-15,6	-19,4	-21,2	
Komunala	0,6	3,6	-	1,7	0,9	0,8	10,8	-	-	-	-	-	1,7	1,9	1,0	0,7	0,8	
Promet	-0,4	0,6	1,8	-1,2	-1,1	2,5	2,5	2,5	2,7	1,1	1,1	1,1	-1,3	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	
Ostale regulirane cene	1,8	4,9	1,3	2,4	6,8	5,6	4,9	4,9	0,4	0,1	0,1	0,1	2,4	2,4	6,2	7,1	7,1	
Regulirane cene skupaj	8,6	-6,9	14,2	-7,8	-10,9	-10,9	2,9	14,1	16,1	14,4	12,2	7,2	-5,0	-9,0	-8,6	-11,2	-12,9	
Vir podatkov: SURS, izračuni, ocene UMAR. Opomba: * V skladu z metodologijo se optimizacija izračuna osnovne inflacije opravi vsak mesec znova, zato so možne spremembe podatkov za nazaj. ¹ sestava skupin se spreminja, podatki med posameznimi leti niso popolnoma primerljivi s predhodno objavljenimi. Trg električne energije je od 1.7. 2007 liberaliziran. Oblikovanje cen komunalnih storitev od julija 2009 ni več pod nadzorom vlade.																		

2009						2010												2011			
7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
-0,6	0,0	-0,1	0,0	1,6	1,8	1,5	1,3	1,4	2,3	2,1	1,9	2,1	2,3	2,0	1,9	1,4	1,9	1,8	1,4	1,9	1,7
-1,3	-0,4	-0,4	-1,2	-0,8	-1,1	-2,4	-1,1	-0,7	0,0	0,4	1,7	2,8	2,9	2,2	1,9	1,9	2,2	3,7	4,1	3,9	4,2
9,1	8,6	7,7	7,7	8,1	8,0	7,9	7,6	5,9	9,9	5,1	4,5	5,2	8,2	8,5	8,2	8,0	8,1	7,8	8,3	8,3	6,3
-1,3	-1,7	-3,6	-2,7	-2,8	-3,4	-5,9	-5,7	-3,6	-0,9	-2,4	-2,3	-2,1	-1,7	1,9	-1,1	0,0	-0,1	0,1	-0,1	-2,1	-2,8
-4,9	-3,5	-2,2	-1,7	4,5	6,3	7,6	8,4	8,9	10,7	11,6	11,7	12,4	12,3	11,4	11,7	7,1	8,3	7,4	6,6	6,5	6,3
4,0	4,0	2,5	2,1	2,2	1,5	1,8	1,6	0,6	1,0	0,7	0,8	0,5	1,3	2,2	2,0	1,8	2,6	2,4	2,5	3,3	3,5
1,9	1,7	0,7	0,6	1,3	0,3	-0,3	-0,7	-0,7	0,7	0,5	0,5	2,8	4,0	5,1	5,1	4,4	4,2	3,2	3,0	2,6	2,5
-5,6	-3,5	-3,1	-2,9	1,9	2,9	2,3	0,5	0,9	0,8	0,4	-1,5	-1,2	-2,0	-2,1	-0,6	-1,2	0,3	0,7	1,0	0,7	0,4
-4,1	-4,2	-4,6	-3,7	-4,0	-1,9	-0,6	0,2	0,4	1,0	1,5	1,6	-0,3	0,7	3,5	2,5	2,8	3,2	1,4	3,3	3,3	2,3
3,0	2,7	2,7	3,1	2,7	1,7	1,7	1,0	0,8	0,9	0,6	-0,2	-0,6	-0,3	0,3	0,1	-0,1	0,4	-0,9	-6,5	-0,4	-0,5
3,0	3,0	2,2	2,7	2,6	2,6	2,4	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	0,9	0,4	1,3	0,7	1,7	1,8	1,7	1,7
4,4	4,2	3,3	3,1	2,3	2,6	2,0	1,8	2,0	1,9	2,1	1,7	1,3	1,2	-11,2	-10,9	-11,0	-11,1	-11,1	-11,1	-10,9	-11,2
4,5	4,4	4,3	4,2	4,1	3,6	3,3	2,3	1,3	1,8	2,1	2,0	0,7	0,4	0,4	0,9	0,6	0,6	0,8	1,2	2,3	2,5
-0,6	0,1	0,0	0,2	1,8	2,1	1,8	1,6	1,8	2,7	2,4	2,1	2,3	2,4	2,1	2,1	1,6	2,2	2,3	2,0	2,4	2,0
1,4	1,3	0,9	0,7	1,0	0,3	0,1	-0,1	0,0	0,6	0,4	0,2	0,2	0,5	0,6	0,5	0,2	0,6	0,4	0,2	1,0	1,0
-3,0	-3,3	-2,8	-2,4	-1,9	-1,2	-1,4	-1,2	-0,2	1,0	2,9	3,0	3,4	3,5	3,2	3,5	3,8	4,2	5,2	5,9	6,0	5,7
-1,3	-1,7	-1,6	-1,4	-1,1	-0,7	-0,1	0,1	0,5	0,7	2,6	2,7	2,7	2,9	2,8	3,1	3,2	3,5	4,0	4,8	4,8	5,0
-4,7	-4,9	-4,0	-3,2	-2,6	-1,7	-2,8	-2,5	-0,9	1,3	3,2	3,3	4,2	4,1	3,6	3,9	4,5	4,9	6,4	7,1	7,2	6,4
-6,7	-6,4	-4,8	-3,9	-2,8	-2,3	-3,0	-3,1	-1,0	1,3	3,2	3,1	4,5	4,1	3,4	4,1	4,8	5,5	7,5	8,6	8,6	7,9
-0,6	-2,0	-2,4	-1,9	-2,2	-0,6	-2,4	-1,5	-0,8	1,4	3,2	3,6	3,4	4,1	4,0	3,2	3,6	3,6	4,0	3,6	4,2	3,0
-4,7	-5,0	-4,5	-3,7	-2,1	0,4	3,3	3,2	5,4	8,3	9,4	8,7	7,6	8,0	7,7	7,6	8,9	10,3	10,4	8,5	7,9	6,3
-21,5	-16,3	-13,9	-12,6	3,8	13,0	16,9	13,9	17,5	20,1	20,5	15,8	17,4	15,6	14,6	18,2	12,2	15,7	15,5	15,6	14,3	12,0
-20,9	-14,8	-11,5	-9,4	10,3	21,9	24,4	18,6	22,8	22,7	22,8	15,6	15,2	13,2	12,1	16,6	11,6	15,6	15,8	16,3	15,2	12,7
0,8	0,8	0,8	0,8	16,3	15,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,7	2,7	2,7	2,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
7,1	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
-13,7	-10,2	-8,6	-7,6	6,0	11,8	14,6	12,6	15,2	16,7	17,2	14,4	15,5	14,3	13,5	15,9	9,2	11,8	11,8	5,4	4,5	3,0

Plačilna bilanca	2008	2009	2010	2009				2010				2011	2009			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	3	4	5	6
PLAČILNA BILANCA, mio EUR																
Tekoči račun	-2.489	-526	-409	-304	64	-235	-51	-107	-78	-64	-160	-166	-92	4	18	42
Blago ¹	-2.650	-699	-974	-156	-29	-228	-286	-135	-204	-174	-461	-283	-71	-67	-7	45
Izvoz	20.048	16.167	18.381	3.934	4.064	3.950	4.219	4.203	4.693	4.637	4.847	5.001	1.427	1.304	1.333	1.427
Uvoz	22.698	16.866	19.354	4.090	4.093	4.178	4.505	4.338	4.897	4.811	5.308	5.285	1.498	1.371	1.340	1.382
Storitve	1.493	1.114	1.057	239	311	296	269	234	299	261	263	235	87	103	112	96
Izvoz	5.043	4.301	4.363	918	1.049	1.272	1.061	925	1.071	1.260	1.107	1.019	334	344	348	357
Uvoz	3.549	3.187	3.306	679	738	977	793	692	772	999	844	784	246	241	236	261
Dohodki	-1.030	-782	-597	-230	-200	-241	-112	-152	-130	-158	-157	-169	-76	-56	-77	-67
Prejemki	1.261	665	904	131	176	138	220	209	241	222	232	241	41	51	55	69
Izdatki	2.292	1.447	1.500	361	376	378	332	361	371	380	389	410	118	107	132	137
Tekoči transferi	-302	-159	104	-158	-18	-62	79	-53	-43	6	194	51	-32	24	-11	-31
Prejemki	870	957	1.199	141	266	176	374	258	215	271	455	373	61	116	80	69
Izdatki	1.172	1.116	1.095	299	283	238	296	312	258	264	261	323	93	92	90	101
Kapitalski in finančni račun	2.545	220	567	-25	-57	129	173	89	258	204	16	280	-117	15	98	-170
Kapitalski račun	-25	-9	6	-4	41	-4	-42	45	2	16	-57	-7	5	-2	-1	45
Finančni račun	2.571	230	561	-20	-98	133	214	44	256	189	73	287	-121	18	99	-215
Neposredne naložbe	381	-539	500	3	-415	-46	-81	-39	63	32	443	90	-132	-100	-255	-61
Domače v tujini	-949	-121	-128	104	-260	35	1	-121	25	-25	-8	-33	-18	-74	-189	3
Tuje v Sloveniji	1.329	-419	628	-100	-155	-81	-82	82	38	57	451	123	-114	-26	-66	-64
Naložbe v vrednostne papirje	572	4.625	1.949	874	1.151	2.293	307	1.106	503	-48	388	2.600	-95	1.005	263	-118
Finančni derivativi	46	-2	-90	-23	12	12	-2	-22	-65	-14	12	1	0	4	8	-1
Ostale naložbe	1.551	-4.021	-1.817	-988	-891	-2.112	-29	-1.063	-195	201	-759	-2.413	74	-888	20	-24
Terjatve	-427	-273	740	746	-161	-1.053	194	261	-576	576	479	-1.444	70	-152	-730	721
Komerčni krediti	-142	417	-234	62	166	-37	227	-228	-209	28	174	-301	-62	70	141	-45
Posojila	-325	-29	143	40	-91	-23	45	-357	497	17	-14	-69	19	48	-62	-77
Gotovina, vloge	35	-587	736	638	-239	-1.004	18	848	-858	436	311	-1.075	127	-269	-808	838
Ostale terjatve	4	-75	94	7	2	12	-96	-2	-6	95	8	1	-15	-1	-2	5
Obveznosti	1.978	-3.747	-2.556	-1.735	-730	-1.059	-223	-1.324	381	-375	-1.238	-969	4	-736	751	-745
Komerčni krediti	-73	-459	391	-301	-105	25	-78	94	265	-63	94	182	30	-48	-32	-25
Posojila	1.869	-2.941	-984	-571	-1.331	-73	-966	-412	-189	-5	-378	-404	-464	-328	349	-1.353
Vloge	190	-318	-1.934	-858	700	-983	822	-1.079	358	-305	-909	-787	441	-361	434	627
Ostale obveznosti	-7	-29	-28	-5	6	-28	-2	72	-54	-1	-46	39	-4	2	-1	5
Mednarodne denarne rezerve ²	21	167	19	114	46	-13	20	62	-50	18	-11	9	31	-5	62	-11
Statistična napaka	-56	305	-158	329	-7	106	-122	18	-180	-141	145	-114	209	-19	-115	128
IZVOZ IN UVOZ PO NAMENU PORABE PROIZVODOV, v mio EUR																
Izvoz investicijskega blaga	2.241	1.783	1.809	442	461	407	473	403	455	442	509	n.p.	162	171	141	149
Blaga za vmesno porabo	10.760	8.090	9.941	1.977	1.996	2.025	2.093	2.234	2.538	2.540	2.628	n.p.	695	646	652	698
Blaga za široko porabo	6.808	6.144	6.488	1.474	1.568	1.482	1.620	1.533	1.666	1.621	1.668	n.p.	555	478	524	567
Uvoz investicijskega blaga	3.441	2.288	2.272	583	551	521	633	449	610	569	644	n.p.	249	190	187	175
Blaga za vmesno porabo	13.735	9.823	12.025	2.381	2.335	2.458	2.649	2.682	3.035	3.002	3.306	n.p.	820	762	759	814
Blaga za široko porabo	5.870	5.004	5.341	1.195	1.262	1.255	1.292	1.262	1.313	1.317	1.449	n.p.	453	437	416	408
Vira podatkov: BS, SURS. Opombe: izvoz in uvoz sta prikazana po F.O.B. in vključujeta prilagoditev za uvoz in izvoz blaga po ITRS ter po poročilih prostotcarinskih prodajalnih; ² rezerve BS.																

2009						2010												2011		
7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
-84	-136	-15	-55	87	-83	-20	-127	40	-44	-96	61	2	-54	-12	-68	-77	-16	-49	-140	23
-50	-161	-17	-50	-79	-158	-20	-89	-27	-78	-133	7	-31	-96	-47	-141	-137	-183	-68	-119	-96
1.401	1.065	1.484	1.499	1.471	1.248	1.228	1.327	1.648	1.468	1.565	1.660	1.604	1.305	1.728	1.657	1.699	1.491	1.530	1.589	1.882
1.451	1.226	1.501	1.549	1.550	1.406	1.247	1.416	1.675	1.546	1.698	1.654	1.634	1.401	1.775	1.798	1.836	1.673	1.599	1.708	1.978
59	125	111	114	85	70	81	68	85	100	106	93	58	89	114	116	72	75	83	57	95
436	447	389	367	322	373	298	285	342	353	352	366	431	421	408	370	336	401	331	305	383
376	322	278	253	237	303	216	218	258	253	245	273	373	332	293	254	264	326	248	248	288
-96	-66	-79	-63	17	-65	-54	-54	-44	-48	-44	-39	-51	-52	-55	-51	-54	-52	-63	-62	-44
51	43	44	45	107	69	67	65	77	75	82	84	75	74	73	75	75	82	71	73	97
146	109	123	108	90	134	121	119	121	123	126	122	126	126	128	126	129	134	134	135	141
2	-35	-30	-55	64	70	-27	-52	26	-18	-25	0	25	6	-25	9	42	143	-1	-16	68
80	53	43	60	148	166	63	83	112	55	82	79	116	88	67	100	123	231	84	130	160
77	87	73	116	83	96	91	135	86	73	107	78	91	82	91	92	81	88	85	146	92
104	-66	92	95	-7	85	54	79	-44	132	15	111	124	-36	116	110	-173	79	-62	107	235
-3	-2	1	1	25	-67	-7	-2	55	2	-3	4	-8	-4	27	3	3	-63	-9	2	1
106	-64	91	94	-32	153	61	81	-99	130	19	107	132	-32	89	107	-176	142	-52	105	234
-40	27	-34	-17	-89	25	30	-47	-21	2	25	36	52	47	-67	105	253	86	-58	-20	168
26	24	-15	-25	36	-10	-7	-76	-38	-23	23	25	3	5	-33	-26	17	2	-62	8	21
-65	3	-18	8	-126	36	36	29	16	25	2	11	49	42	-34	131	236	84	3	-28	147
864	-216	1.644	-14	-71	392	1.357	-446	195	607	-201	98	82	-27	-102	69	182	137	1.136	-207	1.671
-2	6	8	3	3	-7	-2	-2	-19	-11	-21	-33	-5	-4	-5	1	5	5	-2	-4	7
-663	90	-1.539	115	114	-258	-1.375	569	-257	-500	275	30	7	-44	238	-86	-600	-72	-1.138	318	-1.594
-656	719	-1.116	219	-349	323	150	64	47	-10	-628	62	711	-197	62	-162	-613	1.254	-1.016	401	-828
-6	85	-117	-68	-31	326	-3	-42	-183	-36	-87	-86	-9	198	-161	-101	-67	341	-207	42	-136
-58	72	-37	-8	48	5	-55	30	-332	418	17	63	128	4	-115	-36	1	21	-49	34	-55
-592	556	-968	292	-367	93	214	71	562	-399	-545	86	584	-471	324	-11	-542	865	-752	329	-652
0	6	6	3	2	-100	-6	5	-1	7	-14	0	9	73	13	-13	-5	26	-9	-4	14
-7	-629	-423	-104	462	-581	-1.525	505	-304	-490	904	-32	-704	154	176	75	13	-1.326	-121	-83	-765
20	-110	116	88	80	-246	-87	69	112	55	128	83	-31	-184	152	140	62	-107	-37	43	177
12	-30	-55	-159	32	-839	-39	-18	-355	-276	328	-241	-38	-20	53	-240	245	-384	-117	-99	-188
-10	-491	-482	-36	358	500	-1.394	448	-133	-206	455	109	-607	348	-46	180	-288	-801	3	-8	-781
-30	3	-2	2	-8	4	-6	6	72	-63	-8	17	-28	10	17	-5	-7	-34	30	-18	27
-53	29	12	8	11	1	51	7	4	32	-60	-23	-3	-4	25	19	-16	-13	10	17	-18
-20	202	-77	-40	-79	-3	-34	48	4	-88	80	-172	-126	89	-104	-42	249	-63	111	33	-258
147	110	150	167	154	151	116	120	167	142	155	158	159	125	159	165	169	175	125	138	n.p.
722	552	751	782	730	581	657	724	853	802	855	882	877	712	951	920	926	782	885	896	n.p.
517	392	572	540	578	502	445	473	615	514	544	609	555	458	608	559	591	518	509	541	n.p.
170	154	197	218	208	207	121	148	180	213	217	180	179	148	243	187	224	233	147	168	n.p.
861	711	886	913	937	799	794	878	1.009	948	1.067	1.019	1.038	875	1.090	1.152	1.127	1.027	1.027	1.102	n.p.
434	381	441	447	433	413	357	389	516	416	448	449	439	405	473	484	524	441	421	448	n.p.

Denarna gibanja in obrestne mere	2008	2009	2010	2008		2009									
				12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
IZBRANE TERJATVE DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV, stanje konec meseca, v mrd SIT; od 1.1.2007 v mio EUR															
BS do centralne države	68	160	138	68	69	87	103	121	140	142	151	167	166	161	
Centralna država (S. 1311)	2.162	3.497	3.419	2.162	2.704	2.867	3.134	3.288	3.542	3.472	3.456	3.427	3.610	3.625	
Ostali državni sektor (S.1312,1313,1314)	212	376	526	212	223	229	233	243	254	251	257	262	281	305	
Gospodinjstva (S.14, 15)	7.827	8.413	9.282	7.827	7.831	7.852	7.868	7.910	7.946	7.951	8.055	8.135	8.231	8.295	
Nefinančne družbe (s.11)	21.149	21.704	21.648	21.149	21.346	21.429	21.469	21.509	21.516	21.517	21.557	21.671	21.704	21.688	
Nedearne finančne institucije (S.123, 124, 125)	2.815	2.680	2.496	2.815	2.815	2.814	2.851	2.869	2.838	2.835	2.838	2.868	2.846	2.846	
Denarni sektor (S.121, 122)	3.666	5.302	5.812	3.666	3.887	3.826	3.786	3.829	4.008	4.365	4.382	4.334	4.723	4.563	
Terjatve do domačih sektorjev SKUPAJ															
V domači valuti	32.113	34.731	35.991	32.113	32.388	32.663	32.648	32.790	33.140	33.353	33.601	33.628	34.045	33.922	
V tuji valuti	2.370	1.895	1.843	2.370	2.372	2.315	2.190	2.172	2.122	2.059	2.017	2.003	1.969	1.939	
Vrednostni papirji skupaj	3.346	5.345	5.349	3.346	4.046	4.040	4.504	4.686	4.843	4.979	4.925	5.067	5.380	5.460	
IZBRANE OBVEZNOSTI DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV, stanje konec meseca, v mrd SIT; od 1.1.2007 v mio EUR															
Vloge v domači valuti skupaj	23.129	27.965	26.765	23.129	23.563	24.486	24.334	25.649	26.021	26.576	26.207	25.956	26.950	26.861	
Čez noč	6.605	7.200	8.155	6.605	6.415	6.421	6.609	6.610	6.876	7.163	6.862	7.011	7.079	6.940	
Vežane vloge – kratkoročne	10.971	10.408	8.192	10.971	12.044	12.776	12.359	13.604	13.703	12.647	11.167	10.667	11.332	11.109	
Vežane vloge – dolgoročne	4.157	9.788	10.336	4.157	4.575	4.761	4.859	4.907	4.901	6.212	7.630	7.749	8.000	8.257	
Kratkoročne vloge na odpoklic	1.396	569	82	1.396	529	528	507	528	541	554	548	529	539	555	
Vloge v tuji valuti skupaj	490	434	463	490	505	502	492	488	495	492	480	463	463	458	
Čez noč	215	238	285	215	242	230	233	231	251	249	239	240	244	242	
Vežane vloge – kratkoročne	198	141	121	198	213	222	211	209	197	199	195	178	171	169	
Vežane vloge – dolgoročne	41	45	55	41	42	43	42	42	41	39	39	38	43	42	
Kratkoročne vloge na odpoklic	36	10	2	36	8	7	6	6	6	5	7	7	5	5	
OBRETNOSTNE MERE MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ, v %															
Nove vloge v domači valuti															
Gospodinjstva															
Vloge čez noč	0,46	0,28	0,21	0,43	0,48	0,40	0,34	0,28	0,25	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	
Vežane vloge do 1 leta	4,30	2,51	1,82	4,45	4,08	3,40	2,82	2,44	2,28	2,40	2,35	2,27	2,14	2,04	
Nova posojila gospodinjstvom v domači valuti															
Stanovanjska posojila, fiksna OM nad 5 do 10 let	6,77	6,43	5,53	6,88	7,05	6,63	5,75	6,75	6,37	6,59	6,74	6,57	6,64	6,74	
Nova posojila nefinančnim družbam v domači valuti															
Posojilo nad 1 mio EUR, fiksna OM nad 1 do 5 let	6,62	6,28	5,75	7,74	6,61	6,35	6,34	6,05	6,10	6,19	6,36	6,20	6,66	6,47	
OBRETNOSTNE MERE EVROPSKE CENTRALNE BANKE, v %															
Operacije glavnega refinanciranja	3,85	1,23	1,00	2,50	2,00	2,00	1,50	1,25	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
MEDBANČNE OBRETNOSTNE MERE															
EVRIBOR															
3-mesečni	4,63	1,23	0,81	3,29	2,46	1,94	1,64	1,42	1,28	1,23	0,98	0,86	0,77	0,74	
6-mesečni	4,72	1,44	1,08	3,37	2,54	2,03	1,78	1,61	1,48	1,44	1,21	1,12	1,04	1,02	
LIBOR za CHF															
3-mesečni	2,58	0,37	0,19	0,91	0,57	0,51	0,44	0,40	0,40	0,40	0,37	0,34	0,30	0,27	
6-mesečni	2,69	0,50	0,27	1,08	0,71	0,65	0,58	0,54	0,54	0,52	0,49	0,45	0,41	0,39	

Vir podatkov: BS, EUROSTAT, BBA- British Bankers' Association.

Javne finance	2008	2009	2010	2009				2010				2011	2009			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	4	5	6	7
KONSOLIDIRANA BILANCA JAVNEGA FINANCIRANJA PO METODOLIGIJI GFS – IMF																
JAVNOFINANČNI PRIHODKI, mio EUR																
PRIHODKI SKUPAJ	15.339,2	14.408,0	14.794,0	3.283,0	3.542,8	3.558,8	4.023,5	3.310,2	3.477,0	3.649,9	4.356,8	3.601,7	1.199,9	1.102,2	1.240,7	1.285,0
Tekoči prihodki	14.792,3	13.639,5	13.771,5	3.204,0	3.322,8	3.470,3	3.642,3	3.157,4	3.366,8	3.462,4	3.784,8	3.365,6	1.124,2	1.047,1	1.151,5	1.240,6
Davčni prihodki	13.937,4	12.955,4	12.848,4	3.058,9	3.164,5	3.279,0	3.453,0	2.983,4	3.189,2	3.186,0	3.489,9	3.155,9	1.076,2	996,5	1.091,7	1.194,2
Davki na dohodek in dobiček	3.442,2	2.805,1	2.490,7	707,3	617,5	735,5	744,8	635,5	594,4	554,5	706,4	635,4	195,9	229,5	192,1	291,4
Prispevki za socialno varnost	5.095,0	5.161,3	5.234,5	1.285,3	1.280,9	1.260,6	1.334,5	1.274,4	1.303,8	1.293,5	1.362,9	1.300,6	433,1	423,8	423,9	424,5
Davki na plačilno listo in delovno silo	258,0	28,5	28,1	7,4	7,2	6,2	7,7	6,3	7,2	6,5	8,1	6,7	2,4	2,3	2,4	2,6
Davki na premoženje	214,9	207,0	219,7	20,6	51,5	74,6	60,2	24,1	58,9	76,7	60,0	24,0	7,9	15,8	27,9	22,6
Domači davki na blago in storitve	4.805,3	4.660,2	4.780,7	1.015,4	1.177,5	1.184,2	1.283,1	1.023,9	1.199,2	1.231,6	1.325,9	1.165,5	424,3	316,7	436,5	445,4
Davki na medn. trgov. in transaksije	120,1	90,5	90,7	22,5	29,2	17,2	21,7	18,7	24,7	22,5	24,8	23,7	12,4	8,2	8,6	7,4
Drugi davki	1,8	2,9	4,0	0,5	0,7	0,7	1,0	0,5	1,0	0,7	1,8	-0,1	0,2	0,2	0,3	0,2
Nedavčni prihodki	854,9	684,1	923,0	145,1	158,4	191,3	189,3	174,1	177,6	276,5	294,9	209,7	48,0	50,6	59,8	46,4
Kapitalski prihodki	117,3	106,5	175,7	14,1	29,7	19,3	43,5	9,8	17,9	26,1	121,9	7,5	3,9	15,5	10,4	8,2
Prejete donacije	10,4	11,1	12,6	2,9	1,7	1,9	4,7	2,9	2,2	2,5	5,0	2,4	0,8	0,2	0,8	0,9
Transforni prihodki	53,9	54,3	109,5	0,2	1,5	1,1	51,5	0,5	2,3	3,8	102,9	2,3	0,4	0,1	1,0	0,6
Prejeta sredstva iz EU	365,4	596,5	724,7	61,8	186,9	66,2	281,5	139,6	87,8	155,1	342,2	223,8	70,6	39,3	77,0	34,7
JAVNOFINANČNI ODHODKI, mio EUR																
ODHODKI SKUPAJ	15.441,7	16.368,2	16.692,7	3.877,1	4.064,6	3.767,1	4.659,5	4.035,1	4.122,7	3.948,1	4.586,9	4.191,7	1.255,5	1.478,1	1.330,9	1.249,6
Tekoči odhodki	6.557,5	6.800,8	6.960,4	1.768,8	1.682,7	1.578,1	1.771,3	1.795,2	1.757,3	1.636,9	1.771,0	1.899,5	569,3	580,8	532,6	539,0
Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.578,9	3.911,9	3.912,4	965,0	1.005,6	955,4	985,9	956,4	1.012,5	963,6	980,0	966,5	312,7	374,0	318,9	325,6
Izdatki za blago in storitve	2.527,5	2.510,3	2.512,4	547,1	618,0	603,9	741,4	556,8	624,9	587,7	743,1	585,6	212,7	202,2	203,1	207,1
Plačila obresti	335,2	336,1	488,2	246,7	48,4	12,0	29,0	272,6	110,0	76,4	29,2	312,4	41,7	1,9	4,8	4,4
Sredstva, izločena v rezerve	116,0	42,5	47,4	10,0	10,9	6,8	14,9	9,4	9,9	9,2	18,8	35,0	2,3	2,7	5,9	1,9
Tekoči transferi	6.742,2	7.339,4	7.628,5	1.748,2	1.936,1	1.736,9	1.918,2	1.849,0	1.995,1	1.810,9	1.973,6	1.942,0	571,1	761,3	603,8	583,7
Subvencije	476,5	597,9	581,9	165,0	126,9	86,5	219,4	160,7	122,8	103,7	194,7	171,1	31,3	54,7	40,9	27,3
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	5.619,2	6.024,5	6.277,7	1.436,2	1.614,8	1.475,9	1.497,6	1.529,0	1.671,1	1.514,7	1.562,9	1.606,1	487,2	643,7	483,9	492,1
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam, drugi tekoči domači transferi	598,3	678,1	728,8	140,0	178,5	164,5	195,1	150,6	188,6	183,3	206,3	161,2	51,0	56,3	71,2	62,1
Tekoči transferi v tujino	48,2	38,9	40,1	7,0	15,9	9,9	6,1	8,7	12,6	9,1	9,6	3,6	1,5	6,6	7,8	2,2
Investicijski odhodki	1.255,5	1.294,1	1.310,6	175,3	237,2	297,5	584,1	192,8	212,5	321,1	584,3	168,9	65,6	84,1	87,4	87,5
Investicijski transferi	458,6	494,6	396,4	35,9	112,9	86,0	259,9	47,5	90,1	82,0	176,9	42,1	17,1	27,8	68,0	22,7
Plačila sredstev v proračun EU	427,9	439,3	396,8	148,9	95,6	68,7	126,1	150,6	67,8	97,3	81,1	139,3	32,4	24,1	39,1	16,7
JAVNOFINANČNI PREŠEŽEK / PRIMANJKLJAJ	-102,5	-1.960,2	-1.898,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Vir podatkov: Bilten MF. Opomba: v skladu s spremenjeno metodologijo mednarodnega denarnega sklada iz leta 2001 prispevki za socialno varnost, ki jih plačuje država, niso konsolidirani. Podatki pred letom 2007 so preračunani po nepreklicnem tečaju zamenjave 239,64 tolarjev za en evro.

Seznam kratic

Kratice uporabljene v besedilu

AJPES – Agencija za javnopravne evidence in storitve, **ATVP** – Agencija za trg vrednostnih papirjev, **BDP** – Bruto domači proizvod, **BS** – Banka Slovenije, **ECB** – European Central Bank, **EK** – Evropska komisija, **EIA** – Energy Information Administration, **GURS** – Geodetska uprava RS, **HDI** – Human Development Index, **HICP** – Harmonized Index of Consumer Prices, **HPI** – Happy Planet Index, **IKT** – Informacijsko-komunikacijske tehnologije, **ILO** – International Labour Organisation, **IMF** – International Monetary Fund, **IMD** – International Institute for Management Development, **KIS** – Kmetijski institut Slovenije, **MF** – Ministrstvo za finance, **MG** – Ministrstvo za gospodarstvo, **MKGP** – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, **NEF** – New Economic Foundation, **NFI** – Nefinančne institucije, **OECD** – Organization for Economic Cooperation and Development, **RS** – Republika Slovenija, **SKD** – Standardna klasifikacija dejavnosti, **SRDAP** – Statistični register delovno aktivnega prebivalstva, **SURS** – Statistični urad RS, **UJP** – Uprava RS za javna plačila, **UMAR** – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, **ZRSZ** – Zavod RS za zaposlovanje, **WEF** – World Economic Forum, **WWF** – World Wide Fund for Nature

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2008)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **B** – Rudarstvo, **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Prz. živil, **11** – Prz. pijač, **12** – Prz. tobačnih izdelkov, **13** – Prz. tekstilij, **14** – Prz. oblačil, **15** – Prz. usnja, usnjenih in sorodnih izd., **16** – Obd., predel. lesa; izd. iz lesa ipd. rz. poh., **17** – Prz. papirja in izd. iz papirja, **18** – Tisk. in razm. posnetih nosilcev zapisa, **19** – Prz. kokska in naftnih derivatov, **20** – Prz. kemikalij, kemičnih izd., **21** – Prz. farmac. surovin in preparatov, **22** – Prz. izd. iz gume in plastičnih mas, **23** – Prz. nekovinskih mineralnih izd., **24** – Prz. kovin, **25** – Prz. kovinskih izd., rz. strojev in naprav, **26** – Prz. rač., elektronskih, optičnih izd., **27** – Prz. električnih naprav, **28** – Prz. dr. strojev in naprav, **29** – Prz. mot. voz., prikolic in polprikolic, **30** – Prz. dr. vozil in plovil, **31** – Prz. pohištva, **32** – Dr. raznovrstne predelovalne dej., **33** – Popravila in montaža strojev in naprav, **D** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja, **F** – Gradbeništvo, **G** – Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, **H** – Promet in skladiščenje, **I** – Gostinstvo, **J** – Informacijske in komunikacijske dejavnosti, **K** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **L** – Poslovanje z nepremičninami, **M** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **N** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **O** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, **P** – Izobraževanje, **Q** – Zdravstvo in socialno varstvo, **R** – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, **S** – Druge storitvene dejavnosti, **T** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo, **U** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

Kratice držav

AT-Avstrija, **BA**-Bosna in Hercegovina, **BE**-Belgija, **BG**-Bolgarija, **BY**-Belorusija, **CH**-Švica, **HR**-Hrvaška, **CZ**-Češka, **CY**-Ciper, **DK**-Danska, **DE**-Nemčija, **ES**-Španija, **EE**-Estonija, **GR**-Grčija, **FR**-Francija, **FI**-Finska, **HU**-Madžarska, **IE**-Irska, **IL**-Izrael, **IT**-Italija, **JP**-Japonska, **LU**-Luksemburg, **LT**-Litva, **LV**-Latvija, **MT**-Malta, **NL**-Nizozemska, **NO**-Norveška, **PL**-Poljska, **PT**-Portugalska, **RO**-Romunija, **RU**-Rusija, **RS**-Srbija, **SE**-Švedska, **SI**-Slovenija, **SK**-Slovaška, **TR**-Turčija, **UA**-Ukrajina, **UK**-Velika Britanija, **USA**-Združene države Amerike.

ekonomsko ogledalo

maj 2011, št. 5, let. XVII